

వనిత

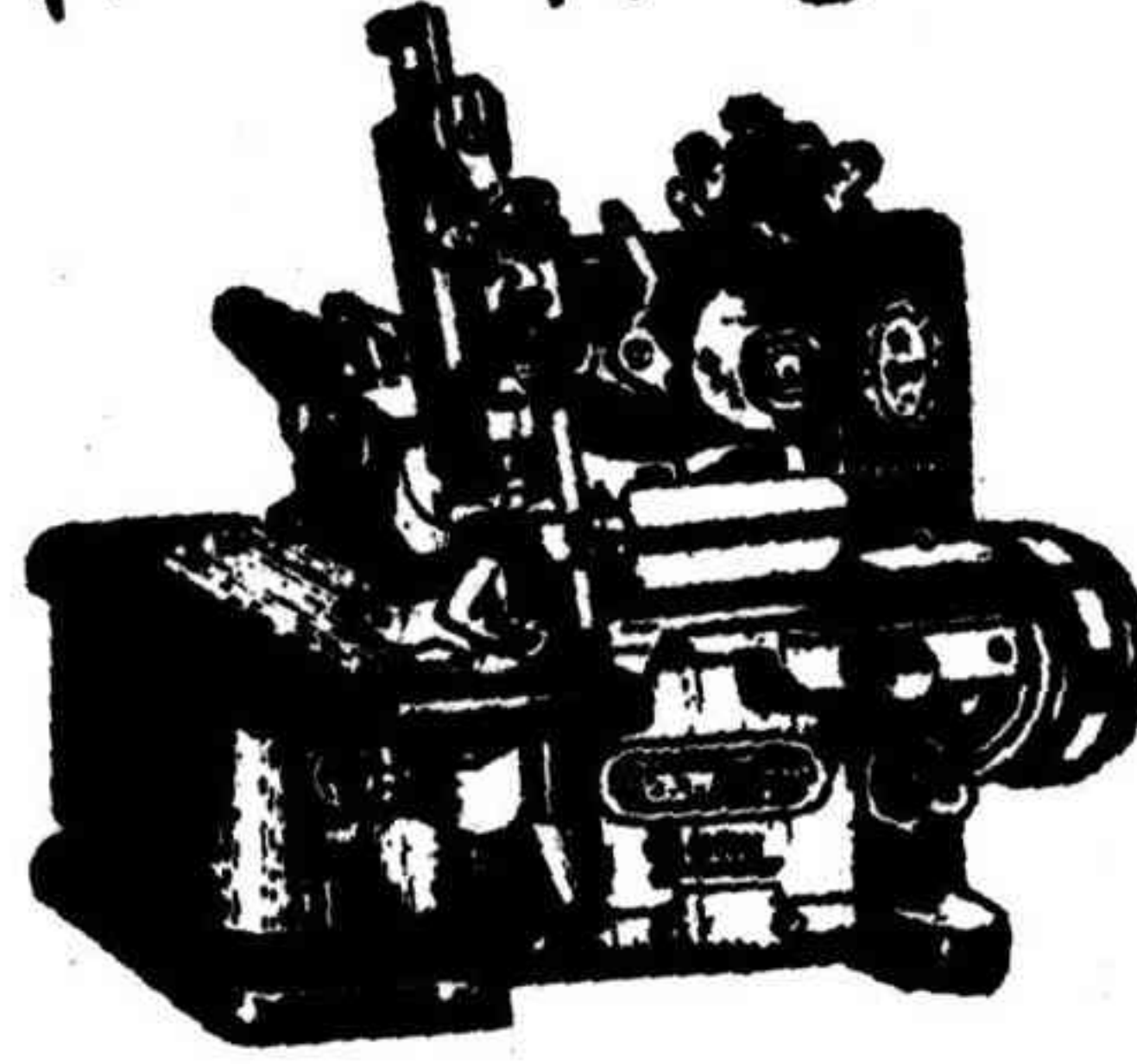
జూన్ ఒకటి: 1976

వెల: ఒక రూపాయి

1-06-1976.

విజయ సాధనకు మోదదర్శి 999 అనే తరక మంతుమే!

ఓవర్లాక్ మిషన్లు

ఎరువుల మాటలు
కుట్టు మిషన్లు

ఇవేగాక
"గురు"
ఓవర్లాక్ మిషన్లు
ఇవా కుట్టు మిషన్లు
మోటార్లు

వివరాలకు:
ఫోన్ { 22698
27876
సంప్రదించండి

పంపినదారులు
జయగజలక్ష్మి మెషిన్లీస్

156, (ఛై మేడమింద) బ్రాడ్వే, మద్రాసు-600001.

* అన్నిచోట్లా సెలర్లు కావాలను *

పెరిగే ప్రతి దశలోనూ శరీరానికి కావాలి కాల్షియం-శాండ్వీచ్®

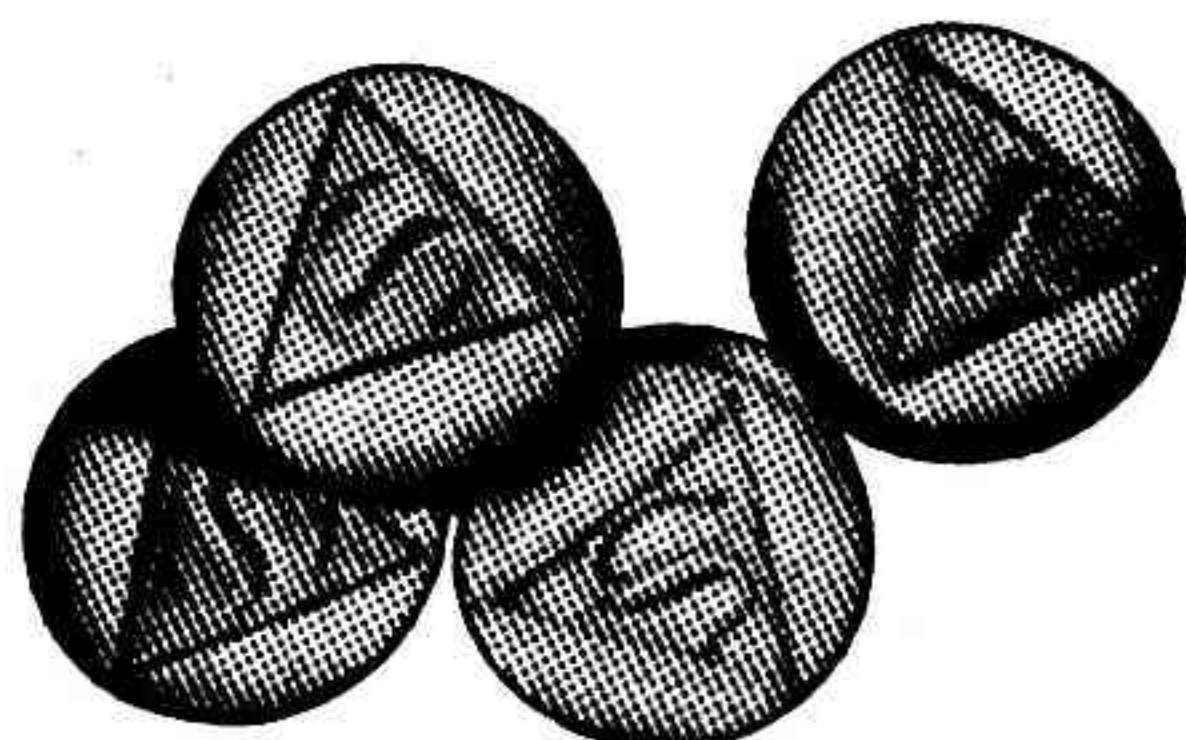

కాల్షియం, గర్భంలోని శిశువు ప్రథమ దశలోనే పాప పళ్ళలోనూ, ఎముకలలోనూ చేరు కోవటం మొదలెడుతుంది. పుట్టబోయే శిశువుకు శీఘ్రగతిలో ఎక్కువగా కాల్షియం కావాలి. అందుకే, మీకు మామూలు కన్న రెండు రెట్లు కాల్షియం కావాలి. మీరు తొందర గానే కాల్షియం-శాండ్వీచ్ తీసు కోవటం మొదలెట్టండి.

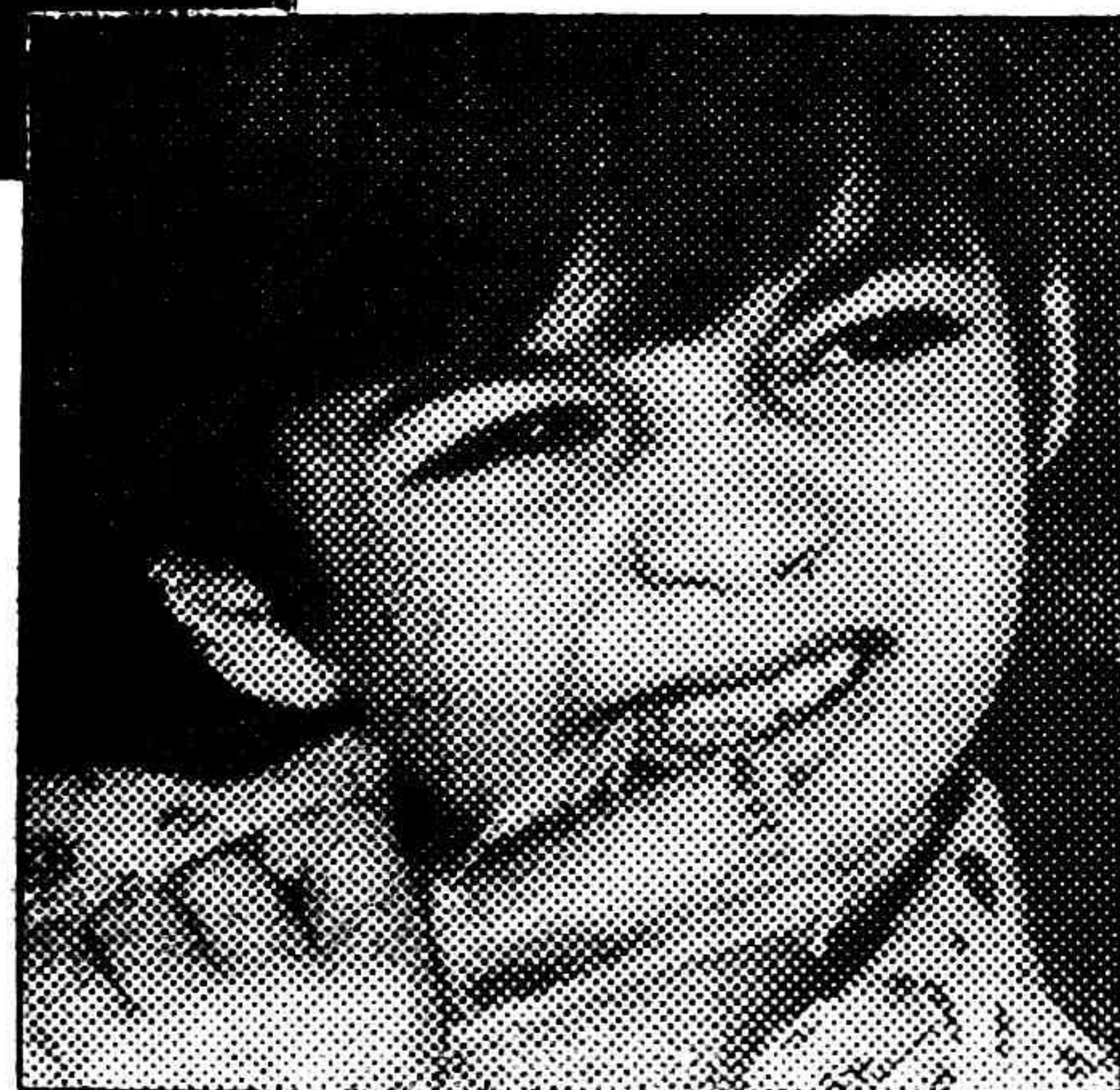
పాప ఎముకలు, పళ్ళూ పటిష్టత కోసం కాల్షియం లభించేది పాలిచ్చి పెంచే తల్లి ద్వారానే. ఆమెకు మామూలుకన్న మూడు రెట్లు కాల్షియం అవసరం.

పెరిగే పాపకు పటిష్టమైన ఎముకలూ, గట్టి పళ్ళ కోసం కాల్షియం ముఖ్యవసరం. అందుకే, పెద్ద వాళ్ళ కన్న, పాపకు కాల్షియం ఎక్కువగా కావాలి!

కాల్షియం ప్రతి దశలోనూ, ప్రతి వయసులోనూ, శరీరానికి కీలకమైన అవసరం. మరి కాల్షియం-శాండ్వీచ్ లో, కాల్షియం ఉత్తమోత్తమైన రూపంలో ఉంది. రోజుకు రెండు సార్లు, రెండు లేదా మూడు రుచిగల, రాన్డ్ చెరీ-వాసన గల కాల్షియం-శాండ్వీచ్ బిళ్ళలు, మీకు అవసరమైన కాల్షియం యిస్తాయి. దానికో దాతే ఏకమిన్ సి, డి మరియు బి₁₂.

శాండ్వీచ్ ను విశ్వసించండి-ప్రపంచమంతటాలో కాల్షియం తయారీలో అగ్రగాములు.

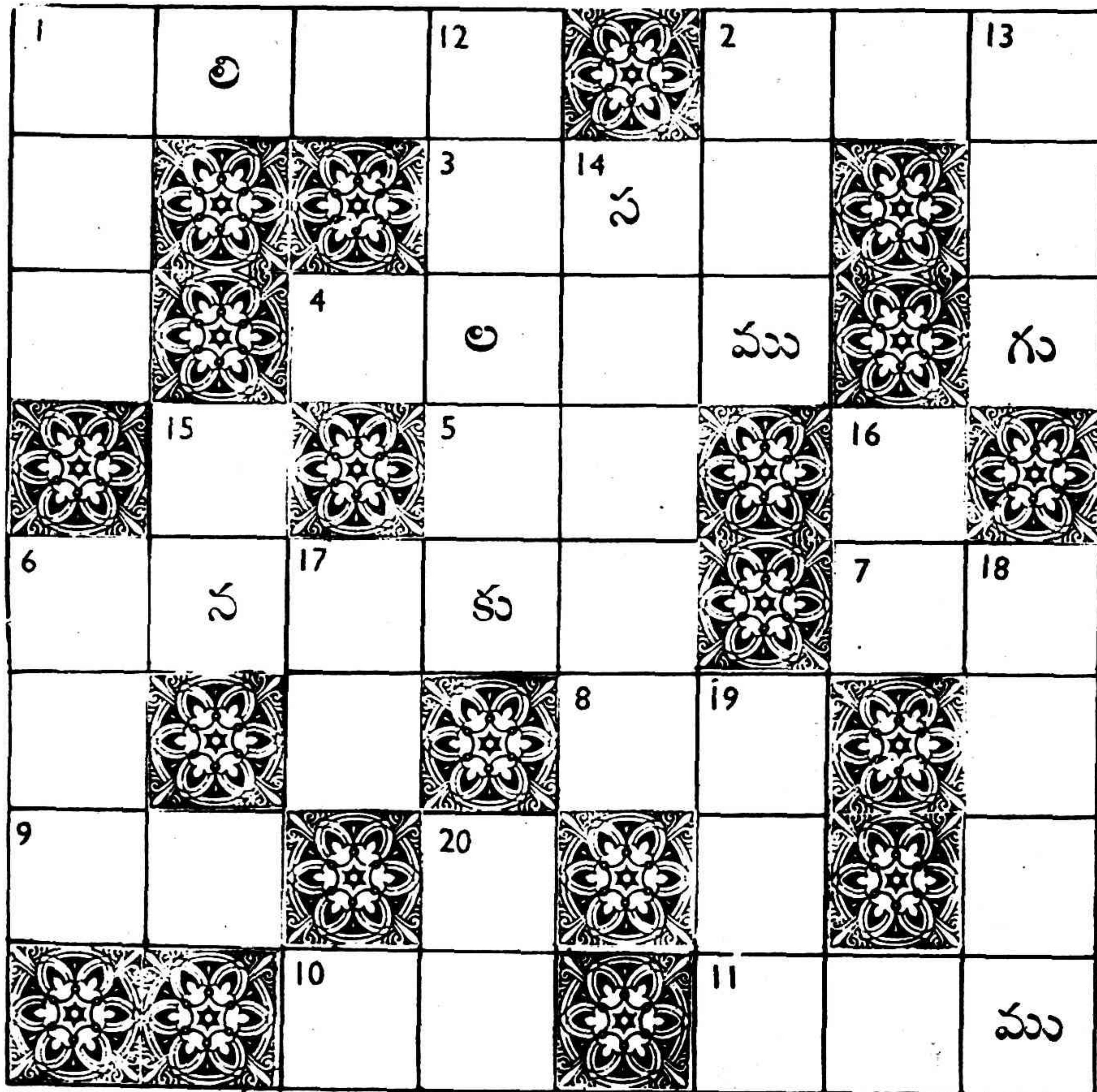

కాల్షియం-శాండ్వీచ్®
బిళ్ళలు ప్రతి రోజూ ప్రతి వారికీ

dCA/CS/15 G TEL

“వనిత మాటల కాలువు - 12”

రూ॥ 116 లు, బహుమతి!

పేరు.....

చిరునామా.....

.....

.....

నిబంధనలు

‘వనిత మాటల కాలువు’లో ప్రీతి మాత్రమే పాల్గొనాలి. ఈ సంచికలో వున్న గళలోనే అక్షరాలు నింపి, దాని కింద వున్న కూపను పూర్తి చేసి కవర్లో పెట్టి ‘వనిత మాటల కాలువు-12.’ చందమామ బిల్డింగ్స్, మద్రాసు-26 చిరునామాకు జూన్ నెలాఖరులోగా చేరేలా పంపాలి. ఆ కవర్లో ఇంకేవిధమైన వ్యాసాలు, ఉత్తరాలూ వుండ కూడదు! ఇదొక్కటే వుండాలి! ఒక్కొక్క కవర్లో ఒక్కొక్క ఎంట్రీయే వుండాలి. గళలో వేసే అక్షరాలు శుభ్రంగా, తెలిసేలా వుండాలి. కొట్టివేతలు, దిద్దుబాట్లు వుండకూడదు. దీని సమాధానం, ఫలితాలు 1976 ఆగస్ట్ 1వ తేదీ సంచికలో ప్రచురింపబడతాయి. మా దగ్గర గల సమాధానంతో సరిపోయే సమాధానం పంపిన వారికి రూ. 116 లు బహుమతి గా పంపుతాము. సరైన సమాధానం పంపేవారు ఒకరికంటే ఎక్కువమంది గనక వుంటే, బహుమతి మొత్తం పంచబడుతుంది. దీనికి సంబంధించిన ప్రతి విషయంలోనూ ‘వనిత’ నిర్వాహక వర్గానిదే తుది నిర్ణయం.

అధారాలు - అర్థం

1. తాద కలిగిస్తున్నా నవ్విస్తుంది.
2. దిక్కు
3. నరిగా కనిపించకపోవడం
4. స్థానము
5. శంకరాభరణం
6. చెడు....
7. రాత్రి
8. సేవించేది
9. వెలుగు ఇచ్చేది
10. దేవత
11. దేవుడే ఇవ్వాలి

అధారాలు - నిలువు

1. శివనతి
2. బరువు చూచుట
6. శంకరాలంకారము
12. దీని గురించి తాముగారు విఫలంగా చెప్పారు!
13. చిన్న ప్రాణి
14. నమూనాం ఉన్నప్పుడు అంతా గంద్రగోళమే.
15. పెద్ద కుండ
16. నిశ్శబ్దంగా ఉండే వ్యక్తి
17. వనిత
18. నశించేది
19. ఒక మహనీయుడు వధింపబడిన చోటు
20. జలక్రీడ

వనిత

స్త్రీ జన పక్ష పత్రిక

సంపుటి: 1 సంచిక: 23

జూన్ ఒకటి: 1976

విడి ప్రతి: ఒక రూపాయి

సం||ర చందా: ఇరవైనాలుగు రూపాయిలు

సింహళం: 0. 97 సెంట్స్

మలేసియా: 65 సెంట్స్

‘వనిత’ ద్వారా తొలిసారి రచయిత్రిగా తమ ‘అభిషేకం’ కథ (18వ పేజీ)తో పరిచయమవుతున్నారు కుమారి ఓ. ఉషాదేవి. ఈమె స్వస్థలం రాజమండ్రి. ఆక్కడే ప్రస్తుతం ఓ. ఎ. (లిటరేచర్) చదువుతున్నారు.

“నా స్నేహితురాలి జీవితంలో ఎదురైన కొన్ని సంఘటనల ఆధారంగా ఈ కథ రాయడం జరిగింది. రచనా వ్యాసంగం పట్ల నాకు బాగా ఆసక్తి ఉన్నప్పటికీ నా చదువు పూర్తయిన తర్వాతే ఇంకా విస్తృతంగా కృషి చేయాలనుకుంటున్నాను” అని అంటున్న ఉషాదేవికి జీవితం పట్ల, రచనలపట్ల కొన్ని కచ్చితమైన అభిప్రాయాలున్నాయి.

“ఏదైనా జీవితాన్ని పరిశీలించి, వాస్తవికతను అవగాహన చేసుకుని రచనలు చెయ్యాలనే నేను అభిలషిస్తాను. అలా తమ రచనల ద్వారా సాంఘిక చైతన్యానికి దోహదం చేయడమే రచయిత్రుల, రచయితల బాధ్యతగా నేను భావిస్తున్నాను” అంటారు ఉషాదేవి.

వచ్చే సంచికలో

ముఖచిత్రం:

శ్రీలంక ప్రధాని పిరిమావో బందారనాయకే

వర్ణచిత్రాలతో వ్యాసాలు:

మొదటి వ్యోమగామిని

వాలెంటీనా తెరెష్కోవా

‘రూప్ గార్డెనింగ్’

ఒక కథ:

వల్లిక్ గార్డెన్స్

(పోలాప్రగడ రాజ్యలక్ష్మి)

గోష్ఠి:

నెంబ్రల్ సోషల్ వెర్ ఫేర్ బోర్డ్ అధ్యక్షురాలు

సరోజినీ వరదప్పన్ తో

‘వనిత’లో వెలువడే కథలూ, వ్యాసాలూ, కవితలూ అన్నీ వనితలే వ్రాస్తున్నారు. ‘వనిత’ మాటల కొలుపులో కూడా స్త్రీలు మాత్రమే పాల్గొనాలని ప్రకటిస్తున్నారు. మరి కథలకు బొమ్మలు మాత్రం పురుషులే వేస్తున్నారు. ‘వనిత’లో బొమ్మలు వేసే అవకాశం చిత్రకారిణులకు ఎందుకీవ్వకూడదు?

—బొలుసాని శ్రీకైల, జగిత్యాల

‘వనిత’లో ‘పుస్తకాలు’ శీర్షికలో వెలువడుతున్న విమర్శలు మరి ముక్తసరిగా ముగిస్తున్నట్లు కనిపిస్తుంది. విమర్శలు వీలైనంత ఘాటుగా ఉంటే మరింత బావుంటుందని నా అభిప్రాయం. కేవలం ఆ పుస్తకంలో ఉన్న నవల, లేదా కథ (ల) ఇతివృత్తం ఏమిటో వ్రాసి, పుస్తకం గురించిన మీ విమర్శను ఒక చిన్న ‘పేరా’లో కుదించడం మంచి సమీక్ష అనిపించుకోదు.

—ఎ. కృష్ణవేణి, హైదరాబాదు
విల్లు ఎక్కువెట్టిన వీర ‘వనిత’ బాగున్నది. ‘వార్తల్లో వనిత’ దా|| భ్రమరాణిగారి త్యాగం అనిర్వచనీయమైనది. అనితర సాధ్యమైనది.

—వీలుఖానా డక్కిణీదేవి, అనవరతి

ముఖచిత్రం:

‘సారాట్రూప్రసాద్’

రశ్మి కషూర

భూమికి 1850 అడుగుల పైనుంచి ఓ విమానం జోరుగా పోతువుంటే—అందులోంచి ఒక ఇరవై సంవత్సరాల వనిత, ఏ మాత్రం జంకూ గొంకూ లేకుండా ఒక్కసారిగా కిందికి దూకేయడాన్ని (‘పేరా చూట్’ తోనే అనుకోండి!) మీరు ఊహించగలరా?

అలా దూకడానికి ఎంత దైర్యం, సాహసం కావాలి! ఇవి ఆ వనితలో పుష్కలంగా పున్నాయి కాబట్టే రశ్మికషూర్ గురించి ఇవాళ మనం చెప్పుకుంటున్నాము.

ఈనాటి వనితలు ఎలాంటి సాహసాలు చేయడంలోనైనా పురుషులకు తీసిపోరని చెప్పడానికి — కుమారి రశ్మికషూర్ ఒక చక్కని ఉదాహరణ.

ధిల్లీ స్కూల్ ఆఫ్ ఎకనామిక్స్ లో ఎమ్. ఎ. విద్యార్థిని అయిన రశ్మి—‘88 లో ఎన్. సి. సి లో చేరింది. తన ఉత్సాహంతో, చలాకీతనంతో ఎన్. సి. సి వారు ఇవ్వగలిగే ప్రశంసాపత్రాలన్నిటినీ పొందగలిగింది. రిపబ్లిక్ దినోత్సవాలలో ధిల్లీ డైరెక్టరేట్ తరపున రెండుసార్లు పాల్గొని — ధిల్లీలో ఉత్తమమైన కేడెట్ గా ఎన్నుకోబడింది.

‘74 లో ఎన్. సి. సి తొలిసారిగా వనితలకు పారాట్రూప్ ర్ కోర్సును ఒక ప్రయోగంగా నిర్వహించాలని సంకల్పించినప్పుడు — ఆగ్రాలో అందుకు సంబంధించిన ఎన్నిక జరిగింది.

మన దేశంలోని ఒక్కొక్క డైరెక్టరేట్ నుంచి ఒక వనితను ఎన్నుకోవాలని ఆరికారులు

నిర్ణయించారు. అలా ఎన్నికైన 18 మంది వనితలలో రష్మీ కూడా ఒకరు.

ఐతే- 'పారాట్రూపింగ్' కోర్సులో ఎప్పుడైనా ప్రమాదం జరగడానికి ఆస్కారం వుంది. అంచేత ఈ శిక్షణ కాలంలో ఏదైనా ప్రమాదం జరిగి - అంగవైకల్యం కానీ, ప్రాణనష్టం కానీ ఏర్పడితే-అందుకు పూర్తి బాధ్యత శిక్షణ పొందే వారిదేనని, ఆ విషయంలో ఎన్. సి. సి ఎలాంటి బాధ్యతా వహించదనీ కొన్ని నిబంధనలు ఉన్నాయి. రష్మీ తల్లిదండ్రులు-ముఖ్యంగా ఆమె తల్లి ఈ షరతులు చదివి 'నువ్వు వెళ్ళడానికి వీల్లే'దని పట్టుబట్టింది. రష్మీ ఎన్నో విధాలుగా ఆమెకు నచ్చజెప్పి, ఎలాగైతేనే-తన కుటుంబ సభ్యుల అనుమతిని సంపాదించి - ఆ గ్రా పారాట్రూపర్స్ ట్రైనింగ్ స్కూల్లో చేరింది.

"మీ శిక్షణ ఎలా వుండేది? మొదటిసారిగా విమానం లోంచి 'జంప్' చేసినప్పుడు మీకేలా అనిపించింది" అని 'వనిత' రష్మీని ప్రశ్నించి నప్పుడు - ఆమె చెప్పిన సమాధానం:

"శిక్షణ చాలా కఠినంగా వుండేది. పారాచూట్ తో వ్రేలాడడం, ఏ పరిసరాల్లో మనం దిగనున్నామో

జాగ్రత్తగా గమనించడం, కిందవరుతున్నప్పుడు జాగ్రత్తగా దొర్లడం. (ఇందులో అరు వర్తకులు ఉన్నాయి!) పడగానే వెంటనే 'పారాచూట్'ను వేగంగా చుట్టేయడం మొదలైన విషయాలు నేర్చుకోడానికి మంచి ఏకాగ్రత, వట్టుదల, క్రమ శిక్షణ, దైర్యసాహసాలూ వుండాలి. కిందకు దిగుతున్నప్పుడు ఏ క్షణంలోనైనా ఒక పొరబాటు నిర్ణయాన్ని తీసుకోవడం, అశ్రద్ధ చేయడం, సమయస్ఫూర్తిగా వ్యవహరించకపోవడం జరిగిందంటే....అంతే! మన ప్రాణాలకే అపాయం కలగవచ్చు!!

శిక్షణ కాలంలో ప్రాథమిక అంశాలకు సంబంధించిన మెలకువలన్నీ నేర్చుకున్న ఐదు వారాలకు తొలిసారిగా 'పారాట్రూపింగ్' చేయడానికి విమానం ఎక్కాము.

విమానంలో మేము మొత్తం ఏభైమంది ఉన్నాము-'పేరాచూట్స్'తో నిర్దంగా! భూమికి మాకూ మధ్య ఉన్న దూరం 1850 అడుగులు! కిందికి చూస్తే అక్కడక్కడా ఇళ్ళు, మైదానాలూ అవీ చిన్నచిన్న బొమ్మల్లా కనిపిస్తున్నాయి. మేము విమానం లోంచి దూకడానికి రెండు మార్గాలున్నాయి. ఈ రెండు మార్గాల నుంచి- మొత్తం ఏభైమంది 15 సెకండ్లలో దూకాలి!

తొలిసారిగా దూకింది నేనే! గాలిలో అంత ఎత్తున ఒక్కసారి తేలేసరికి మొదటి సారిగా నా గుండె రుల్లుమంది! ఒక్క క్షణం ఏదో కంగారు....కానీ భరే సాహసం చేస్తున్నామన్న ఉత్సాహం....ఏమైనా నా మొదటి ప్రయత్నం జయప్రదం కావాలన్న వట్టుదల నన్ను సరైన ఆలోచనల్లోకి మళ్ళించింది. నేను నేర్చుకున్న వర్తకుల ప్రకారం - దిగుతున్నాను. మధ్యలో 'చూట్' తెరుచుకోలేదు. వెంటనే దాన్ని పరిచేశాను. గాలిలో గంటకు 120 నుంచి 180 మైళ్ళ వేగంతో భూమి మీదకు 'పేరాచూట్'తో ప్రయాణం చేస్తుంటే - అప్పుడు కలిగే భావాలు వర్ణనాతీతం! క్రింద ఏ ప్రాంతాలలోకి నేను చేరు కుంటున్నదీ జాగ్రత్తగా గమనించాను. 40 సెకండ్లలో భూమి మీదకు రాగానే కిందకు దొర్లి, వెంటనే 'పేరాచూట్'ను చుట్టేశాను. మమ్మల్ని చూడానికి అక్కడకు ఉత్సాహంతో వచ్చిన వందల కొద్దీ ప్రజలు మా రైర్యాన్ని అభినందిస్తూ కరతాళ ధ్వనులు చేస్తూ ఉంటే, అంతవరకూ మేము వద్ద క్రమ మటుమాయమై పోయింది. అలా జరిగింది నా తొలి 'పారాట్రూపింగ్' మజిలీ!"

అన్నారు కుమారి రష్మీ.

అలా ఆరుసార్లు గాలిలో ఎరిగిన రష్మీ- 'పారావింగ్స్' అర్హతను సంపాదించి-వరుపురి అభినందనలనూ అందుకున్నారు.

"ఏభైసార్లు ఆ విధంగా 'జంప్' చేస్తే 'స్క్వైరెల్స్'గా అర్హతను సంపాదించవచ్చు. కానీ - ఇక్కడ ఆ అవకాశాలు అంతగాలేవు. పైగా 'పారాట్రూపింగ్'లో రిఫ్రెషర్ కోర్సులు ఉండవు. 'స్క్వైరెల్స్' క్లబ్స్' కూడా మనకులేవు. ఇటువంటి వాటిని ప్రభుత్వమే ఎక్కువగా ప్రోత్సహించాలి. లేకపోతే అనుభవమంతా వృథా అయినట్లే రెక్క!" అన్నారు కుమారి రష్మీ.

'ఆర్మీమెడికల్ కోర్'లో ప్రస్తుతం పారాట్రూపర్స్ గా ముగ్గురు వనితలే ఉన్నారుట. ఆ తర్వాత రష్మీ, తదితర వనితల బృందమే ఈ విద్యలో శిక్షణ పొందినవాళ్ళు.

"మీ భవిష్యత్ కార్యక్రమాలు ఏమిటి" అంటే ఆమె ఇలా అన్నారు:

"ఎన్.సి.సి ఎంప్లాయ్మెంట్ బ్యూరో ద్వారా- ఎన్. సి. సి లో 'కమిషన్డ్ ఆఫీసర్' ఉద్యోగానికి దరఖాస్తు వేశాను. మరోప్రక్క ఇండియన్ పోలీస్ పరీక్షలకు కూడా హాజరుకావాలనుకుంటున్నాను. విజయం పొందితే పోలీసు కాలిలో చేరతాను. మొత్తం మీద సాహసవంతమైన పనులు చేయడం అంటే నా కెంతో ఇష్టం. అందుకు దోహదం చేసే ఉద్యోగాన్ని ఎన్నుకుంటాను. పర్యటారోహణ కూడా నాకు ఇష్టమే. వీలును బట్టి ఆ ప్రయత్నమూ చేస్తాను. ఐతే ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ 'పారాట్రూపింగ్'ను మాత్రం విడిచి పెట్టదలచుకోలేదు. నాకు మంచి అవకాశాలు రావాలేగానీ 'పారాట్రూపింగ్'లో ఎలాంటి సాహసాలు చేయడానికైనా వెనుదీయను" అన్నారు రష్మీ.

1918 వ సంవత్సరంలో జూన్ 20 తేదీన అమెరికాకు చెందిన 'టైసీ' అనే వనిత తొలిసారిగా 'పారాచూట్' మీద ప్రయాణం చేసిందట. అప్పటినుంచీ గాలిలో తేలే ఆ సాహసం పట్ల ప్రపంచంలోని వివిధ దేశాల వనితలూ ఉత్సాహం చూపిస్తున్నారు.

మనదేశంలో 'రష్మీ' వంటి వనితలను చూస్తూంటే అచిరకాలంలోనే భారతీయ వనితలు కూడా ఇంకెన్నో సాహసాలు చేయగలరన్న భావన అందరిలోనూ రాక మానదు!

—పుష్పా సుందర్

“జాతీయ పురాణసృష్టిక వ్రాసేవలు నేను చెయ్యవలసిన కృషి ఎలాంటిది?”

భారతదేశ ప్రాచీన సమగ్రత, శాంతిభద్రతల పరిరక్షణకై దేశంలో ఆత్మవసర పరిస్థితి ప్రకటించబడింది. దీని ఫలితంగా మున్నెన్నడూ కనరాని క్రమశిక్షణ, కార్యదీక్ష, నవోత్సాహం, భవిష్యత్తుపై ఆశ - అన్ని రంగాలలో ద్యోతకం కాసాగాయి.

‘వ్యక్తులను, సంస్థలను, సంఘటనలను ప్రేరణ చేసేవి ఆర్థిక కారణాలు మాత్రమే-!’ అన్నారు కార్ల మార్కుస్. ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యానికి దోహదం చెయ్యని రాజకీయ స్వాతంత్ర్యం నిష్ప్రయోజనం. వ్యక్తులకు ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యం సమకూరినప్పుడు - రాజకీయ, సాంఘిక సమానత్వం కూడా సిద్ధించగలదు. వ్యక్తులకు ఆర్థిక సమానత్వాన్ని సాధించేందుకు మన రాజ్యాంగంలో ప్రాథమిక హక్కులు, నిర్దేశిక సూత్రాలు అనే రెండు ప్రధానాంశాలు పొందు పరచబడినాయి. శక్తి సామర్థ్యాలు కలిగిన కొందరు వ్యక్తుల ప్రయోజనానికి మాత్రమే ప్రాథమిక హక్కులు ఉపయోగ పడుతున్నాయనే ఆరోపణ వుంది - నిర్దేశిక సూత్రాలు మాత్రం అలాకాక ఆదాయాలను పెంచడం, ఆర్థిక అసమానతను తొలగించడం - బలహీన వర్గాలకు ప్రత్యేక అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను నిర్వహించడం ద్వారా - సమాజంలో అధిక సంఖ్యకులైన దీనలకు నవజీవనాన్ని అందించడానికి సంకల్పిస్తున్నవి. మొదటిసారిగా ఈ నిర్దేశిక సూత్రాలయొక్క ఆశయాలను సాధించేందుకు-ప్రభుత్వం అమలు చేయనున్న కార్యక్రమ వివరాలను- ఇరవై అంశాల ఆర్థిక ప్రణాళిక తెలియజేస్తూ వున్నది.

‘భారత దేశానికి గుండెకాయ గ్రామాలు’ అన్నారు గాంధీజీ. దేశ జనాభాలో 70% వ్యవసాయాధార జీవనులు. జాతీయదాయంలో దాదాపు 48% వ్యవసాయ రంగం నుండే లభిస్తున్నది. అంటే దేశాభివృద్ధి, ప్రజల సుఖజీవనం - వ్యవసాయ రంగపు బాగోగులపై ఆధారపడి వుందన్నమాట. వ్యవసాయ రంగాన్ని-గ్రామీణ ప్రజల జీవిత పరిస్థితులను మెరుగు పరచ నుద్దేశించిన ప్రధానాంశాలు ప్రధాని ప్రణాళికలో వున్నాయి.

దేశపురోభివృద్ధికి తోడ్పడగల-ఇరవై సూత్రాల ఆర్థిక ప్రణాళికలోని కొన్ని ముఖ్య సూత్రాలను ముందు చర్చించి తర్వాత ఆ సూత్రాలు, కార్యక్రమం విజయవంతంగా అమలు జరిగేందుకు వనితలు చేయవలసిన కృషి ఏమిటో తెలుసుకొందాం.

ప్రధానాంశం:-నిత్యావసర వస్తువుల ధరల తగ్గిపు - అధికాహారోత్పత్తి - నిత్యావసర వస్తువుల సేకరణ - పంపిణీ - ప్రభుత్వ వ్యయంలో పొదుపు సాధించడం;

సమస్య విశ్లేషణ:- మన దేశ జనాభాలో 70% కనీసపు అవసరాలైనా తీరని బీదలు, 25% కనీసావసరాలను తీర్చుకొన గలుగుతున్న వారు, కేవలం 5% మాత్రమే-అవసరాలకు మించిన అధికాదాయం కలిగిన వారు ఉన్నారు. అధిక సంఖ్యలో గల సామాన్య జనానికి కూడా సుఖ జీవితాన్నందించే ఉద్దేశంతో మన దేశంలో ప్రణాళికలు ప్రారంభించడం

జరిగింది. ఇందుకు దోహదం చేయగల ఎన్నో సూతన శాసనాలను, కార్యక్రమాలను ప్రభుత్వం చేపట్టింది. కొంత అభివృద్ధి జరిగింది. కాని నిన్ను మొన్నటివరకూ విపరీతమైన ధరల పెరుగుదల మన ఆర్థికవ్యవస్థకు తీరని ఆటంకమైంది.

విపరీతమైన ధరల పెరుగుదలకు ఈ క్రింది కారణాలు ముఖ్యంగా చెప్పబడుతున్నాయి. (1) ద్రవ్యోల్బణం (2) ఉత్పత్తికి సంబంధం కాని ఖర్చు పెరుగుట. (3) లోటు బడ్జెట్ విధానం (4) పెరుగుతున్న జనాభా అవసరాలకు అనుగుణంగా ఉత్పత్తి పెరగక పోవడం (5) రక్షణ వ్యయం (6) చైనా, పాకిస్తాన్లతో జరిగిన యుద్ధాలు (7) అతివృష్టి, అనావృష్టి పరిస్థితులు (8) స్వార్థ వ్యాపారుల అవాంఛనీయ లాభార్జన విధానాలు.

విపరీతమైన ధరల పెరుగుదల వల్ల కలిగిన దుష్ఫలితాలు: (1) ఉత్పత్తి వ్యయం పెరగడం (2) విదేశీ పెట్టుబడులు తగ్గిపోవడం (3) ఆర్థిక అసమానతలు (4) అవసర వస్తువుల దాచివేత (5) నల్లబజారు వ్యాపారం (6) ఎగుమతి, దిగుమతి విలువల మధ్యతేడా ఏర్పడడం (7) తక్కువ ఆదాయ వర్గాలవారి జీవితం దుర్భరం కావడం (8) పొదుపు అసాధ్యం కావడం (9) అకారణంగా పెట్టుబడులు తగ్గిపోవడం.

ఉత్పత్తి దారునకు వినియోగ దారునకు మధ్యగల లాభార్జనపరులను తొలగించి, ప్రభుత్వ సంస్థలే ఉత్పత్తిదారు నుండి వస్తు సేకరణచేసి, నేరుగా వినియోగ దారులకు అందించడం, ధరలు నిర్ణయించడం, బ్లాక్ మార్కెటింగ్, హోర్డింగ్, ఆహార పదార్థాల కత్తి, నల్లధనం చెలామణి, లోటు బడ్జెట్ విధానం మొ॥గు వాటిని అరికట్టడం-ద్వారా ధరల పెరుగుదల నివారణకు కృషి జరుగుతున్నది.

వనితల కర్తవ్యం:-పురుషులతోపాటు స్త్రీలు కూడా దేశభ్యుదయ కార్యక్రమాలలో పాలు పంచుకోవడం చాలా అవసరం. ధరల పెరుగుదల నివారణ, నిత్యావసర వస్తువుల సేకరణ, పంపిణీ మొదలగు విషయాలలో స్త్రీలు ప్రత్యక్షంగానూ, పరోక్షంగానూ చేయగలిగింది ఎంతైనా వుంది.

గృహ నిర్వహణ బాధ్యత కలిగియున్న స్త్రీలనే-పెరుగుతున్న ధరల సమస్య అధికంగా బాధిస్తున్నది. ఆదంబరము, విలాసయతము అయిన జీవితాన్ని స్త్రీలు విడిచి పెట్టాలి. ఆదాయాలకు అనుగుణంగా వ్యయాన్ని మలచుకోవాలి. కుటుంబంలో జరిగే విందులు, వివాహాలు, మొదలైన శుభకార్య సమయాల్లో పొదుపు పాటించాలి. వస్తువులు వృధా కాకుండా చూడాలి. ధన వ్యయంలోనేకాక నిత్యావసర వస్తువుల వినియోగంలో కూడా తగిన పొదుపు చూపాలి. ఆధారం లేని పుకార్లను నమ్మి అవసరాలను మించిన మేరకు వస్తువులను కొని దాచే అలవాటు మానుకోవాలి. ఈ గుణం వస్తువుల కరువును, దాచివేతను ప్రోత్సహిస్తుంది.

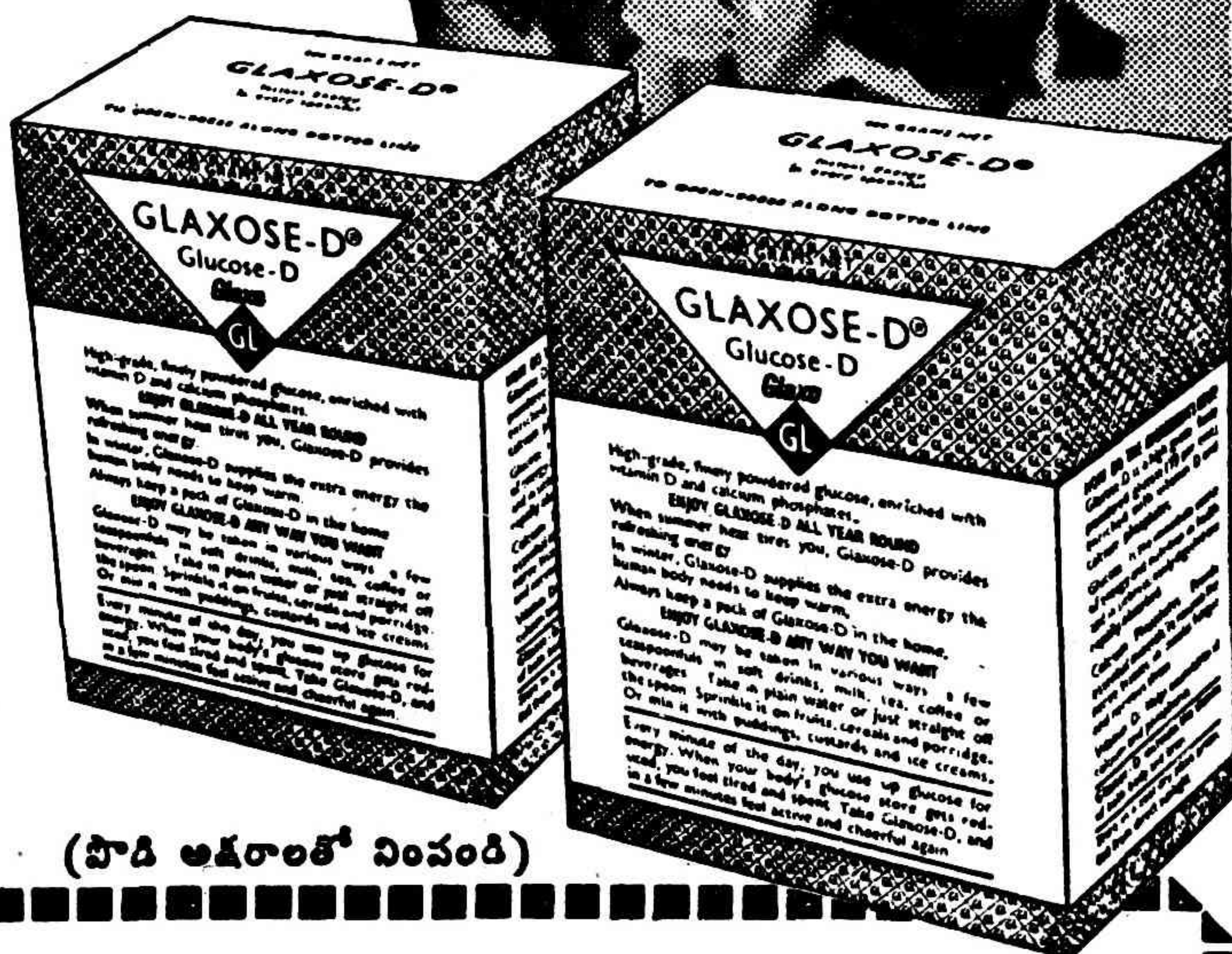
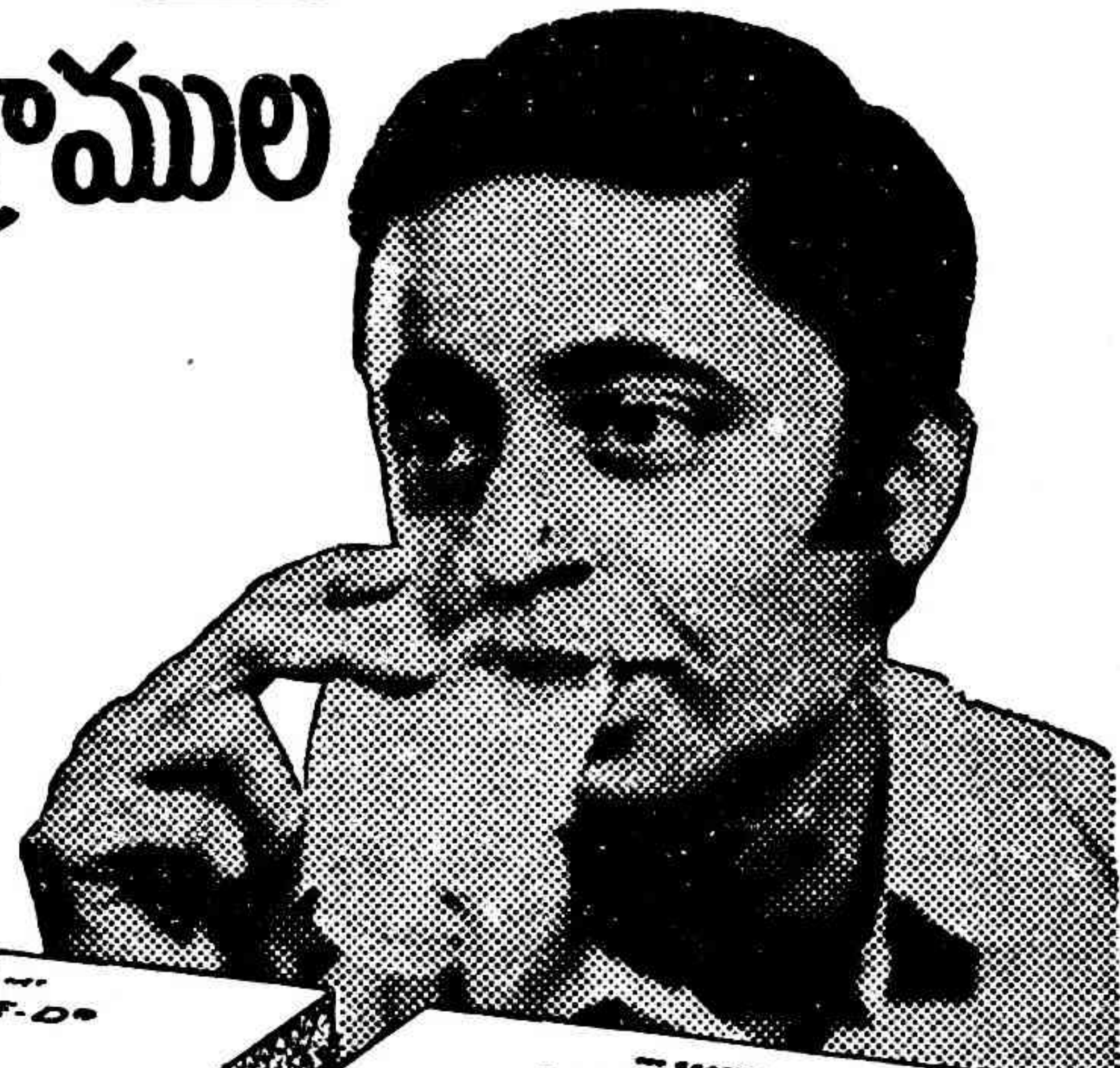
పట్టణాలలోను గ్రామాలలోను విద్యావంతులైన స్త్రీలు-పొదుపు, అధికోత్పత్తి, అన్ని రంగాలలో వృధా నివారించడం-అనే అంశాలపై

రు.1.50 ఆదా

ఒకేసారి మీరు రెండు 400 గ్రాముల

గ్లాక్సోస్-డి వ్యాక్లు
కొన్నప్పుడు.

గ్లాక్సోస్-డి నిమిషాల్లో మీ
ఆలసదను దూరంచేసి, చలాకీగా
ఉండేలా చేసే శక్తిని ఇస్తుంది. ఇవాళ
రెండు, 400 గ్రాముల గ్లాక్సోస్-డి
ప్యాక్లు కొని రు. 1.50 ఆదా చేయండి
త్వరపడండి! ఈ కానుక
జూన్ 30, 1976 వరకు లేదా
నరుకు ఉన్నంత వరకు. ఈ కానుక
సదుపాయం వినియోగించు కోవటం
మరి మీ యిష్టం.

ఈ కూపన్ ను
నింపి, చింపి,
మీ డీలర్ కు
యివ్వండి.

(పొడి అక్షరాలతో నింపండి)

వినియోగదారుడి పేరు

దిరునామా

డీలర్ పేరు ఊరు

డీలర్ కు—

ఈ కూపన్ వలన, వినియోగ దారుడికి, రెండు, 400 గ్రాముల గ్లాక్సోస్-డి
ప్యాకులు కొన్నప్పుడు రు. 1.50 తగ్గింపు, దీనిని పై వివరాలతో సరిగ్గా,
స్పష్టంగా, పూర్తి చేసిన పక్షంలో, చింపలానికి వీలై గ్లాక్సోస్-డి పేరున్న
పై కాగితాన్ని రెండు 400 గ్రాములపై నుంచి చింపి, కూపన్ తో జతపరిచి,
మా సేర్వ రిప్రజెంటేటివ్ కు యివ్వండి, అపైన మేం మీకు ఒక 100 గ్రా.
గ్లాక్సోస్-డి ప్యాక్ ఇస్తాం. కృతజ్ఞతలు.

ప్యామిలీ ప్రొడక్ట్ డివిజన్
గ్లాక్సో లేబరేటరీస్ (ఇండియా) లిమిటెడ్

రచనలు, ప్రసంగాలు, రేడియో ప్రసారాల ద్వారా-తగిన సామాజిక స్పృహను, చైతన్యాన్ని కలిగించి ఆరోగ్యకర వాతావరణాన్ని సృష్టించాలి.

సమష్టరైతన శ్రీల నాయకత్వంలో వినియోగదారుల సంఘాలేర్పడి, నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు, వస్తువుల పంపిణీలో ఎదురయ్యే చిక్కులు, ప్రభుత్వోద్యోగులు ఈ విషయంలో తీసుకొనదగిన జాగ్రత్తలను గూర్చి ప్రభుత్వానికి తెలియజేయాలి. వస్తువుల కత్తీ, దాచివేత, ధరలను పెంచుతూ వుండే వర్తకులను గూర్చి ప్రభుత్వానికి తెలియజేయడమే గాకుండా, ప్రజలలో తగిన ప్రచారం ద్వారా వారిని సాంఘికంగా వెలివేసేటట్లుగా, వారి వద్ద ప్రజలు వస్తువులు కొనకుండా ఉండేటట్లుగా కృషి చేయాలి.

మహిళా సంస్థల అధ్యక్షులలో స్వల్ప పెట్టుబడితో కుటీర పరిశ్రమలను స్థాపించి నిస్సహాయ శ్రీలకు ఉద్యోగ కల్పన, తద్వారా ఉత్పత్తి పెంచడం, ధరల తగ్గింపుకు దోహదం చేయవచ్చును. వివిధ మహిళా సంఘాల మహిళలు, ముఖ్యంగా మహిళా శాసనసభ్యుల సహకారంతో కొన్ని కార్యక్రమాలు రూపొందించి-ధరల పెరుగుదలకు కారణాలైన ద్రవ్యోల్పాదం, రోటు బడ్డెటు, అధిక వ్యయము మొదలగు వాటిని అరికట్టించి ఉత్పత్తి పెంపుకు, ధరల తగ్గింపుకు దోహదం చేయవచ్చును.

రెండవ ప్రధానాంశం:—వ్యవసాయ కమిషనరీపై గరిష్ట పరిమితి విధించి అమలు జరపడం - మిగులు భూమి పంపిణీ చేయడం - భూమి రెక్కలు తయారు చేయడం.

సమస్య విశ్లేషణ: — రాజరికము, జమీందారీలు, పెట్టుబడి దారీ విధానం ఒకప్పుడు మనదేశంలో వుండేవి అనడానికి ప్రత్యక్ష సాక్ష్యంగా గ్రామీణ ప్రాంతాలు నిలచి వున్నవి. వ్యవసాయ రంగంలో ప్రధాన పాత్ర నిర్వహించుతున్న వాళ్ళు (1) వ్యవసాయ కూలీలు (2) సన్న కారు రైతులు (3) భూస్వాములు. గ్రామీణ జనాభాలో మొదటి రెండు వర్గాల వారు 85% భూస్వాములు 5%-మిగిలిన వారు ఇతర వృత్తులకు సంబంధించిన వారు.

భూస్వాములు-సంఖ్యలో పరిమితులై వున్నా వ్యవసాయ యోగ్య భూములలో దాదాపు 70% పై ఆధిపత్యం కలిగి వున్నారు. దీన్ని ఆధారం చేసుకొని-ఆర్థిక సాంఘిక, రాజకీయ రంగాల్లో కూడ తిరుగులేని పెత్తనం చెలాయిస్తున్నారు.

వ్యవసాయ రంగంలో తగిన అభివృద్ధి సాధింపబడడం ద్వారా దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థ ఆరోగ్యాన్ని పటిష్టం చేయడానికి వీలు లేకుండా, ప్రస్తుత భూస్వామ్య విధానంలోని ఈ క్రింది లోపాలు అవరోధాలుగా నిలిచివున్నాయి. (1) వందలకొద్దీ ఎకరాల భూస్వాములు తమ భూమినింతటినీ సాగులోకి తేకపోవటం (2) ధనిక భూస్వాముల పరోక్ష భూస్వామ్య విధానం (3) ధనిక భూస్వాములు ఆహార పంటలకు బదులు వాణిజ్య పంటలు పండించడం (4) చిన్న భూకమతాలుగల రైతులకు వ్యవసాయం లాభసాటి వృత్తి కాక పోవడం (5) అవసర పెట్టుబడి, ఋణాలు, ఎరువులు, మందులు, శాస్త్ర సలహాలు, నీరు, విద్యుచ్ఛక్తి పొందగలిగే శక్తి వారికి లేకపోవడం.

వ్యక్తులకుగల భూమియొక్క పరిమాణంలోగల అసమానతలను తొలగించేందుకు జరుగుతున్న కృషి వలన ఈ క్రింది ప్రయోజనాలు ఆశింప బడుతున్నాయి. (1) మిగులు భూమిని పంపకం చేయడం వలన తక్కువ విస్తీర్ణంగల భూకమతాల విస్తీర్ణాన్ని పెంచడం. (2) సాధారణ రైతులకు

కూడా వ్యవసాయం లాభసాటి వృత్తి కావడం. (3) భూమిలేని రైతు కూలీలకు భూమిపై హక్కు లభించడంవల్ల-వారు తగిన పెట్టుబడిని సదుపాయాలను సమకూర్చుకోగలగడం (4) ప్రతి రైతు స్వలాభ కాంతతో శ్రమించడంవలన ఉత్పత్తి పెరగడం (5) కొత్త భూములు సాగులోకి తీసుకురాబడడం (6) గరిష్ట పరిమితుల విధింపు - ఋణదాతలు చిన్న రైతుల భూములను ఆక్రమించకుండా చేయగలగడం.

చాలా రాష్ట్రాలలో అనధికార భూమి బదలాయింపులు, న్యాయ స్థానాలలో వ్యాజ్యాలు, సరైన లాండ్ రికార్డ్స్ లభింపకపోవడం, అధికారుల అలసత్వం, రెడ్ టేషిజం, ధనిక భూస్వాముల వైముఖ్యం - మొదలైన కారణాల వలన మిగులు భూమి స్వాధీనం చేసుకోవడంలో అనుకోని చిక్కులేర్పడుతున్నాయి.

మిగులు భూమి స్వాధీనం, పంపకం, క్రమబద్ధంగా జరిగేందుకు ఈ క్రింది సూచనలు గమనార్హం (1) దేశమంతటా దాదాపు ఒకే విధమైన గరిష్ట పరిమితుల చట్టాలను స్పష్టంగా రూపొందించడం. (2) సర్వే జరిపించి లాండ్ రికార్డ్స్ తయారు చేయించడం (3) యజమానులెవరో ప్రకటించని భూములను ప్రభుత్వ స్వాధీనం చేసుకోవడం. (4) అవినీతి, అసమర్థతలు లేని విధంగా ప్రభుత్వ యంత్రాగాన్ని పటిష్టం చేయడం. (5) వివిధ ప్రాంతాలలో అనధికార భూసంస్కరణ సలహా సంఘాలను స్థాపించి - ప్రగతి వాదులను సభ్యులుగా నియమించడం. (6) ఈ సంఘాలు వారి వారి ప్రాంతాలలోగల భూస్వాములు, వారి భూముల యొక్క వివరాలను, భూమి కేటాయించేందుకు అడ్డులైన వ్యక్తుల యొక్క జాబితాలను ప్రభుత్వానికి అందజేయడం. (7) మిగులు భూమి కేటాయింపబడిన వ్యక్తులకు - ఋణాలు, ఇతర సహాయ సంపత్తులను అందించడం.

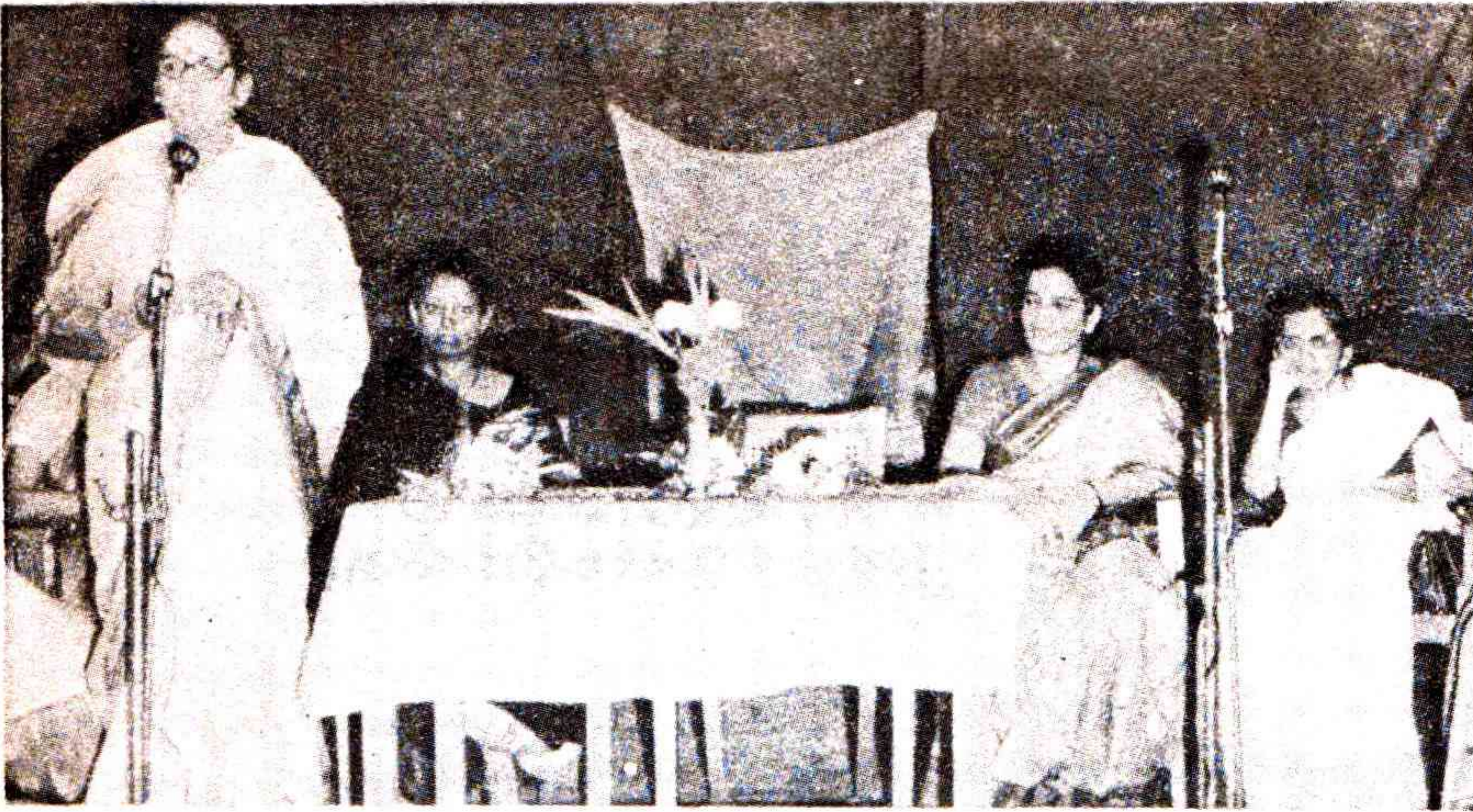
శ్రీల కర్తవ్యం: — భూసంస్కరణలు విజయవంతం కావడం దేశాభివృద్ధికి దేశ సాధాగ్యానికి అత్యంతావశ్యకం. ఈ విషయంలో కూడా శ్రీలు ప్రత్యక్షంగా, పరోక్షంగా చేయగలిగింది ఎంతైనా వున్నది.

విద్యావంతులైన పట్టణ గ్రామీణ మహిళలు ప్రజలలో భూసంస్కరణల యొక్క అవశ్యకతను, ప్రయోజనాలను గూర్చి ప్రచారించేసి, వ్యవసాయ రంగంలో సామ్యవాద పరమైన మార్పులకు అడ్డుగా నిలిచే దురభిప్రాయాలను, అనుమానాలను సహేతుకంగా తొలగించి, ఆరోగ్యకర వాతావరణాన్ని నెలకొల్పాలి.

భూగరిష్ట పరిమితుల యొక్క అవశ్యకతను, ప్రయోజనాలను, ఇతర సోషలిస్టు దేశాలలో సాధించబడుతున్న ప్రగతిని గూర్చి - రచనలు, ప్రసంగాలు, రేడియో ప్రసారాల ద్వారా ప్రచారం చేసి అనుకూల వాతావరణాన్ని సృష్టించాలి.

ప్రజాభిప్రాయాన్ని అభ్యుదయ చోరణులకు అనుకూలంగా మార్చి భూస్వాములు, శాసనసభ్యులపై ఒత్తిడి తెచ్చి తగిన శాసనాలు తయారు అయేటట్లు, అవి అమలు జరిగేటట్లు మహిళలు కృషి చేయాలి. రాజకీయ, సాంఘిక చైతన్యం ప్రజలలో కలిగించి దేశం యెడల తమ కర్తవ్యాన్ని నిర్వహించడం ద్వారా - దేశపురోభివృద్ధికి మహిళలు శక్తివంతన లేకుండా కృషి చేయగలరని ఆశిద్దాం.

బి. ఇందుమతి, విజయనగరం

విజయనగరం మహిళా సంఘం వార్షికోత్సవం....

విజయనగరంలోని 'మహారాజా రేడిస్ రిక్రియేషన్ క్లబ్' 40 వ వార్షికోత్సవం ఇటీవల జరిగింది. 'విజయ మహిళా సంఘం' పేరిట ఇన్నాళ్ళుగా అద్దె భవనంలో పనిచేస్తూ వచ్చిన ఈ సంఘానికి విజయనగరం మహారాజా ఆ భవనాన్ని సొంతం చేశారు. దాన్ని పురస్కరించుకుని సంఘం పేరు మార్చారు.

వార్షికోత్సవ సభకు విశాఖపట్నానికి చెందిన ప్రముఖ వైద్యురాలు డా॥ ఎస్. సన్యాసమ్మ అధ్యక్షత వహించారు. సి. హెచ్. రాజేశ్వరి, కె. రమాదేవి ప్రార్థన చెయ్యడంతో వార్షికోత్సవ కార్యక్రమం ప్రారంభమైంది. మొదట సంఘం అధ్యక్షురాలు శ్రీమతి కానుకుర్తి ఇందిరాబాయి సభికులకు స్వాగతం పలికారు. విశాఖపట్నానికి చెందిన ప్రముఖ న్యాయవాది కుమారి పాలెపు జగన్మోహిని అతిథిగా పాల్గొని ఉపన్యసించారు. ఆమె స్త్రీలు చెయ్యదగ్గ సేవా కార్యక్రమాల గురించి ప్రస్తావిస్తూ బీద స్త్రీల హక్కుల శిక్షణ కోసం ఉచితంగా న్యాయవాదుల సేవ లభించడానికి తగ్గ కృషి చెయ్యాలని పేర్కొన్నారు. సంఘ కార్యదర్శి శ్రీమతి దామరాజు లోపాముద్ర సంఘ కార్యక్రమాల వివేదికను చదివారు.

వార్షికోత్సవం సందర్భంగా ఏర్పాటు చేసిన పోటీలలో గెలిచిన వారికి శ్రీమతి సర్వలక్ష్మి సుబ్బారావు బహుమతులు అందజేశారు. సంఘాన్ని ఎంతో ఉన్నత స్థితికి తెచ్చిన కార్యదర్శి శ్రీమతి లోపాముద్రకు మహారాజా మాధురీ గజపతి ప్రత్యేకంగా ఒక మిమెంట్ అందజేశారు.

కార్యక్రమం చివర సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు జరిగాయి. సంఘం ఉపాధ్యక్షురాలు శ్రీమతి వి. వి. రమణమ్మ లింగమూర్తి వందన సమర్పణ చేశారు.

*

ఇటీవల బొంబాయిలో ఉద్యోగాలు చేసే వసతిల సమావేశం ఒకటి జరిగింది. మనదేశంలో ఉద్యోగాలు చేస్తున్న స్త్రీల సమస్యల గురించి ఆ సమావేశంలో చర్చలు జరిపారు. మనదేశంలో స్త్రీ పురుషుల సమానత్వాన్ని చట్టం అంగీకరించింది; పార్లమెంటు ఇటీవలే ఒకే తరహా పనిచేస్తున్న స్త్రీ పురుషుల వేతనాలు సమానంగా ఉండాలనే బిల్లును ఆమోదించింది. ఇలాంటి వసతులున్నా ఉద్యోగిమలకు సరైన న్యాయం చేకూరడం లేదని ఈ సమావేశంలో పాల్గొన్నవారు అభిప్రాయం వెలిబుచ్చారు. దేశంలోని వసతిలలో 18 శాతం మంది మాత్రమే అక్షరాస్యులు కావడం వల్ల-ఎందరో వసతిలకు తమ హక్కుల గురించి తెలియదని వారు పేర్కొన్నారు. ఈ పరిస్థితి మారాలంటే స్త్రీ విద్యకు ప్రోత్సాహం కలిగించాలనీ, స్త్రీలకు ప్రత్యేకమైన విద్యా సంస్థలద్వారా సాంకేతిక పరిజ్ఞానం, పారిశ్రామిక పరిజ్ఞానం కలిగించాలనీ వారు సూచించారు. జనవనార పరిశ్రమ, వస్త్ర పరిశ్రమలలో మొత్తం ఉద్యోగాలలో 20 శాతం స్త్రీలకు కేటాయించాలని వారు ప్రభుత్వాన్ని కోరారు. ఈ సమావేశంలో పాల్గొన్న వసతిలు-పురుషులు ఇంటివని అంతా స్త్రీల వెత్తివే రుద్దకుండా ఇంటి వనిలో పాలువంచుకోవాలనీ సూచించారు!

రూపా మతమైత్రా

దక్షిణ భారత దేశంలో తొలిసారిగా-వివాహితులైన వసతిల ఆందాల పోటీని - ఇటీవల మద్రాసులోని 'హోటల్ చోళా' నిర్వహించింది. ఆ పోటీలో బెంగళూరుకు చెందిన 23 సంవత్సరాల యువతి - శ్రీమతి రూపా మల్ హోత్రా 'చోళా క్వీన్'గా ఎన్నుకోబడ్డారు.

ఈ ఆందాల పోటీలో పాల్గొనడానికి ఆంధ్ర ప్రదేశ్, తమిళనాడు, కర్నాటక, కేరళ రాష్ట్రాలకు చెందిన వసతిలు 800 మంది ఉత్సాహం చూపారు. ఆయా రాష్ట్రాలకు చెందిన కొన్ని ప్రముఖ పట్టణాలలో ప్రారంభ ఎన్నిక జరిపిన తర్వాత - 'ఫైనల్స్' స్థాయికి పదిమంది వచ్చారు. వాళ్ళలో విశాఖపట్టణానికి చెందిన శ్రీమతి అనూరాధా చందానీ కూడా ఉన్నారు.

'హోటల్ చోళా'లో న్యాయనిర్ణేతలు, సౌందర్యాభిమానుల సమక్షంలో జరిగిన ఈ ఆందాల పోటీలో 'చోళా క్వీన్'గా ఎన్నుకోబడ్డ శ్రీమతి రూపకు సుప్రసిద్ధ హిందీ నటుడు అమితాబ్ బచ్చన్ కిరీటాన్ని అలంకరించారు.

రూప మాతృభాష తమిళం. తల్లిదండ్రులు బెంగళూరులో స్థిరపడడంతో అక్కడే తన చదువు కొనసాగించింది. రూపకు వివిధ ప్రదేశాలు పర్యటించడమంటే సరదా. అందుకు ఆస్కారం కలిగించే ఏ అవకాశాన్ని ఆయినా సద్వినియోగ పరచుకోవాలని ప్రయత్నిస్తూ వుండేది. అందువల్లే బి. ఎన్.సి పూర్తికాగానే 'బ్రిటిష్ ఏర్ వేస్'లో 'ఏర్ హోదైస్'గా ఉద్యోగం సంపాదించింది. అలా వివిధ దేశాలను చూసే అవకాశం ఆమెకు కలిగింది. జపాన్ లో జరిగిన 'ఎక్స్ పో 70'లో 'ఇండియన్ పెరిలియన్'ను గురించి వివరించే బాధ్యతను కూడా ఆమె చేపట్టింది. అక్కడ జరిగిన వివిధ తెలివిజ్ఞ కార్యక్రమాలలో పాల్గొన్నది. అన్నిటికంటే విశేషం 1972 లో

ఆమె 'మిస్ ఇండియా'గా ఎన్నుకోబడింది :

ఆ అర్హత కారణంగానే రూప ఆమెరికాలో జరిగిన 'మిస్ యూనివర్స్' పోటీలలోనూ పాల్గొన్నారు. '74లో ఆమెకు మల్ హోత్రా అనే యువకుడు పరిచయం కావడం, వారి మధ్య అంకురించిన ప్రేమ వివాహానికి దారి తీయడం జరిగింది. మల్ హోత్రా బెంగళూరు, కలకత్తా నగరాల్లో హోటల్స్ నిర్వహిస్తున్నారు. ఆ మధ్య 'విల్స్' సిగరెట్లు ఉత్పత్తిచేసే ఐ. టి. సి. సంస్థ వారు నిర్వహించిన 'మేడ్ ఫర్ ఈచ్ అదర్' పోటీల్లోనూ ఈ జంట పాల్గొని, ఒక 'స్పార్ట్స్ కారు'ను బహుమతిగా గెల్చుకున్నారు. ఇప్పుడు శ్రీమతి రూపా మల్ హోత్రా 'చోళా క్వీన్' ఘనతను సాధించడం వల్ల నిర్వాహకుల వ్యయంతో ఈ జంట త్వరలోనే కాలాలంపూర్, పెనాంగ్, సింగపూర్లు పర్యటించి, కొన్ని రోజులపాటు విహారయాత్ర చేస్తారు.

“అందాల పోటీకి కేవలం అందం, అవయవ సౌష్ఠ్యం ఉంటే చాలదు. చక్కగా మాట్లాడగలగడం, మంచి ప్రపంచ జ్ఞానం కలిగి వుండడం కూడా ప్రధానమైన అర్హతలు. 'మిస్ యూనివర్స్' పోటీలలో ఒక ఆస్ట్రేలియన్ వనితను న్యాయ నిర్ణేతలలో ఒకరు “నీ ముందు ఆకస్మాత్తుగా భగవంతుడు ప్రత్యక్షమై ఏం వరం కావాలో కోరుకో అంటే నువ్వేమడుగుతావ్?” అని ప్రశ్నించారు. అప్పుడామె - “ఈ ప్రపంచంలో శాంతిని సుస్థిరంగా నెలకొల్పే శక్తిని ప్రసాదించమని కోరుకుంటాను!” అన్నది. తక్కిన అర్హతలు బాగా ఉండడం వల్ల - అలా తెలివిగా జవాబు చెప్పడం వల్ల ఆ వనితే అందాల పోటీలో ప్రపంచ సుందరిగా ఎన్నికైంది. కాబట్టి తెలివితేటలు కూడా అందంలో ఒక భాగంగానే మనం భావించాలి. నేను అందంగా వుండడానికి ప్రత్యేకంగా ఎలాంటి సాధనాలూ ఉపయోగించను. మితాహారం తీసుకుంటాను. రోజూ తప్పనిసరిగా కొంతనేపు 'స్విమ్మింగ్' చేస్తాను. బాడ్మింటన్ ఆడతాను. అలా నా శరీరసౌష్ఠ్యాన్ని కాపాడుకుంటాను” అన్నారు శ్రీమతి రూప 'వనిత' జరిపిన ఇష్టాగోష్ఠిలో మాట్లాడుతూ.

ప్రస్తుతం శ్రీమతి రూపా మల్ హోత్రా బెంగళూరులోనే వుంటూ 'చైనిటాట్స్' అనే నర్సరీ స్కూలును నిర్వహిస్తున్నారు. □

శ్రీమతి ఎన్. జి. బి.

మా పాపకు 11 సంవత్సరాలు. నాలుగవ సంవత్సరంలో చిన్నబిడ్డ చేష్టలో కంటిచూపులో మార్పు వచ్చింది. పగలు ఎండ చూడలేకపోతూ వుంది. కనురెప్పలు వేగంగా టపాటపా కొట్టుకుంటాయి. రాత్రిపూట బాగా చూస్తుంది. ఆరోగ్యం మామూలుగా బాగానే వుంటుంది. దయచేసి ఇందుకేమైనా చికిత్స చెప్పండి.

కంటి డాక్టరుకు చూపిస్తే వారు కళ్ళు పరీక్ష చేసి అవసరమైన చికిత్సను వివరించడమో లేదా కళ్ళద్దాలు వాడమని సూచించడమో చేస్తారు.

కుమారి ఎమ్. వి.

మా అమ్మగారి వయసు 46 సంవత్సరాలు. ఆమె 21 సంవత్సరాలుగా 'ఆస్మా' వ్యాధితో బాధ పడుతున్నారు. ఎన్ని వైద్యాలు చేయించినా ప్రయోజనం కనిపించడం లేదు. ముఖ్యంగా ఎండా కాలంలో ఎక్కువగా వుంటుంది. ప్రతిరోజు ఒక 'ఇంజెక్షన్' చేయిస్తే - కొన్ని గంటలసేపు ప్రశాంతంగా వుంటుంది. ఐతే ఇలా రోజూ ఇంజెక్షన్లు చేయించడంవల్ల చేతులు చాలా నొప్పిగా వుంటున్నాయి. ఈ వ్యాధిని పూర్తిగా నిర్మూలించడానికి ఏ మార్గమూ లేదంటారా?

'ఆస్మా' ఏ కారణంగా వచ్చిందో డాక్టర్లు పరీక్ష చేసి తెలుసుకుంటారు. కొందరికి ఆహారానికి సంబంధించిన 'అల్లర్జీ' వల్ల, మరికొందరికి Dust Allergy వల్ల కూడా రావచ్చు-ఎందువల్ల 'ఆస్మా' వచ్చిందో తెలుసుకుని, తదనుగుణంగా డాక్టర్లు సలహా చెప్పి, చికిత్సను నిర్దేశిస్తారు. ఒకసారి Asthma వచ్చిన తర్వాత మాత్రం పూర్తిగా ఆ వ్యాధిని నివారించడం కష్టం. ఐతే కొన్ని అరుదైన సందర్భాలలో Phrenic Avulsion అన్న ఆపరేషన్ చేసి మంచి ఫలితాలను సాధించడం జరుగుతుంది. మీ అమ్మగారికి అటువంటి 'ఆపరేషన్' ద్వారా నయం కావడానికి ఆస్కారం వుందా లేదా అనేది వైద్యులు పరీక్ష చేసి నిర్ణయించాలి.

శ్రీమతి ఆర్. పి. జె.

నా వయసు 21 సంవత్సరాలు. వివాహమైన మూడు నెలలకు గర్భవతిని అయ్యాను. గర్భవతిని అయిన రెండో నెలకు ఋతుస్రావం అయినట్లుగా 'బ్లీడింగ్' అయింది. డాక్టర్ చేత ఇంజెక్షన్ చేయించుకుని, మాత్రలు వాడాను. కానీ మూడో

వైద్య సలహా

నిర్వహణ : డాక్టర్ ఆర్. సత్యభామారెడ్డి ఎమ్. డి., డి. జి. ఓ.

నెలలో కూడా అలాగే అయింది. డాక్టరుగారు గర్భానికి ఏమీ కాలేదని, విశ్రాంతి తీసుకోమని చెప్పారు. ఇలా అయినందువల్ల డి అండ్ సి చేయడం మంచిదంటారా? మీ సలహా ఏమిటి?

మీ గర్భానికి ఏమీ కాలేదంటే మీరు 'గైనకాలజిస్టు' చేత తగిన చికిత్సను పొందండి. డి అండ్ సి అవసరమే కాదా అన్నది వైద్య పరీక్ష జరిపిన తర్వాతే నిర్ణయించాలి.

కుమారి ఎమ్. ఎస్.

నేను మాట్లాడుతున్నప్పుడు గొంతులో కఫం లాంటిది వుండి-మాట్లాడడానికి ఇబ్బందిగా వుంది. అందుకు నేను ఏం చేయాలి?

ఇలాంటి అసమగ్రమైన ప్రశ్నలకు ఎలా సలహా చెప్పడం? సాధారణంగా రోగిని పరీక్ష చేయకుండా చికిత్స గురించి వివరంగా చెప్పలేము. ఐతే-సలహా చెప్పడానికి అనువైన ప్రశ్నల వెనుక వివరాలు సమగ్రంగా వుంటే కొన్ని సూచనలు ఇవ్వవచ్చును. మీకు జ్వరం వల్ల కానీ, దగ్గువల్ల కానీ లేక మరేదైనా కారణాల వల్ల కఫం ఏర్పడి వుంటే ఆ వివరాలు మీరు చెప్పాలి. అప్పుడే తగిన సలహా ఇవ్వడానికి వీలుంటుంది.

కుమారి ఆర్. ఎన్. కె.

నా వయసు 32 సంవత్సరాలు. వివాహం కాలేదు. కొంతకాలంగా నేను Masturbation (హస్త ప్రయోగం)కు అలవాటు పడిపోయాను. అందు వల్ల - నా ఆరోగ్యం చాలా దెబ్బతిన్నదేమోనని భయంగా వుంది. ఆయాసం, డిపిరి తేలిగ్గా పీల్చి లేకపోవడం, గుండెదడ ఎక్కువగా వుంటున్నాయి. ఋతుస్రావం సరిగ్గా జరగడం లేదు. ఉదయం లేచేసరికి తల నొప్పిగావుంటూ వుంది. నోరు ఎండిపోయినట్లుగా వుంటుంది. ఆహారం మీద ఆసక్తి ఉండడం లేదు. బలహీనంగా వున్నాను. ఋతుస్రావం సరిగ్గా జరగకపోవడానికి 'గైనకాలజిస్టు' చేత పరీక్ష చేయించుకున్నాను. తక్కిన ఇబ్బందులను గురించి డాక్టర్ ను సంప్రదించడం, అన్ని పరీక్షలు చేయించుకోవడం జరిగాయి. కానీ ఎక్కడా ఏ రోపమూ లేదని చెప్పారు. మరి నా సమస్యలకు పరిష్కారం ఏమీ లేదంటారా?

మీది Psychosomatic కేసు అయివుందా. మొదట ఆ Masturbation దురలవాటును మానే

వనిత మాటల కొలువు-10

సరైన సమాధానం

1	స	ర	12	సి	హ	వ	14	త	ర	15	ము
2	లు		గి	రి			ట			ప	
3	వ		నా		కా	కి	నా		డ		
4		రా	ద		ని		రి		గ		
5	17	ప		ము	ని		వా				
6	ర	స్మి		మి	డి	సి	20	పా	టు	21	
7		ప		భా	ష		క		పి		
8	10	తి	మి	ర	ము		బా	ము			

పై సమాధానంతో సరిపోయే సమాధానం పంపినవారు :

కె. జానకి

గుడివాడ

బహుమతి మొత్తం 116 రూ. లను

ఆమెకు అందజేస్తున్నాము.

యండి. Infection కలిగే ప్రమాదం కూడా వుంది. మానసికంగాను, శారీరకంగానూ మీరు ఆరోగ్య కరంగా వుండడానికి యోగాభ్యాసాలు బాగా దోహదం చేయవచ్చును. ప్రయత్నించండి.

కుమారి ఆర్. ఎమ్.

నా వయసు 23. ఈ మధ్య కొంతకాలం నుంచీ నాకు ఉన్నట్లుండి వీపునొప్పి, కడుపునొప్పిరావడం మొదలైంది. 'ఎక్స్-రే' తీయిస్తే, 'గార్స్టోన్స్' ఉన్నట్లు డాక్టర్లు చెప్పారు. మందులు, ఇంజక్షన్లు ఇస్తున్నారు. ఐతే - 'ఆపరేషన్' ద్వారా 'గార్స్టోన్స్' తీస్తేనే మంచిదని నాకు తెలిసిన వాళ్ళు చెప్పారు. అది నిజమేనా? 'ఆపరేషన్' లేకుండా 'గార్స్టోన్స్' తీయడం వీలుకాదంటారా? సాధారణంగా 35 సంవత్సరాల వయసు దాటిన వారికే అలా అవుతుంది. మరి మీకు ఈ వయసు లోనే 'గార్స్టోన్స్' ఉన్నట్లు రాశారు. మందులు, ఇంజక్షన్లు కంటే 'ఆపరేషన్' ద్వారానే వాటిని తీయించడం మంచిది.

కుమారి కె. ఎల్.

నా వయసు 25. నాకు స్వీట్లు అంటే చాలా ఇష్టం. ఇదివరకు వాటిని బాగా తినేదాన్ని. కానీ ఇటీవల ఏ స్వీట్లు తిన్నా కడుపునొప్పి వస్తూవుంది. నేను ఏం చేయాలి?

స్వీట్లు తినాలని చాలామందికి వుంటుంది. కానీ 'అతి'గా ఏమీ చేయకూడదు కదా! ఇక మీకు నలహా ఏమిటంటే మీరు స్వీట్లు తినడం మానేయండి! కడుపునొప్పికి వైద్య పరీక్ష చేయించుకోండి.

కుమారి టి. కె.

నా వయసు 18 సంవత్సరాలు. నాకు ఏడు నెలలుగా ఋతుస్రావం జరగడం లేదు. 'డియోగ నైన్' వల్ల కూడా ఫలితం లేకపోయింది. ఆహారం జీర్ణం కావడం లేదు. పైగా లావు అవుతున్నానేమోనని నా అనుమానం. ఋతు స్రావం కాకపోవడం వల్లే ఇలా లావు అవుతున్నా నేమోనని అనుకుంటున్నాను. నేను ఏం చేయాలంటారు?

మీరు డిఆండ్ సి చేసుకుని ఆ మైలను ఆస్పత్రిలో పరీక్ష చేయించండి. తదనుగుణంగా డాక్టర్లు మీకు జరగవలసిన చికిత్సను గురించి వివరిస్తారు.

'పురుషులకే ప్రత్యేకం' అన్నట్లు కొన్ని రంగాలు కనిపిస్తుంటాయి. అయితే అటువంటి రంగాలలో కూడా స్త్రీలు కృషి చేసి మంచి పేరు సంపాదిస్తున్నారు. కొన్ని రంగాలలో అయితే 'పురుషులకన్నా స్త్రీలే బాగా పని చేస్తున్నారు' అన్న ఘనత కూడా సంపాదించారు స్త్రీలు. అలా పురుషులకు కూడా ఆదర్శం కాగల పనితీరులో ఒకామె-స్త్రీమతి నర్సిన్ వి. వాడియా.

స్త్రీమతి నర్సిన్ ప్రస్తుతం అధ్యర్థయిజింగ్ ఏజన్సీస్ ఆఫ్ ఇండియా అధ్యక్షురాలుగా పని చేస్తున్నారు. ఈ పదవి - అధ్యర్థయిజింగ్ రంగంలో ఆమె సాధించిన ఘనతకు చక్కని గుర్తు!

చిన్నతనం నుంచీ చిత్రకళవల్ల ప్రత్యేకాభిమానం పెంచుకున్న నర్సిన్ - అప్లయిడ్ ఆర్ట్స్ లో డిప్లామా సంపాదించారు; లండన్ లోని సెంట్రల్ స్కూల్ ఆఫ్ ఆర్ట్స్ అండ్ క్రాఫ్ట్స్ లో ఆమె చిత్రకళలో మరింత శిక్షణ పొందారు. భారతదేశానికి తిరిగి వచ్చాక ఆమె ప్రముఖ అధ్యర్థయిజింగ్ సంస్థ ఒకదానిలో శిక్షణ పొందారు. ఈ శిక్షణలవల్ల కలిగిన అనుభవంతో ఆమె 'ఏర్ ఇండియా' సంస్థలో గ్రాఫిక్ డిజైనర్ గా చేరారు. ఇంట గెలవడం ప్రారంభించిన నర్సిన్ కు రచ్చగెలిచే అవకాశాలు లభించాయి! అలా ఆమె మళ్ళీ లండన్ వెళ్ళి రెండేళ్ళబాటు అక్కడి ప్రముఖ ప్రకటనా సంస్థలో ప్రత్యేక శిక్షణ పొందుతూ 'సీనియర్ విజువలైజర్' హోదాలో పని చేశారు.

బేసిర్ బట్లర్ (ప్రస్తుతం బట్లర్ అండ్ గార్డెనర్), ఎర్విన్ వేసీ రూక్ రాఫ్ అండ్ రయాన్ (ప్రస్తుతం-

నర్సిన్ వాడియా

వేసీ ప్రిచర్డ్ వుడ్ అండ్ క్వాడ్రంట్ లిమిటెడ్) వంటి ప్రముఖ అధ్యర్థయిజింగ్ సంస్థలలో ఆమె నిర్మాణాత్మకమైన కృషి చేశారు.

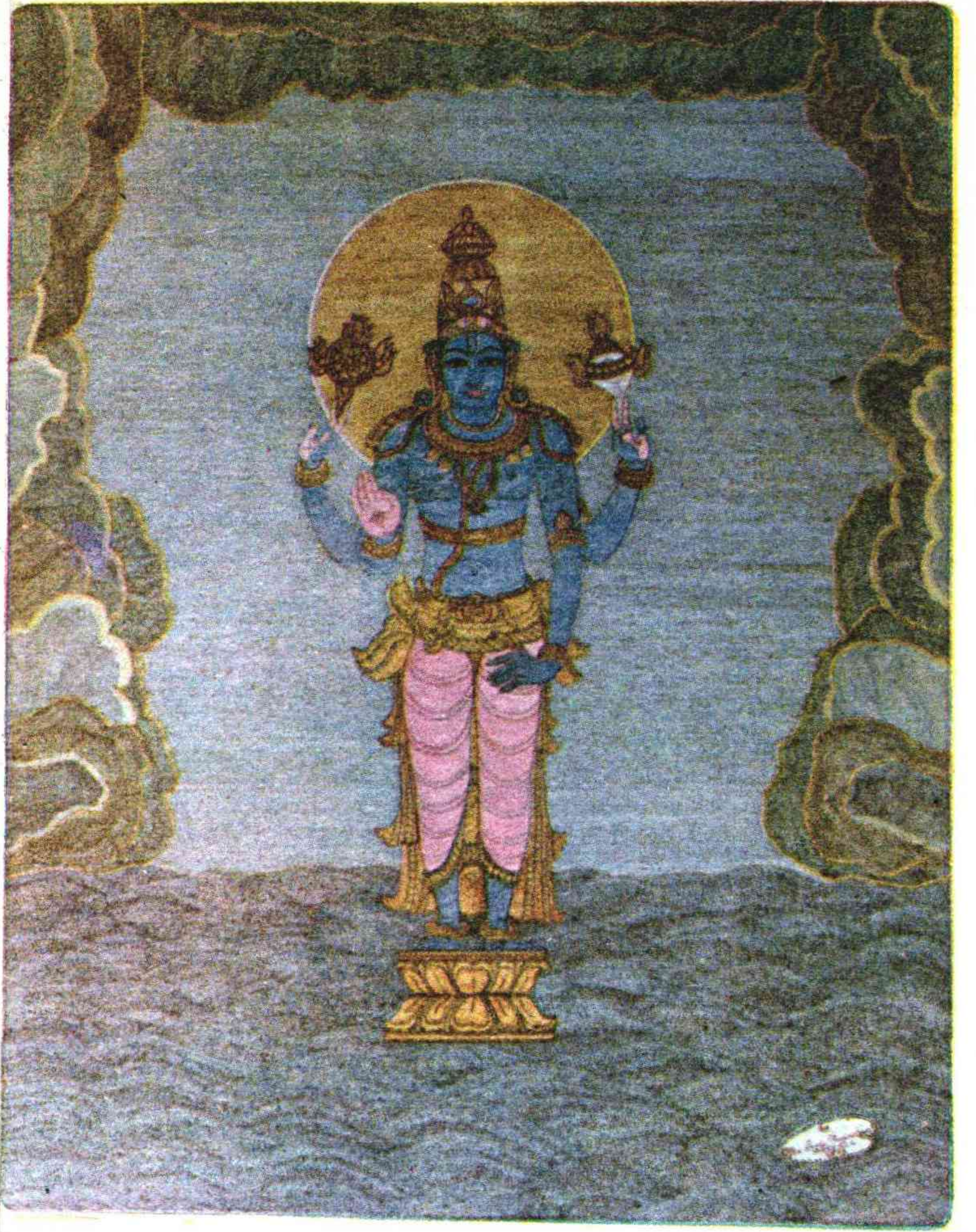
లండన్ లో సంపాదించిన అనుభవం ఆమెకు ఆత్మవిశ్వాసాన్ని కలిగించింది. దాంతో తానే సొంతంగా ఒక అధ్యర్థయిజింగ్ సంస్థ నడిపితే బాగుండుననుకుంది ఆమె. దాంతో భారతదేశానికి తిరిగివచ్చాక మూడేళ్ళబాటు లింటాన్ సంస్థలో పని చేసిన నర్సిన్-1964లో 'ఇంటర్ పబ్లిసిటీ' పేరిట ఒక అధ్యర్థయిజింగ్ ఏజన్సీని నెలకొల్పారు. మొదట 'స్టూడియో ఒన్' పేరిట 'నిర్మాణాత్మక కర్మాగారం'గా పని చేసిన ఆ సంస్థ 'ఇంటర్ పబ్లిసిటీ'గా రూపు దిద్దుకోవడం వెనక స్త్రీమతి నర్సిన్ పదేళ్ళ అనుభవం కనిపిస్తుంది!

'ఇంటర్ పబ్లిసిటీ' మానేజింగ్ డైరెక్టరుగా పని చేస్తున్న స్త్రీమతి నర్సిన్ దాని 'ప్లాప్ బోర్డ్' వ్యవహారాలను తానే గమనిస్తున్నారు. తమ అధ్యర్థయిజింగ్ ఏజన్సీ ద్వారా జరిగే నిర్మాణాత్మకమైన కార్యక్రమాన్ని స్వయంగా పరిశీలించడంవల్ల ఆమెకు ఎంతో శ్రద్ధ. "నా అనుభవం వాకు ఈ సంస్థ నడపడంలో ఎంతో సాయపడుతున్నది" అంటారు ఆమె.

ఆమె కృషి 'ఇంటర్ పబ్లిసిటీ'తోనే ఆగి పోలేదు. పారిస్ లో ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, వాడియా పబ్లిక్ అసోసియేట్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, వాడియా లైటింగ్ ఎక్స్ ప్రిమెంట్ లిమిటెడ్ వంటి వివిధ సంస్థల డైరెక్టరుగా ఆమె ఎన్నదగ్గ కృషి చేస్తున్నారు.

'ఒక స్త్రీ ఇన్ని బాధ్యతలు నిర్వహించడం కష్టంకదా?' అని ప్రశ్నించేవారికి ఆమె తక్కిన కార్యకలాపాల గురించి తెలిసినప్పుడు మరింత ఆశ్చర్యం కలుగుతుంది. అధ్యర్థయిజింగ్ కు సంబంధించిన వివిధ సంస్థలతోనూ, కొన్ని విద్యా సంస్థల కార్యకలాపాలతోనూ ఆమెకు సన్నిహిత సంబంధం ఉన్నది!

స్త్రీలు అధ్యర్థయిజింగ్ మెంట్లకు మోడల్స్ గా పని చెయ్యడం ఒక్కటే చెయ్యగలరని చాలామంది కనుకుంటూ ఉంటారు. అలా అనుకోవడం పొరబాటు అనడానికి - నర్సిన్ వాడియా చక్కని ఉదాహరణ!

అక్షర-చిత్రకారిణి

‘మహాత్మా గాంధీకి భక్తితో సమర్పించిన అపురూపమైన కానుక’ అన్నారు ప్రధాని శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ—మద్రాసుకు చెందిన శ్రీమతి సరోజా నాగరత్నం చిత్రించిన గాంధీజీ చిత్రంచూసి. ఆ చిత్రం మామూలు చిత్రాలవంటిది కాదు. ‘రామ రామ’ అని తమిళంలో వ్రాసి—అలా రామనామంతో ఆ చిత్రాన్ని శ్రీమతి సరోజ పూర్తి చేశారు.

“మద్రాసులో గాంధీజీ శతజయంతి సందర్భంగా ఆ శతజయంతి సంఘంవారు ఏర్పాటు చేసిన చిత్రాల పోటీలో నేనూ పాల్గొన్నాను. గాంధీజీకి రామనామం అంటే ఎంతో ఇష్టం. ఆయన ‘రామరాజ్యం’ మళ్ళీ నెలకొనాలని కలలుకన్నారు. మరణిస్తున్న తరుణంలో కూడా ఆయన రామ నామాన్ని జపిస్తూనే ఉన్నారు. ఆయనకు రామ నామంపట్ల ఉన్న భక్తిశ్రద్ధలను పురస్కరించుకొని నేను ‘రామనామం’తోనే ఆయన చిత్రాన్ని చిత్రించాలనుకున్నాను. అలా ‘రామ రామ’ అన్న తమిళ అక్షరాలతో గాంధీజీ ‘అక్షర చిత్రం’ రూపొందించాను. ఆ చిత్రం రూపొందించడానికి నాకు దాదాపు ఏడు నెలలు పట్టింది. పోటీలో నేను చిత్రించిన చిత్రానికి 500 రూపాయల బహుమతి కూడా లభించింది. ఆ చిత్రాన్ని మాజీ రాష్ట్రపతులు డా॥ రాధాకృష్ణన్, శ్రీ వి. వి. గిరి, ప్రధానమంత్రి శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ వంటి పెద్దలు చూచి మెచ్చుకున్నారు!” అన్నారు శ్రీమతి సరోజ— ‘వనిత’ జరిపిన గోష్టిలో మాట్లాడుతూ.

ఈ ‘అక్షర చిత్రకళ’ ప్రత్యేకతలు ఏమిటి?

“మామూలుగా దూరం నుంచి చూస్తే మామూలు చిత్రంలా కనిపించినా—దగ్గరగా వెళ్ళి భూతద్దం సాయంతో చూస్తే ఆ చిత్రం నిండా అక్షరాలే కనిపిస్తాయి. ఆ అక్షరాలు మామూలుగా చీమలకన్నా చిన్నవిగా ఉన్నట్లు కనిపిస్తాయి. ఈ అక్షరాలు అంత చిన్నవిగా రాయడం శ్రమతో కూడిన పని. అయితే అంత చిన్నవిగా రాయక పోతే చిత్రం బాగుండదు” అంటారు శ్రీమతి సరోజా నాగరత్నం.

తమిళనాడులోని ఈరోడ్డులో జన్మించిన శ్రీమతి సరోజ 1946లో శ్రీ నాగరత్నంగారిని పెళ్ళాడారు. ఆయన చిత్ర పరిశ్రమతో సన్నిహిత సంబంధం కలవారు. అలా ఆ దంపతులు మద్రాసులో స్థిరపడ్డారు. చిన్నప్పటినుంచీ కూడా శ్రీమతి సరోజకు చిత్రలేఖనం పట్ల ఆసక్తి ఉండేది. ఆ ఆసక్తితో ఆమె ఎన్నో చిత్రాలు చిత్రించారు. చిత్రకళలో ఉన్న ప్రవేశాన్ని పురస్కరించుకుని ఎంబ్రాయిడరీ, అల్లికలు వంటి వాటిలో కూడా ఆరితేరారు.

కంటికి కనిపించని అక్షరాలు రాయడమే కష్టం. ఆ అక్షరాల సాయంతో చిత్రరచన చెయ్యడం మరి కష్టంకాదా! మరి శ్రీమతి సరోజకు ఈ ఆసక్తి ఎలాకలిగింది?

“1966 ప్రాంతాలలో శ్రీరామకోటి వ్రాసి, కంచి కామకోటి వీరాధిపతి జగద్గురు శ్రీ శంకరాచార్య స్వాములవారికి సమర్పిస్తూ, దాంతోబాటు అక్షరాలతో కూర్చిన అంజనేయస్వామి చిత్రాన్ని కూడా సమర్పించాను. శంకరాచార్య స్వామి అది బావుందని మెచ్చుకుని, ప్రోత్సహించారు. అలా నేను మొదట అంజనేయస్వామి చిత్రంతో ‘అక్షర చిత్ర రచన’ ప్రారంభించాను. రేఖలకుబదులు అక్షరాల ద్వారా చిత్రం గియ్యడం ఎలా ఉంటుందో చూద్దామని నేను అనుకుంటూ ఉండేదాన్ని. ఆ ఆసక్తికొద్దీ అంజనేయ స్వామి చిత్రం చిత్రించాను!” అన్నారు శ్రీమతి సరోజా నాగరత్నం.

ఈ అక్షర చిత్రకళలో ఆమెకు గురువులంటూ ఎవరూ లేరు. ‘నా అనుభవమే నాకు గురువు’ అంటారు ఆమె. “రకరకాల రంగుల ఇండియన్ ఇంకులు వాడడం ద్వారా ఈ చిత్రాలను మరింత ఆందంగా రూపొందించవచ్చు. అలా బజారులో దొరుకుతున్న ఇండియన్ ఇంకులను ఉపయోగించి, వాటిని రకరకాలుగా కలగలిపి 40 రకాల రంగులు నిర్ధంచేసుకుని, వాటితో చిత్ర ‘రచన’ చేస్తుంటాను. చాలా బాగా రాసే పాళీలు కూడా ఉంటే తప్ప అక్షర చిత్రాలు గియ్యడం కష్టం. ఎక్కడ ఏ మాత్రం తప్పు జరిగినా చిత్రం చెడిపోతుంది. అక్షరాలతో పని కనుక—ఎంతో జాగ్రత్త అవసరం. పైపెచ్చు చిన్న చిన్న అక్షరాలు రాయవలసి ఉండడం చేత—ఒక చిత్రం పూర్తి చెయ్యడానికి కొన్ని నెలలు పడుతూ ఉంటుంది” అన్నారు శ్రీమతి సరోజ. తమ ‘చిత్రకళ’ గురించి ప్రస్తావిస్తూ.

గాంధీజీ చిత్రం తర్వాత ఆమె—వైష్ణవ ఆచార్యుడైన మణివాళమహాముని ఆరవ శత జయంతి సందర్భంగా ఆరు వేర్వేరు పద బంధాలతో ఆయన చిత్రాన్ని రూపొందించారు. ఇటీవలే ఆమె కాంచి కామకోటి వీరాధిపతి శ్రీ చంద్రశేఖరేంద్ర సరస్వతీ చిత్రాన్ని ‘జయ జయ శంకర-హరహర శంకర’ అన్న తమిళ పద బంధాలతో రూపొందించి ప్రశంసలు అందుకున్నారు. మద్రాసులో బెసంట్ నగర్ సమీపాన ఓడకుప్పం అన్న చోట ఉన్న మహాలక్ష్మి ఆలయంలో (ఈ ఆలయానికి ఇటీవలే కుంభాభిషేకం జరిగింది) ఉండడం కోసం ఆమె అష్టలక్ష్మీల చిత్రాలనూ ‘అక్షర చిత్రాలు’గా రూపొందించారు.

ఆమె ఈ అష్టలక్ష్మీ చిత్రాలను ఆయా దేవతల ద్యాన క్లోకాలు, శ్రీకారం, ఓంకారం వంటి వాటితో రూపొందించారు. అలాగే ఆమె శ్రీమహావిష్ణు చిత్రం కూడా రూపొందించారు.

ఆమె చిత్రాలు బాగున్నాయని ఎవరైనా అభినందిస్తే—“నేను ఏ చిత్రం చిత్రించినా—అందులో నా ఘనత ఏదీ ఉందనుకోను. నాకు కంచి కామకోటి వీరాధిపతుల పట్ల ఎంతో భక్తి ఉంది. భాగవతోత్తములైన ఆయన అనుగ్రహం వల్లనే నేను ఈ చిత్రాలు చిత్రించగలుగు తున్నాను” అంటారు శ్రీమతి నాగరత్నం.

ఆమె చిత్రాలలో తమిళ అక్షరాలతో బాటు తెలుగు “ఓం కారం” కనిపిస్తుంది. ఎందుకు? ఆ ప్రశ్నే ఆడగగా ‘నా మాతృభాష తెలుగు. అయినా నాకు తెలుగు రాదు. తమిళ అక్షరాలతో చిత్రాలు రచిస్తున్న నాకు—విధిగా ప్రతి చిత్రంలో కొంత భాగాన్ని ‘ఓం’ అని తెలుగులో వ్రాయడం మంచిదని కంచి శంకరాచార్య స్వామి చెప్పారు. అలా ప్రతి చిత్రంలోనూ తమిళ అక్షరాలే కాక తెలుగు ‘ఓం కారం’ కూడా కనిపిస్తుంది!” అని సమాధానం చెప్పారు ఆమె.

“అంత సన్న (చిన్న) అక్షరాలు రాయడం చాలా కష్టమైన విషయం గదా? ఈ వ్రాతపల్ల మీ కళ్ళకేమీ ఇబ్బంది కలగలేదు కదా?” అని ప్రశ్నించగా “ఈ అక్షర చిత్రాలు వ్రాయడం చాలా శ్రమతో కూడిన పని. అదీకాక కుటుంబ విషయాలు అవీ చూసుకో వలసి ఉండడం వల్ల నేను గంటల తరబడి ఈ చిత్ర రచన చెయ్యడం సాధ్యపడదు. తీరిక దొరికినప్పుడల్లా ఈ చిత్ర రచన చేస్తూ ఉంటాను. ఈ చిత్ర రచన వల్ల నా కంటిచూపు కాస్త మందగించింది” అన్నారు ఆమె. అయితే అంతమాత్రాన తన చిత్ర రచన మానదలుచుకో లేదని కూడా అన్నారు ఆమె.

“ఈ చిత్ర రచనలో మీకు ఏవైనా సమస్యలు ఉన్నాయా?”

“ఈ చిత్ర రచన చెయ్యడానికి చక్కని కాగితం, సడలిపోని పాళీలు అవసరం. ఇప్పట్లో నేను వాడే కాగితం కన్నా పెద్ద నైజా కాగితం దొరికితే ఈ చిత్ర రచన చెయ్యడానికి అనువుగా ఉంటుంది. సన్నగా రాయవలసిన అవసరం ఉన్నందు వల్ల చక్కని పాళీలు కూడా అవసరమే. పాళీల సహకారం లేకపోతే చేసిన పనంతా చెడిపోతుంది. ఇంతకు మించి సమస్యలు మరేవీ లేవు!” అన్నారు శ్రీమతి సరోజ.

“దేశం ఇవాళ సాధిస్తున్న ప్రగతిని, స్వాతంత్ర్య నిధి దేశంలో తెచ్చిన మార్పులనూ కూడా అక్షర చిత్రాలుగా రూపొందించాలని నా కోరిక” అంటారు ఆమె.

“సునందా : కాసిని మంచిసిల్పిస్తావే.”

ఐరావతమ్మ ఆజ్ఞాపించింది. “పైబెర్త్ మీద పడుకున్నారు గదా - మీదగ్గరేవున్నై మంచిసిల్పు-నేను లేస్తే పిల్లాడు పడిపోతాడేమోనండీ” — రైర్యం చేసి అనేసింది సునంద.

“అబ్బో, ఎంత గారాబమో!” బుగ్గలు నొక్కుకుందావిడ.

ఇక లాభం లేదనుకుని సునంద మెల్లిగా లేచి గ్లాసులోకి నీళ్ళుపట్టి అందించింది. గ్లాసుందుకుని గొంతులో పోసుకుని ఆవిడ ఇచ్చేలోపలే అనుకున్నంతా అయింది.

పిల్లవాడు శరత్ దొర్లి వదటోవటం, అదృష్టవశాత్తూ చూసిన ప్రభాకరం వాణ్ణి పట్టుకోవటం జరిగింది. ఆ అర్థరాత్రివేళ - రైల్వో సునందని చెదామడా తిట్టటం మొదలు పెట్టాడతను.

“నేనేం చేశాను? మీ మేనత్తగారు మంచి సిల్పిమ్మంచే....”

“నోర్మయ్!”

“అర్థంలేని ఆకోపం ఏమిటండీ?”

సునంద చెంప చెక్కుమంది.

“నువ్వు నోరుమెదపద్దు. నా భార్యవై వుండి తిడితే పడలేవా?” అన్నాడతను.

“ఎందుకు పడాలి అనవసరమైన తిట్లు?” అనలేదామె - కొడుకుని మటుకు గుండెకు హత్తుకుంది.

“ఏమిటో-ఈకాలం పిల్లలు - మొగుడన్నా మొగుడి తరపువాళ్ళన్నా గౌరవంలేదు. ఎలాపడితే అలా ఎదురు తిరగడమే!” అని గొణిగి అటువేపు తిరిగి పడుకుంది ఐరావతమ్మ.

గుబులు కుమ్మరిస్తున్న గుండెని రాయించేసుకుని, అశ్రువులు దాచుకుందామని కళ్ళు మూసుకుంది సునంద.

వారం రోజుల క్రితం....

“ఏరా పబ్బీ!” అంటూ వచ్చింది పెద్ద మేనత్త గోవిందమ్మ.

“అత్తయ్యా! రా రా!” అని ఆహ్వానించాడు మేనల్లుడు ప్రభాకరం.

“నీ కొడుక్కి ఏడాదెళ్ళేలోపుగా కొండ మీద జుట్టు తీయించవా?”

“తీయించాలి” అన్నాడతను ఏదో ఆలోచిస్తూ.

“ఇంకా ఆలోచనేమిట్రా! పాపం మీ అమ్మా నాన్నా బ్రతికే వుంటే ముద్దుల మనవడి అచ్చటా ముచ్చటా....ప్ప సరే-మేం లేమా ఈ వూళ్ళోనే! ఆవలెల్లండి మంచిది. ఐరావతానికి కూడా కబురు పెడతా! తెనాల్నించి సరోజ కూడా వచ్చి కలుస్తా నంది. ఇవేళే వెళ్ళి రిజర్వేషన్ ఏదో చేయించు కురా-ఇంతకీ నీ పెళ్ళాం ఏదీ? బొత్తిగా వంటింట్లోనే కూరుకుపోతుందేరా ఎవరొచ్చినానూ-మర్యాద నేర్పలేదూ పుట్టింటివారు....” అంటూనే వంటింట్లో కెళ్ళింది.

స్త్రీమీదున్న కాఫీనీళ్ళలా ఉడుకుతోంది సునంద మనసు. కుంపటి మీదున్న పకోడీలా వేగుతోంది ఆమె గుండె.

“సరదాగా మాట్లాడకుండా ఈ వంటింట్లో దూర్తావేమిటి? తొందరగా తెముల్చుకురా-మీ ఆయనేదో ప్రయాణం అంటున్నాడు” అంటూ ఒక పకోడీ తుంపి నోట్లో వేసుకుని ఇవతలి కొచ్చిందావిడ.

పెత్తైన కొత్తలో ఒకసారి అవిడొస్తే మాట్లాడుతూ కూచుంది సునంద. “చాల్లే లెక్కరు-టిపినూ కాఫీల సంగతి చూడు!” అని కసిరాడు ప్రభాకరం.

“ఈ రోజుల్లో అదామగా తేడా లేదు. మేము ఎప్పుడన్నా మొగుడున్న గదిలో కూచుని మాటాడి ఎరుగుదుమా? వాళ్ళ చుట్టాలోస్తే వణికిపోతూ వంటింట్లో పడి వండి వార్చటమేగాని....” అంటూ వాగ్దాటి ప్రదర్శించింది గోవిందమ్మ.

అప్పట్నుంచీ ఎవరొచ్చినా వంటింట్లోకే పారిపోతుంది సునంద. ‘ఏదన్నా మీకు చెల్లుతుందమ్మా-అది నాలికో తాటిపట్టో గాని-ఒకసారి చెప్పినదానికి

వ్యతిరేకంగా ఇంకోసారి చెప్పగలరు’ అనుకుంది ఉస్సురంటూ.

*

“చూశావా? ఎక్కడికీ తీసుకెళ్ళనని సాదిస్తుంటావు. చూడు మరి నువ్వడగకుండానే తిరుపతి తీసుకెళ్తున్నా. దేనికైనా కాలం కల్పిరావాలిగాని.” ఆ రాత్రి భోజనాల దగ్గర అన్నాడు ప్రభాకరం.

“కాలం కలిసి రావటమంటే మీ మేనత్తగారి ఆజ్ఞ కావటమా?”

“ఏం అయితే? నీ చుట్టాలు నీకున్నట్టే నా చుట్టాలు నాకుండరా?” అన్నాడు ప్రభాకరం.

“ఎందుకుండరండి చుట్టాలు-ఉండాలి కూడా. కానీ మా వాళ్ళెప్పుడూ ఇలా ప్రవర్తించరే! భార్య భర్తలను విడదీయడానికి కృషి చెయ్యరే! మేనల్లుడి పెళ్ళాం మీద అజమాయిషీలు చెయ్యరే! ఆమె పుట్టింటివాళ్ళని అహర్నిశలూ ఎద్దేవా చెయ్యరే....”

“అదుగో మాటలు మీరుతున్నావ్!” కర్కశంగా వినిపించిందతని గొంతు.

కానేపు నిశ్శబ్దం.

“ఔనుగాని మనం పెత్తైన మూడేళ్ళకి కలిసి ప్రయాణం చేస్తున్నాం గదా?” మెల్లిగా భార్య పక్కన వచ్చి కూచున్నాడు ప్రభాకరం.

నీరసంగా చూసిందామె.

“ఎంతో సంతోషంగా నేను చెప్తుంటే ఆ ఏడుపు మొహమేమిటి? చ - చ” విసుక్కున్నాడతను.

“సంతోషమా? మీకు సంతోషంగా ఉందా? పెత్తైన మూద్రోజుల్లోపల వెళ్తున్నామనా? మూడు నెలల్లోపలా? మూడేళ్ళు నిండాకి.... బాబు పుట్టాకగదా వెళ్తున్నాం - అదీ మనిద్దరం కాదు మీ యావత్తుబలగమంతా....”

అభిప్రాయం

డి.శంషాదేవి

“వాణ్ణి తిడుతున్నావా?”

“వాడినా? నేను తిడతానా? నా జీవితానికి వెలుగు వెల్లువని - బంగారు దారాల అల్లికని తిడతానా? కానీ వాడు పుట్టకముందర చెయ్యా చెయ్యా కలుపుకుని మనిద్దరమే వెళ్ళాలని....” అంటూ అతని ఒళ్ళో వారి వెక్కిరివెక్కిరి ఏడ్చింది.

“ఊరుకోవోయ్ నందా!” అంటూ ఓదార్పు ప్రభాకరం.

అతనిది ఉత్త యాంత్రిక జీవితం - గాఢ ప్రేమా, కాంక్ష, శృంగారం వగైరా బొత్తిగా తెలివు. ఎందుకు పెళ్ళాం అప్పుడప్పుడు ఇలా గగ్గోలు పెట్టి ఏడుస్తుంటుందో అతని బుద్ధికి అతీతమైన విషయం.

“పెళ్ళైన కొత్తలో ఎంతో అద్భుతంగా కనిపించే దాంపత్య జీవితాన్ని ప్రకృతి అందాల్లో తేలి అనుభవించాలని....ప్రేమిటో నా కలలన్నీ నేలమట్టంగా కూలిపోయినై గదా-మీరింత నీరసులని నాకు తెలిలేదండీ-హానీమూన్ కెళ్ళటంసరే-మీతో సినిమాకైనా వెళ్ళటానికి నోచుకోలేదు నేను! నేనూ మా వారూ ఊరి కెళ్ళాలి. సినిమాల కెళ్ళాలి. రిక్తాల్లో రైల్వో పక్కపక్కన కూచోవాలి. కనీసం రోడ్డుమీదనైనా కలిసి నడవాలి. అదీ కాకపోతే ఇంట్లోనైనా సరదాగా ఉండాలి. అయ్యో! నా ఈ చిన్ని కోరికలకు కూడా సమాధి కట్టేశాడే దేవుడు....” విజృంభించి వెల్లువై ప్రవహించిందామె ఆవేదన.

“అబ్బ! ఆడవాళ్ళతో కలిసి సినిమాలవీ చూడటం-నాకు సిగ్గు, చిరాకూ అసహ్యమూనూ....” తేల్చి పారేశాడతను.

“హూ! నేనెంత ఆవేదనగా చెప్తున్నానూ-మీరెంత తేలిగ్గా తీసుకుంటున్నారు - కనీసం నా ఆవేదన ఎంత గాఢమైనదో, నా ఆ కాంక్ష ఎంత తీవ్రమైనదో కూడా తెలుసుకోలేరు గదా మీరు...ప్రేమ-మనిద్దరి ఊహలూ ఉత్తరదక్షిణలు..”

“ఏమిటో-నువ్వు నీ గోలా? నాకు అర్థం కాదు.”

“అదీసరే - టెక్నెట్లకి డబ్బిచ్చారా వాళ్ళు?” మామూలు స్థితికొచ్చి అడిగింది సునంద. “మీ చుట్టూలాగా మా వాళ్ళేం పినినార్లు కాదులే - వాళ్ళే ఇస్తారు తర్వాత - మా అత్తలు ముగ్గురూ లక్షదికార్లు - తెలుసుగా?” అన్నాడు అతను.

“ఓహో - అప్పుడెప్పుడో డబ్బు అవసరంగా ఉందని నా గొలుసు తాకట్టుపెట్టారే - అదెప్పుడు

విడిపిస్తారో?”

“అదా - అదీ, తిరపతినించీ రాగానే!” నాన్నాడు అతను.

నవ్వేసింది సునంద.

“అందవిహీనులకి గాని నా అందాలబొమ్మకి సొమ్మురెండుకసలు!”

“అహో! ఇన్నాళ్ళకిగదా నా జన్మ ధన్యమైంది. శ్రీవారి కవిత్యం విని. నాకు చీరలు చిరిగి పోతున్నై....ఇప్పుడేం అంటారో?” అన్నది సునంద.

“కొందారే-ఊరించి రానీ....డబ్బుచూసుకోవాలిగా?” అన్నాడు అతను.

*

ఊరికెళ్ళేరోజు రానేవచ్చింది.

“అన్నీ సద్దేసి గంటముందుగానే రెడీ అయ్యివుండు. నాకు ఆఫీసులో పార్టీవుంది టైముకొచ్చేస్తారే!” అన్నాడు ప్రభాకరం అద్దంలో చూసుకుని టైసర్లుకుంటూ.

“ఎలాగండీ ఈ అల్లరి బాబుతో-నేనొక్కదాన్తే సద్దలేను!” జాలిగా అంది సునంద.

కానీ లాభం లేకపోయింది.

సునంద దుంపతెగింది - చలికాలం బాబుతో ప్రయాణం. అందుకని అవసరమైన వన్నీ తీసి సద్దించి. పిల్లాడు సద్దినవన్నీ తీసి పారేస్తూ ఒకటే అల్లరి చేస్తున్నాడు.

అంతలో అప్పచెల్లెల్లైన ఐరావతమ్మా, గోవిందమ్మా సామాన్లతోబాటు వచ్చేశారు.

“సునంద చదువుకుందన్న మాటే గాని అస్సలు చదువుకుదనం లేదు. పబ్బీ తిడతాడంటే తిట్టడూ? ఈపాటికి రెడీగా వుండాలిందీ తను” అని వ్యాఖ్యానాలు చేశారు.

‘మీకేం తల్లీ! చెప్తారు. ఒకరి మొగుడు పారిపోయా, ఒకరి మొగుడు చచ్చిపోయా - మీ బారినుంచి తప్పించుకుని సుఖపడిపోయినారు పరలోకం చేరుకుని. సిల్లా పీచూ లేరు పైగా’ - కసిగా అనుకుంది సునంద.

స్టేషన్ చేరారంతా....

టాక్సీకి, కూలీలకి, ప్రభాకరం డబ్బిస్తుంటే చురుగ్గా చూసింది సునంద -

అందరూ రైల్వో ఎక్కారు - వాళ్ళ వెనకాలే

కోత్తబట్టలూ, నునుసిగ్గులూ, చిరు నవ్వులూ కలబోసుకుంటున్న దంపతులు ఎక్కారు. సరికొత్తగా పెళ్లైనట్లుంది. వాళ్ళకి పోటోలు తీసేవాళ్ళూ, వీడ్కోలు చెప్పేవాళ్ళూ ప్లాట్ ఫారమంతా సందడిగా వుంది.

ఆ అమ్మాయి చక్కగా వుంది. తల్లో పూలు, మెళ్ళో పసుపుతాడూ....అతని చూపుల్నిండా ఆరాధన పరవళ్ళు తొక్కుతోంది.

సునంద మనసు జివ్వుమంది.

‘ఏం నోములు నోచిందో ఆ పిల్ల!’

ఐరావతమ్మా, గోవిందమ్మా ప్రతి స్టేషన్లో ఏవో కొంటూ - తింటూనే వున్నారు. ప్రభాకరం వాటికి డబ్బిస్తూనే వున్నాడు. కొడుకుతో కాలక్షేపం చేస్తున్న సునందని ఒకటి రెండుసార్లు కృతక శృంగారం ఒలికిస్తూ పలకరించబోయాడు ప్రభాకరం. మొహం తిప్పేసుకుందామె.

“మనిద్దరం కలిసి ఇన్నాళ్ళకి ప్రయాణం చేస్తుంటిమి. కాస్త సర్దాగా మాట్లాడుకుందామంటే ఎడమొగం పెడమొగం పెడతావే?” అన్నాడు.

“ప్లీజ్ ; ఇంకేం మాట్లాడకండి - అబ్బాయికి పాలుకలపాలి” అంటూ తప్పించుకుంది సునంద.

పాలసీసా కడుగుతూ ఓరగా ఆ జంటవేపు చూసిందామె.

ఆమెకు కూడా సిగ్గేనే తీరులో మాట్లాడుకుంటున్నారు వాళ్ళు గుసగుసలుగా.

మళ్ళీ మొదలెట్టాడు ప్రభాకరం. “మొగుడితో మాట్లాడదామనైనా లేదునీకు....సరే-నాకు పై బెర్త్ మీద పక్కెయ్యి” అన్నాడు చివరకి.

‘ఆ బెడ్డింగ్ విప్పాలంటే దుంప తెగుతుంది. పిల్లాడితో ఇంత అవస్థ పడుతున్నా గదా ఆ పక్కతనే వేసుకోకూడదూ?’ అని చిరాకు పడింది ఆమె. విసురుగా బెడ్డింగ్ విప్పడం మొదలు పెట్టింది.

“ఏమిటా పొగరు?” కసిరాడు అతను. కన్నీరు అణచుకుంటూ ఆ జంటవేపు చూసింది సునంద.

ఆ యువకుడు తనకూ భార్యకూ పక్కలు వేస్తున్నాడు. ప్రభాకరం కూడా అటు చూసి మొహం చిట్టించాడు.

“ఛ-ఆడంగివాళ్ళు - నాకసహ్యం. ఆలా చేస్తే నెత్తికెక్కరూ పెళ్ళాలు?” అంటూ నిద్రకుపక్రమించాడు.

“అహ! ఎంత ఉన్నతోద్దేశాలండి తమవి! భక్తిదేవత చాకిరి చేయించుకుని కులకడు ఏ ఆద దైనా! పరస్పర అనురాగమంటే మీకర్థంకాదు. కట్టుకున్నవాడు తననెంత గౌరవిస్తున్నాడని తెలిస్తే అతనిని అనంద బాష్పధారలతో అభిషేకం చెయ్యడా భార్య? భార్యని కొట్టి తిట్టి అధికారం స్థాపించుకుంటున్నామనుకుని జీవితం నరక ప్రాయం చేసుకుంటారు పాపం కొందరు!” అంటూ మళ్ళీ వాళ్ళవేపు చూసింది సునంద.

ఆ కుర్రాడు భార్య దుప్పటి సరి చేస్తున్నాడు “అలా అయితే దుప్పటి దగ్గరి నుంచి కప్పి నీకు నేవచేస్తే మంచివాణ్ణి. లేకపోతే కాదు— అంతేగా!” ప్రభాకరం గొంతువిని ఉలికిపడింది సునంద.

“ఏ-ఊరుకోండి అంతమాటెందుకు? మీచేత నేను దుప్పటి కప్పించుకుంటానేమిటి? పైగా పది మందిలో?”

నిద్రనటిస్తున్న అక్కా చెల్లెళ్ళు ఒంటికి కారం రాచుకున్నట్లు బాధపడ్డారు.

కాసేపు ఓపికపట్టి సునందని మంచినిళ్ళు తెమ్మని పురమాయించి ఆకచ్చ తీర్చుకున్నారు ఎలాగో.

ఇంతలో రైలు ఆగింది. సరోజమ్మా-అమె కూతురులీలా, కొడుకు శేఖర్ వచ్చి ఎక్కారు. తెనాలి దాటేటప్పటికి అంతా గాఢనిద్రలో పడ్డారు. తెల్లవారాక లేచి కాఫీ జపంచేస్తూ కూచున్నారు.

గూడూరుస్టేషన్లో ప్రభాకరం, శేఖర్ వెళ్ళి కాఫీ, టిఫిన్లు తెచ్చారు.

‘నా మనీ అంతా అమ్మదగ్గరుంది పబ్లీ!’ అన్నాడు శేఖర్. అతనూ ఉద్యోగస్థుడే.

కాసే దబ్బు చెల్లించాడు ప్రభాకరం.

శరత్ అల్లరైతే పట్ట శక్యం కాకుండా వుంది. సునంద దిగులుపడుతోంది ‘వీడితో ఎలా ఈ యాత్రపూర్తిచేస్తానా దేవుడా!’ అని. ‘ప్రభాకరం కూడా వాణ్ణి కాసేపు అడిస్తే బావుం డును కానీ అంత అదృష్టమా?’ అనుకుంది అమె. ఎలాగో తిరపతిలో దిగారు.

కష్టంమీద ఒక హోటల్లో రూమ్ తీసుకున్నాడు ప్రభాకరం. రోజుకి 20 రూపాయల అద్దె. కానీ చాలా చిన్నది రూమ్.

ముందు బాబుకి నీళ్ళు పోసి, చక్కగా డ్రెస్ చేసి ఫ్రెష్గా కూచోబెట్టింది సునంద. తర్వాత

బెబుల్ బెబ్బిల్ -ధాంబయ్య -కుమార్

బైపూర్లో ముగిసిన జాతీయ టేబుల్ టెన్నిస్ పోటీలలో ఆంధ్రప్రదేశ్కు చెందిన పదమూడు సంవత్సరాల బాలిక పెద్ద సంచలనం కలిగించింది. బాలికల విభాగంలో నెమీ - ఫైనల్ మట్టానికి చేరుకున్న ఆ బాలిక - శ్రీల విభాగంలో మధ్య ప్రదేశ్కి చెందిన రీటాజైన్ని ఓడించి డ్రీ క్వార్టర్ ఫైనల్కి చేరుకోవడం విశేషం.

బాలికలలో జాతీయస్థాయిలో నాలుగవ గణ్య స్థానం లభించిన ఉష మరి మూడు సంవత్సరాలు బాలికల విభాగంలో ఆడడానికి అవకాశం వుంది.

హైద్రాబాద్ రోజరీ కాన్వెంట్లో తొమ్మిదవ తరగతి చదువుతోన్న ఉష-ప్రతి రోజూ బర్ఖత్ పూరా ప్రాంతంలోని తన ఇంటి నుంచి పతే మైదాన్ వద్దకు టేబుల్ టెన్నిస్ సాధన చేయడానికి ఆరు మైళ్లు బస్లో ప్రయాణం చేస్తూ వుంటుంది. రెండు గంటలసేపు - ఆంధ్రప్రదేశ్లోని ప్రముఖ శిక్షకుడు కుర్షీదారీ చెప్పే టేబుల్ టెన్నిస్ పాఠాలు శ్రద్ధగా వింటుంది. ఆంధ్రప్రదేశ్కి చెందిన అగ్ర శ్రేణి ఆటగాళ్ళు దిలీప్రాజ్ సక్సేనా, ఆశోక్ వంటి ప్రముఖులతో ఆడుతూ తన ఆటని మెరుగు పరచుకుంటూ వుంటుంది.

1972లో మొట్టమొదటిసారిగా ఉష జాతీయ పోటీలలో పాల్గొన్నది. ఆ జాతీయ పోటీలు అహమ్మదాబాద్లో జరిగాయి. ఆ తర్వాత ప్రతి జాతీయ పోటీలోనూ ఆంధ్రప్రదేశ్ జట్టులో సభ్యురాలుగా ఉషకి అవకాశం లభిస్తోంది.

1973లో నీకింద్రాబాద్ లయన్స్ క్లబ్ నిర్వహించిన పోటీలో లభించిన విజయంతో ఉష టేబుల్ టెన్నిస్లో ముందంజ వేయడం ప్రారం

భించింది. ఈ పోటీ ఉష పాల్గొన్న మొదటి పోటీ. ఆ రోజుల్లో హైద్రాబాద్ వై.యం.సి.ఎ.లో ప్రతి రోజూ ప్రాక్టీస్ చేసేది. మీర్ఖానిం ఆరీ వంటి అంతర్జాతీయ ఆటగాడి ప్రతిభని గమనించడానికి ఉషకి అవకాశం కల్గింది.

1973లోనే జరిగిన ‘పాపయ్య మెమోరియల్ టోర్నమెంట్’ ఉషకి ఎంతో మనోధైర్యం ఇచ్చింది. 1975లో ఈ పోటీలోనే బాలికల విభాగంలోనూ, శ్రీల విభాగంలోనూ ఉష నెగ్గింది.

జంటనగరాలలో జరుగుతోన్న ప్రతిపోటీలోనూ గత రెండు సంవత్సరాలుగా ఉష విజయాలు సాధిస్తోంది.

“టేబుల్ టెన్నిస్ కాక క్రికెట్ కూడా అప్పుడప్పుడు ఆడుతూ వుంటాను. కర్ణాటక సంగీతం నేర్చుకుంటున్నాను. టేబుల్ టెన్నిస్లో ఇందూపూరి అంటే నాకు ఎంతో ఇష్టం. ఆటల్లోనే కాదు-చదువులోనూ నేను మంచి మార్కులు తెచ్చుకుంటాను” అంటుంది ఉష.

‘అపెన్స్’లో చాకచక్యంగా ఆడే ఉష ‘పోర్ హ్యాండ్ స్ట్రోక్స్’లో నేర్పరి. ప్రత్యర్థికి ‘ఎలాక్’ చేయడానికి అవకాశం ఇవ్వకుండా తనహద్దుల్లో పెట్టి ఆడడం ఉష నేర్పుకున్న విజయసూత్రం.

ఆంధ్రప్రదేశ్కి ఒకరోజున సయద్ సుల్తానా అంతర్జాతీయ కీర్తితెచ్చింది. ఆ స్థాయినందుకున్న మరొకరు నిన్నటి వరకూ ఆంధ్రప్రదేశ్లో లేరు. ఉష రాకతో ఆ రోటు తీరుతుందని క్రీడాభిమానులు ఆశించవచ్చు.

పి. దుర్గ

తను స్నానం చేసింది. ఆమె తెచ్చుకున్న సబ్బు తోనే మిగతా జనమంతా స్నానాలు కానిచ్చారు.

ఇంతలో బుట్టలో దాచిన అద్దం తీసి పగుల కొట్టి నానా ఆ గమూచేస్తున్నాడు శరత్. ఆ పగిలిన అద్దం పట్టుకుని తల్లికి అందకుండా హోటలంతా పరుగులు పెట్టసాగాడు.

బయటి నుంచి వచ్చిన ప్రభాకరం “అద్దం పగలకొట్టావా సునందా!” అని అడిగాడు కోపంగా.

“మీ సుపుత్రుడే. వీళ్ళున్నారు గదాని స్నానాని కెళ్ళా....”

“చాల్లే - చేసింది చాలక....”

“అంటే మీరనేది?”

“నీ పొగరూ, వాగుడూ తగ్గించుకోమని.”

అప్పటిదాకా అణచిపెట్టుకుంటూ వస్తున్న దుఃఖం ఉవ్వెత్తున పొంగింది.

“వెదవకానా, నీ అల్లరి నువ్వునూ - నాప్రాణాలు తోడేస్తున్నావు!” అంటూ శరత్కి రెండు తగిలించింది సునంద. వాడు ఏడుపు లంకించుకున్నాడు. చిరాగ్గా వాణ్ణి రెండు కసిరి బయటికి తీసుకెళ్ళాడు ప్రభాకరం.

లీల లెక్కరివ్వసాగింది: “దేనికైనా ఓర్పు వుండాలి-ముఖ్యంగా ఆడవాళ్ళకి” అని.

“ఔను - సునందగారికి బొత్తిగా పేషెన్స్ లేదు - కాఫీ లేకపోతే కూడా ఉండలేదు” అన్నాడు శేఖర్.

రెచ్చిపోయింది సునంద-తన గురించి అలా విమర్శలు చేసేందుకు వీళ్ళవరు అసలు అని. పైకి మటుకు “ఎంత సునిశిత బుద్ధండ్లీ మీది! కానీ శేఖర్ గారూ! అందర్నీ ఏదో ఒకటి అనేందుకు మనకెవరూ కోరాపట్టా రాసివ్వలేదు!” అన్నది.

మాతీముక్కు ముక్కుమాతీ విరుచుకున్నారంతా.

సునంద మామూలుగా నవ్వేసింది. ఆ తర్వాత ‘ఈ రాహుకేతువులంతా కలిసి నా ప్రభాకరాన్ని నాకు దూరం చేస్తున్నారేగదా - నాకేది దారి?’ అని చెక్కిట చెయ్యిచేర్చి ఆలోచనలో పడింది.

“వాళ్ళంతా మీ ల్స్ కెళ్తున్నారు - నువ్వు రావే?” అంటున్నాడు ప్రభాకరం.

అప్పటి ఆమె మనసు అతని పట్ల మెత్తబడి వుంది. తను అనవసరంగా కోపం తెచ్చుకుంటోందేమో అనుకుంది.

“పదపద....అన్నం తింటే ఆలోచనలు బాగా వస్తే” అన్నాడు అతను నవ్వుతూ.

అమాంతం అతన్ని పెనవేసుకుందామె. “ఏయ్! ఏయ్ పిల్లా! ఇది తిరపతి-చేతిలో బాబు.”

“ఛీ మీరు మూడో అంతా పాడుచేస్తారు” అంటూ దూరంగా జరిగింది ఆమె.

“మొదట్నుంచీ ఇట్లావుంటే నేనెందుకు కోప్పడతాను చెప్పు.” మృదువుగా అన్నాడతను.

అంతలోకి శేఖర్ పరిగెత్తుకు రానే వచ్చాడు “మీరు రారేం ఇంకా” అంటూ.

“ఇదుగో. మీ చెల్లెలే ఆలస్యం చేస్తోంది. మనిద్దరం ఏకాంతంగా మాట్లాడుకుందాం అంటూ” అని భార్యవైపు ఓరగా చూశాడు ప్రభాకరం.

“నిజమేననుకోగలరు ఆయన మీ కోతలన్నీ! ఇక పదండి!” విప్పారిన మొహంతో బయల్దేరింది సునంద.

భోజనాలు చేసి కొండకెళ్ళే బస్సు ఎక్కారంతా. సునంద మనసు భక్తితో నిండిపోయింది.

చేతుల్లో శరత్ అల్లరి చేసిచేసి నిద్రకొరిగాడు. కొండమీద కాటేజీలో సామాను పడేసి పిల్లాడికి జుట్టు తీయించారు-మహా అవస్థపడి వాణ్ణి పట్టుకుని.

ప్రభాకరం ఎవరో తెలిసినవాళ్ళని తీసుకొచ్చాడు సులభదర్శనం కోసం.

చీకటిపడేవేళ....అంతా స్వామి దర్శనానికి బయల్దేరారు.

సునంద స్వామి దర్శనం కోసం అర్రాడు తున్నది.

కళ్ళు జిగేల్మనేలా దారికి రెండు పక్కలా షాపులు లైట్లు వెలుగుతో మెరిసిపోతున్నాయి.

“ఆ రాగి చెంబు ఎట్లా అబ్బాయ్! ఇదుగో ఈ దేవుడి విగ్రహం ఎంత?” అని ఒక కొట్టు దగ్గర ఆగి ప్రశ్న వేసింది సరోజమ్మ.

“చచ్చారా బాబూ, వీటికి కూడా నన్నే డబ్బివ్వమనరుగదా?” సునంద పక్కన నుంచుని స్వగతం పలుకున్నాడు ప్రభాకరం.

“నేను మొదటచెప్తే వినిపించుకున్నారా? స్వయంకృతాపరాధం-తప్పుడు శిక్ష” అన్నది సునంద.

“ఒరే పట్నీ! ఏమిటోయ్ మీ నవ్వులు.

నాకో నాలుగు రూపాయలు చిల్లరుంటే ఇవ్వు. వందరూపాయల నోటు మారక అన్నింటికీనిన్నే ఆడగవలసివస్తున్నది” అంది గోవిందమ్మ హఠాత్తుగా వెనక్కి తిరిగి.

“దాన్తేముందిగాని. నా దగ్గిరా చిల్లర లేదే” అని నొచ్చుకున్నాడు ప్రభాకరం.

అప్పచెల్లెళ్ళు ముగ్గురూ ఆ మాత్రానికే మొహాలు మాడ్చేసుకోవటం చూసి అతని మనసూ చివుక్కుమన్నది.

“వెనకాల వస్తున్న శేఖర్ గారి దగ్గిరుండేమో చిల్లర” అన్నది సునంద-

“నా దగ్గిరా? ఎట్టే నా దగ్గిరెక్కడిది?” అని అతను తత్తరపడుతుంటే నవ్వాచ్చింది సునందకు.

*

ప్రభాకరం ఫ్రెండు రముపతి తీసుకెళ్ళడం వల్ల దర్శనం సులభంగా అయింది. స్వామిని చూసి పరవశించి పోయింది సునంద.

అట్నించే అంతా హోటల్ కెళ్ళారు. బిల్లంతా యదాప్రకారం ప్రభాకరమే చెల్లించాడు.

వాడువారిన భర్త మొహం చూసి నిట్టూర్చింది సునంద. అప్ప చెల్లెళ్ళు ముగ్గురికిగాని, వాళ్ళ పిల్లలిద్దరికిగాని ఏ చింతా వున్నట్టు లేదు - ప్రతి చోటా డబ్బివ్వటం ప్రభాకరం కర్తవ్యం అన్నట్టున్నారు.

సరోజమ్మ ఆమె కూతురూ ఉన్న ఒకే మంచం మీద నడుం వార్చారు.

“సునందగారూ! మీ దగ్గిరేమన్నా దుప్పటి వుందా? హడావుడిగా బయల్దేరాం కదా. తెచ్చుకో లేదు” అని అడిగాడు శేఖర్.

“హడావుడా? ముందరే మీరంతా ప్లాన్ వేసుకుంటిరిగదండీ....” అందామె.

“అదంతా నీకనవసరం. ఉంటే ఇవ్వు లేకపోతే లేదు - అంతే” ప్రభాకరం చిరాకు పడ్డాడు.

తను కప్పుకోబోతున్న దుప్పటి అతనికిచ్చేసింది సునంద-తర్వాత ఒకటే వణుకు-చలి. పసిపిల్లాడితో అలాగే కింద పడుకుంది ఆమె.

మర్నాడు ఉదయం-అంతా స్నానాలు కానిచ్చి దిగువకి బయల్దేరారు.

కిందికెళ్ళి భోజనాలు కానిచ్చి అలిమేలు మంగా పురం బయల్దేరారు. ఆ తర్వాత గోవిందరాజు

స్వామి వారి దర్శనం చేసుకున్నారు. అన్నిటికీ యధాప్రకారం ధర్మస్తున్నాడు ప్రభాకరం.

తిరిగి హోటల్ కి రాగానే వాళ్ళంతా మొహాలు కడిగేసుకుని, పొడర్లు పట్టించేసి, మళ్ళీ పట్టు చీరలు కట్టేసుకుంటున్నారు.

“ఎక్కడికండీ” అని అమాయకంగా అడిగింది సునంద-ఆ అప్పచెల్లెళ్ళనుద్దేశించి.

“అదే-నీకు తెలీదూ? పెళ్ళి వారింటికి” అన్నారు.

“ఏ పెళ్ళివారింటికండీ?”

“శేఖర్ కి వాళ్ళమ్మాయిని, లీలని వాళ్ళబ్బాయికి చూస్తున్నాం - ఏదీ-పెళ్ళిచూపులకి రావడం ఇప్పటికి పడింది.”

శిలలా అయిపోయింది సునంద.

‘ఇందుకా? ఆయనని బయల్దేరదీసి ఇంత ధబ్బు ఖర్చుపెట్టిస్తున్నది! ఆయన శ్రేయస్సుకోరే మేనత్తలావీళ్ళు?’ అని గిలగిల్లాడింది ఆమె.

ఆ విచారం మధ్యన ఒక మెరుపు తీగె.

‘వీళ్ళంతా వెళ్తే తనూ ఆయనా కానేనైనా మాటాడుకోవచ్చు-’ అనుకుంది.

“వబ్బీ ఏడి? ఇంకా తయారుకాలేదా?” అంటోంది ఐరావతమ్మ.

నెత్తిమీద ఏడుగు పడినట్లు కూలబడిపోయింది సునంద.

ఆమెనొక్కదాన్ని వదిలేసి కువకువలాడ్చు వెళ్ళిపోయినారు అంతా-రమ్మని పిలవనైనా లేదు ఎవరూ.

మన బంగారం మంచిదైతే కంసాలిననటం దేనికి? అనుకుంది ఆమె. కట్టుకున్నవాడికే తను గుర్తుండదు - ఎప్పుడూ అత్తయ్యలే. సమస్తం అత్తయ్యలే! పెళ్ళైనప్పట్నుంచీ చూస్తోంది. ఆ దుఃఖపు చీకటి మధ్య వెలుగునిచ్చే చిన్న దీపమైన శరత్ అల్లరితో కానేపటికి మామూలు మనిషైన దామె.

భోజనాలవేళకి వచ్చారంతా. వెంటనే మీర్స్ నెక్స్ట్ కి బయల్దేరారు.

“అయ్యో! పర్చు మళ్ళీ మర్చిపోయినారా పబ్బీ! రూంలో” అంది గోవిందమ్మ-ప్రభాకరం టిక్కెట్లు కొంటుంటే.

“ఫర్వాలేదులే” అంటూ సవ్యాధతను ఏం చెయ్యారో తెలీక.

ఆ రాత్రి సొమ్మసిల్లి నిద్రపోయిన సునందకి ఏవో మాటలు వినిపించి హఠాత్తుగా మెలకువ వచ్చింది.

ఆమె చెవులు నిక్కబొడుచుకున్నాయి.

“బావా! నిన్ను నేనెంత ప్రేమించేదాన్నో మరిచిపోయినావా బావా!” సన్నగా ఏడుస్తున్న లీల గొంతు.

“అదంతా ఇప్పుడెందుకులే లీలా! పడుకో! అమ్మావాళ్ళు నిద్రలేస్తే బావుండదు” అను నయంగా తన భర్త గొంతు.

“లేవనీ-నాకేం భయంలేదు. అప్పటికి నీకు ఉద్యోగం లేదని మన పెళ్ళి పదనివ్వలేదు- అమ్మా పెద్దమ్మావాళ్ళు. నీ పక్కన సునందని చూస్తుంటే నా కెంత రంపపు కోతగా వుందో ఎలా చెప్పను బావా!” ఏడుపు ఆపుకోవటానికి విశ్వ ప్రయత్నం చేస్తున్నది లీల.

“ఏచ్చీ....అనుకున్నవన్నీ జరుగుతాయా? విధి ఇలా ఉంది. మనం సరిపెట్టుకోవాలిగాని ఏడవ కూడదు వృధాగా. నీకు పెళ్ళి కుదురుతున్నదాయె. ఇవాళ చూసిన పెళ్ళికొడుకు రాక్షసుడూ? నచ్చాడా? నచ్చకేం లే? మంచి ప్రాక్టీసు, బంగళా, కారూ....ఎంత అదృష్టవంతురాలివి! పాత సంగతులు మర్చిపోవాలి....ఏదీ ఒక్కసారి నవ్వుమరి!”

భర్తమాటలువిని లోలోపలే ఆతనికి జోహార్లు చేసింది సునంద.

“నవ్వునా బావా! నీక్కూడా నా బ్రతుకు నవ్వు లాటగా వుందా?”

“పెళ్ళి పీటలమీద కూచోబోతున్న అమ్మాయి మాట్లాడే మాటలు ఇవికావు లీలా! పెళ్ళికొడుకు గురించి ఏమన్నా చేస్తే వింటా-లేకపోతే మా ఆవిడ తెచ్చిన రగ్గు కప్పేసుకుని హాయిగా నిద్రపోతా-నా మాటలు విని నువ్వు కూడా టెక్ని కలర్ కలలుకంటూ నిద్రపో” అంటూ మొహం నిండా ముసుగెట్టేసుకున్నాడు ప్రభాకరం.

ఆతని నిరాదరానికి, నిశ్చింతకీ గుండె మరింత మండిపోగా-రెండు చేతుల్లోనూ మొహం దాచుకుని కుమిలి కుమిలిపోతున్న లీలని చూసి ‘అయ్యో అభాగ్యురాలా!’ అనుకుంది సునంద - ఆమె కళ్ళనించి రెండు కన్నీటి బొట్లు రాలినాయి.

మర్నాడు పొద్దున్నే తిరుగు ప్రయాణం కట్టారు.

*

అత్రి మర్నాటి సాయంకాలం తల నిండా సన్న జాజుల మాల తురుముకుని, కనకాంబరం రంగు చేనేత చీర కట్టుకుని, బొట్టూ కాటుకా పెట్టుకుని కొడుక్కి పాలు పడుతున్నది-సునంద.

“అప్పుడే సింగారం పూర్తయింది. మరి వంట?” అఫీసునుంచి వచ్చిన ప్రభాకరం అడుర్దా పడ్డాడు.

“ఆకలేస్తోందా!” అని నవ్వుతూ కాఫీ తెచ్చింది సునంద: “వంట పూర్తయింది. పావు గంటాగి భోంచేద్దురుగాని. మీ కిష్టమని వంకాయ కూరా కొబ్బరి పచ్చడి....”

“స్టాప్ - నా కిష్టమేమిటో తెలుసా? నువ్వు-శరత్-”

‘చాలండీ - చాలు - ఇంత అదరం భరించ లేను’ అనుకుంది సునంద మనసులో.

పైకి మటుకు - “బావుంది నేను కూరా వాడు పచ్చడినా” అని బుంగమూతి పెట్టింది.

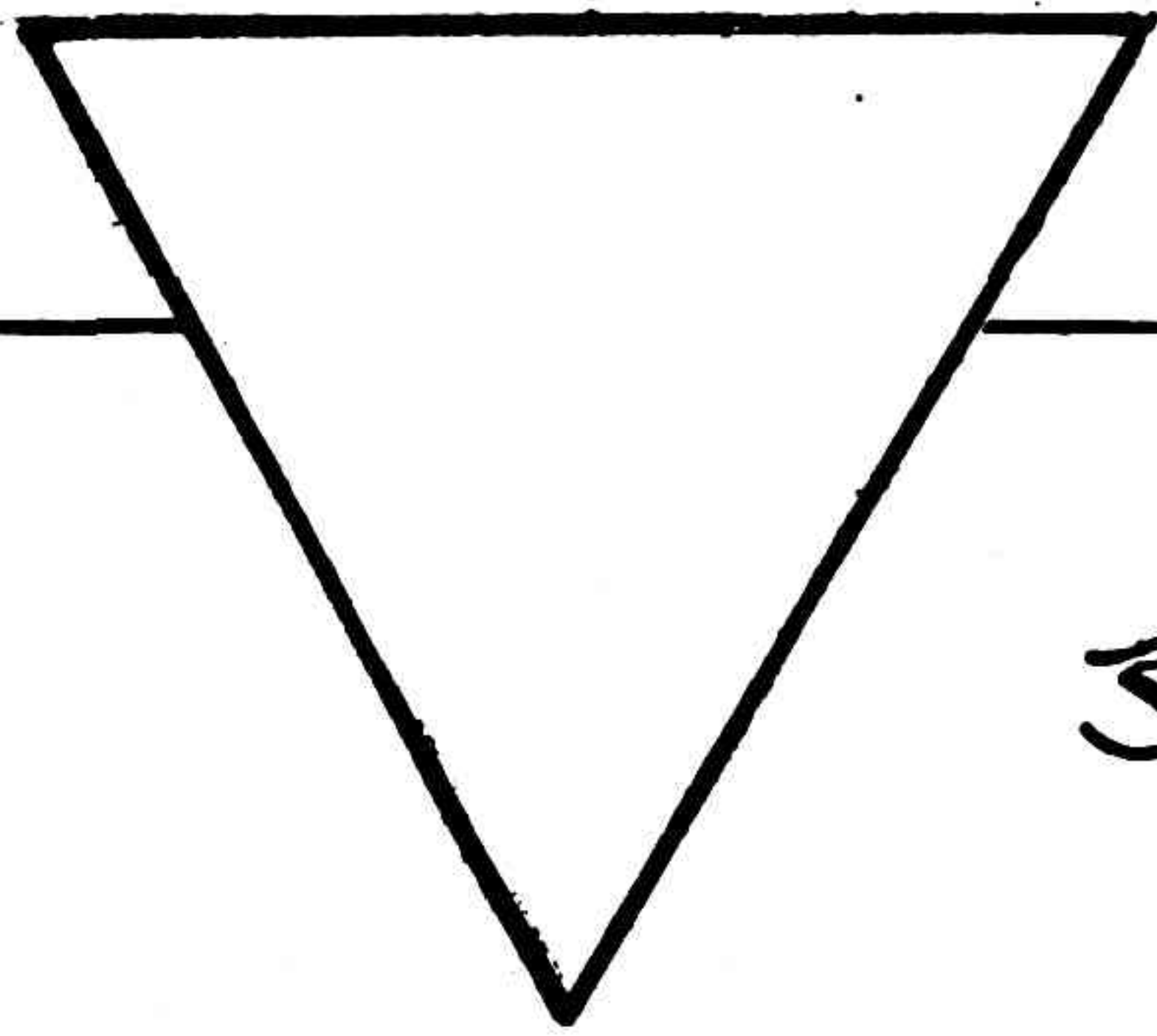
“బాబు మాట ఎలా వున్నా నీ సంగతి రైతే.... తినేసే విషయంలో-కూర నోటితో తింటే....”

“చాల్సాలు బాబోయ్! ఏమండీ! ఇన్ని మాటలెక్కడ నేర్చుకున్నారండీ?” విస్తుపోయింది సునంద.

“మాటలు రావంటావా అయితే నాకు? సరే-చేతల సంగతి చూడు” అంటూ ఒక పాకెట్ విప్పి ఒక చీర ఆమె బుజం మీద వేసి, గొలుసు ఆమె మెళ్ళో వేశాడు.

“ఏమండీ! ఏమిటండీ ఇవి? అసలే అప్పుల్లో వున్నాం- మొన్నటి....”

“అపావేం? మొన్నటి తిరపతి ప్రయాణంలో చాలా ఖర్చయింది కూడా-అదేనా? నిజమే-ఆ ఖర్చుతోపాటు ఇదీ ఒకటి అనుకుంటే పోలా? ఏం? వాళ్ళందరికీ అంత ధబ్బుధారపొయ్యగలేంది నా ఇల్లాలికి ఒక్క కట్టుడు చీర కొని, గొలుసు విడిపించలేనా? అన్నట్లు కాస్త చవగ్గా వచ్చిందని శరత్ కు ఒక చొక్కా కొన్నా” అంటూన్న భర్తను ప్రేమగా చూస్తూ - చూపులతోనే అభిషేకం చేసింది సునంద. □

పాఠకుల శిక్షక:

కుటుంబ నియంత్రణ సక్రమంగా అమలు జరగడం ఎలా?

మనదేశ జాతీయాదాయం క్రమక్రమంగా పెరుగుతున్నప్పటికీ, అంత కన్నా ఎన్నోరెట్ల ఎక్కువ నిష్పత్తిలో పెరుగుతున్న జనాభా దృష్ట్యా తలసరి సగటు ఆదాయంలో ఆకాశనకమైన మార్పు ఉండటం లేదు. అందువల్లే మన ప్రభుత్వం ఈ జనాభా సమస్యయొక్క తీవ్రతను గుర్తించి కుటుంబనియంత్రణకై ఎంతో కృషి సల్పుతున్నది. ఎంతో ధనాన్ని ఇందు కొరకై వినియోగిస్తున్నది. అయినా సాధించిన ఫలితాలు ఊహించిన మేరకు లేవు. ఈ పరిస్థితికి కారణాలేమిటి? సత్ఫలితాల కోసం అవలంబించాల్సిన మార్గాలేమిటి?

కుటుంబ నియంత్రణ ప్రచారం దేశంలోని మారుమూల గ్రామాలలో కూడా మారుమోగుతున్నప్పటికీ, అక్కడ నివసించే చాలామంది నిరక్ష రాస్య ప్రజాసీకానికి దాని అవకాశం, ప్రాముఖ్యం తెలియవు. కాబట్టి 'మరో బిడ్డకు కాదిప్పుడు సమయం', 'ఇద్దరు లేక ముగ్గురుచాలు' అని నినాదాలు గోడలమీద వ్రాసినంత మాత్రాన సరిపోదు. మరో బిడ్డను కంటే వాటిల్లే నష్టాలేమిటి? ఇద్దరు పిల్లలేవుంటే జీవితం ఎంత సుఖప్రదంగా ఉంటుందీ— అనే విషయాల్ని గురించి ప్రజల్ని ఆలోచింప చేసేవిలా ఉండాలి ప్రచారం లోని అంశాలు.

ఉచితంగా ఇవ్వబడుతున్న తాత్కాలిక గర్భ నిరోధక సాధనాలు (నిరోధక వంటివి) మొహమాటం, బిడియం కారణంగా ఎక్కువ మంది ప్రజల్ని ఆకర్షించలేక పోతున్నవి. అంతేగాకుండా వాటి నాణ్యత విషయంలో కొందరికి అపనమ్మకం వున్నది. కాబట్టి వాటిని వివాహితులందరూ వాడాలంటే, వాటి నాణ్యతను మెరుగు పరచాలి. అంతేగాకుండా, ప్రభుత్వమే తగు ఔషధాలను స్వీకరించి అవసరమున్న ప్రతి ఇంటికి వారానికోమారు, ఈ సాధనాలు పంపిణీ జరిగేలా చూడాలి.

గర్భ నిరోధక శస్త్ర చికిత్సల విషయంలో కూడా ప్రజల్లో కొన్ని దురభిప్రాయాలున్నాయి. వీటివల్ల శారీరకదుర్మృత లేర్పడుతాయని ఒక అపనమ్మకం చాలామందిలో ఉంది. దీనిని తొలగించాలంటే, ఈ అపరేషన్లు నిర్వహించే వైద్యులు ఏదో విద్యుత్త ధర్మంగాగాక, అపరేషన్ కోసం వచ్చే వ్యక్తులతో సన్నిహితంగా ఉంటూ, వీటివల్ల వచ్చే ప్రయోజనాల్ని అర్థమయ్యే పద్ధతిలో వాళ్ళతో చర్చించాలి. దీనివల్ల మిగిలిన వారికి కూడా ఇది ప్రోత్సాహకరంగా ఉంటుంది. అంతేగాక, అపరేషన్ తరువాత కూడా,

పథ్యపానాల విషయంలో, ఉచితరీతిని సలహాలనిస్తూ వాళ్ళనప్పుడప్పుడూ చూసి, పరామర్శిస్తూ ఉండటం ఎంతైనా ఉపయోగకరం.

కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ కుటుంబ నియంత్రణ విషయంలో, నిర్బంధ విధానాల్ని అమలుజరిపే నిర్ణయం రాష్ట్రప్రభుత్వాలకు వదలివేసింది. ఇప్పటికే కొన్ని రాష్ట్రప్రభుత్వాలు కుటుంబ నియంత్రణ విషయంలో కొన్ని నిర్బంధ విధానాల్ని అనుసరిస్తున్నాయి. అవసరాన్నిబట్టి, అవకాశాన్నిబట్టి ఈ క్రింది సూచనల్నికూడా అమలు జరుపగలిగితే, జనాభా పెరుగుదలను చాలావరకు ఆరికట్టవచ్చు.

చైనాలో వాడుకలోనున్న 'రైస్ పేపర్' లాంటి సులభమైన నియంత్రణ పద్ధతులను ప్రజలకందుబాటులో ఉండేలా చేయాలి. ముగ్గురు పిల్లల తరువాత కూడా గర్భిణులైన ఉద్యోగినులకు కాన్పు నెలవులు రద్దు చేయాలి. 'సంతానపు పన్ను' ప్రవేశపెట్టి, దాన్ని అధిక సంతానాన్ని కన్న ప్రజలపై విధించాలి. పిల్లలుకనని దంపతులకు బహుమతులను ఏర్పాటు చేయాలి. ముగ్గురికంటే ఎక్కువ పిల్లలు ఉన్న కుటుంబంలోని వారికి పదవీ విరమణ తరువాత ఉండే సదుపాయాల్ని రద్దుచేయాలి. అంతకంటే తక్కువ పిల్లలున్న వారికి ప్రత్యేక భత్యాల నేర్పాటు చేయాలి. వివాహ వయోపరిమితిని పెంచాలి. ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలనిచ్చే విషయంలో గమనింపబడే విద్యార్హత, వయస్సుతోబాటు — అవివాహితులకే ఆ ఉద్యోగా లిచ్చే విధానం ప్రవేశపెట్టాలి. అవివాహితులకు, ప్రమోషన్లు ఇచ్చే విషయం లోనూ ప్రాముఖ్యత చూపాలి. వైద్య సదుపాయాలు, ఉచిత వేతనాలు మొదలయినవి కూడా, ముగ్గురు పిల్లలవరకే పరిమితం చేయాలి.

ఇలాంటి విధానాలు అన్ని రంగాల్లోని ప్రజాసీకానికి వర్తించేలా చేయవచ్చును.

ముఖ్యంగా ఈ కుటుంబనియంత్రణ పథకాలు విజయవంతం కావటంలో మన వనితల ప్రాముఖ్యం, పాత్ర ఎంతో వుంది. ఎందుకంటే, మన సహకారం లేనిదే పురుషులొక్కడు పిల్లల్ని కనలేడు గదా? అందు వల్ల ఈ విషయంలో ఎక్కువ ఔషధాల మన మహిళల మీదనే వున్నదనే విషయాన్ని గుర్తించి ఈ విధంగానైనా దేశశ్రేయస్సు కోసం జరిగే కృషిలో పాలు పంచుకుందాం.

శ్రీమతి మహాలక్ష్మి రామాంజనేయులు, హైదరాబాద్

క్రైటుంబ నియంత్రణను అమలు జరిపే బాధ్యత ప్రతి ఒక్క పౌరుడిదీను. ప్రతి ఒక్కరు దేశ జనసంఖ్య పెరగటానికి కారకులే. కనుక అందరూ ఇది సక్రమంగా జరిగేలా చూడాలి.

కొద్దో గొప్పో చదువుకున్న వారికి — ఓ మోస్తరు పట్టువాసులకు “ఇద్దరు చాలును” అనడంలోను ఆచరించటంలోను కష్టం ఉండదు. ఈ నాటి కష్ట భూయిష్టమైన జీవిత విధానంలో ఒక సామాన్య కుటుంబీకుడు ఇద్దరికన్నా ఎక్కువ మందిని చదివించి పోషించే స్తోమత లేనివాడే.

కాని పల్లెటూళ్ళ మాట తీసుకున్నామంటే — పేదవారికి—పిల్లల పెంపకం, చదువులు పెద్ద సమస్యలు కావు. పిల్లలెంతమంది ఉన్నా వారికి కష్టం తెలియదు — ఒక్క తిండిదగ్గర తప్పితే. పిల్లలు చిన్న వయసులోనే పనులు చేసి సంపాదించుకొన్నారు కదా! వీరికి కుటుంబ నియంత్రణ వల్ల లాభాల్ని బాగా అర్థమయ్యేలా తెలియజేయాలి.

మొదటి మెట్టు మన ప్రభుత్వం ఆదపిల్లల పెళ్ళివయసు 18 సం॥లు, అబ్బాయిల వయసు 21 సం॥ లు ఉండాలన్న తీర్మానాన్ని అమలుజరపడమే.

ప్రతి ఒక్క పెళ్ళి రిజిస్టరయి తీరాలి.

పెళ్ళి జరిగితే అందరికీ తెలుస్తుంది. అమ్మాయి అబ్బాయిల వయసు తెలుసుకోవటం పెద్ద కష్టం కాదు. పుట్టిన దిద్ద పేరు రిజిస్టరవుతుంది. ప్రతి పల్లెలో విదిగా జననాలకు సంబంధించిన రిజిస్టరుంటుంది — పెళ్ళికి ముందు వధూవరులు ఆ వయస్సులను అందుకున్నారో లేదో చూచే బాధ్యత ఆ పల్లె పెద్దలది. వయసు తక్కువ ఉన్నవారికి పెళ్ళి చేస్తే శిక్ష ఉండాలి.

గ్రామసేవికలు—టీచర్లు—శ్రీ సంక్షేమ సంస్థలు — ఇతర క్లబ్బులకు చెందిన శ్రీ పురుషులు ఈ ప్రచారంలో శ్రద్ధ వహించాలి. పల్లె ప్రజలకిది ఎటువంటి జటిల సమస్య అనీ అర్థం కాదు. అందుకని ఈ సమస్యకు సంబంధించిన చలన చిత్రాలు చూపించవచ్చు. గ్రామంలో వేయి గడపలుండటానికి — నాల్గవేల గడపలుండటానికి గలభేదం వెంటనే గ్రాహ్యమౌతుంది. తినే తిండిలో — పీయ్యకనే గాలిలో — కట్టే బట్టలో ఎంత తేడా వుందనీ అప్పుడే తెలుస్తుంది. మంచి ఎక్కువైతే మజ్జిగ పల్చబడిందన్న సామెతను వారు బాగా అర్థం చేసుకోగలరు.

ఉగాది వేడుకలని—అవనీ ఇవనీ మనం చాలా సమయాన్ని వెచ్చిస్తాము. ఎన్నో చందాలు ప్రోవు చేస్తాము. ఒక్కో సంస్థ కనీసం మూడు నెలల కొకమారు పల్లెలను దర్శించి కుటుంబ నియంత్రణను గూర్చి తెల్పి దీనిని అమలు జరిపించేలా ఒప్పించగలిగితే ఈ సంస్థలు నెలకొల్పినందుకు సార్థకత లభిస్తుంది. కుట్టు—అల్లికలు—ముగ్గులు—వంటలు — వగైరాలతో ఎగ్జిబిషన్ పెట్టి రిబ్బన్ కత్తిరించి ఆ తర్వాత పూరుకునే కంటే ఒక్కో సంస్థ ఒక్కో పల్లెను ఎడాప్ట్ చేసుకుని (బాధ్యతగా తీసుకొని) “ఉదాతత్వ” లా దేశానికి కొంత మేలు చేయగలగాలి.

పురుషులకు పురుషులే చెప్పాలి. పురుషుడికి శ్రీ చెబితే పల్లెల్లో కోపం కూడా వస్తుంది. అతడికి తెలియజేసేటప్పుడు ప్రతి ఒక్క సమస్యను విశదీకరించాలి. పురుషత్వం పోదని హామీ ఇవ్వాలి. మానసికంగా కృంగిపోయి నిరాశవాదిలా అయ్యే సూచనలు కనబడితే వారికి మనస్తైర్యం కల్పించాలి. ఒక్క కేసు విజయవంతం కాకపోతే పల్లెప్రజలు అలా అందరికీ జరుగుతుందని జడుస్తారు. ముందుకురారు. ఆపరేషన్ ముగించి వెళ్ళి పోవటంకాదు. తరువాత వారు ఆ పేషెంట్లను ఓమారు చూచి వెళ్ళాలి. కుటుంబనియంత్రణ విభాగపు మొబైల్ వాన్స్ తగురీతి వ్యవహరించాలి.

‘ఇంతమందిని ఆపరేషన్ కు తీసుకొస్తేనే మీ ఉద్యోగాలుంటాయి. లేకపోతే ఊడిపోతాయి. ఒప్పించి తీసుకెళ్ళిన వారికి డబ్బులు దొరుకుతాయి’... ఇలాంటి మార్గాలు కొన్ని ఎంతో అవినీతికి గురిజేతాయి. ఎలక్షన్ లో డబ్బు తీసుకున్నట్లు కొందరు ఏజెంట్లదగ్గర కూడా డబ్బుతీసుకుని ఆ ఏజెంట్ పేరిచ్చి తన ఆపరేషన్ కు ఆ ఫలానా ఏజెంట్ కారకుడని రాసిస్తారు! ఈ పద్ధతిని తీసివేయాలి.

కుటుంబ నియంత్రణకు సంబంధించిన ఉద్యోగస్థులుండగా టీచర్లను గాని ఇతర ఉద్యోగస్థులను గాని నిర్బంధించి ఉద్యోగాలు ఊడతాయంటే పాపం వారేం చెయ్యగలరు? అలాగే వాలంటరీగా సేవ చేసేవారికి ఇతరత్రా ఏమైనా బహుమాన రూపంలో ఇవ్వాలి.

ఉద్యోగస్థులకు ఇద్దరు చాలని కొన్ని రాష్ట్రాలవారు నిర్ణయించేశారు. ఇద్దరు అమ్మాయిలైతే మరొక చాన్స్ యిస్తారట! అలాంటి అవకాశమే యివ్వకూడదు. అమ్మాయిలైనా ఫరవాలేదని ముఖ్యంగా పల్లె ప్రజలకు దోదించాలి. నిరక్షరాస్యతతో ప్రబలిన దురాచారాలు, మూఢనమ్మకాలు అక్షరజ్ఞానంలో సమనీపోగలవు కాబట్టి ఇద్దరు పిల్లల తరువాత కుటుంబనియంత్రణ అమలు జరిపితే ఇళ్ళస్థలాలు ఉచితంగా యివ్వటమో పిల్లలకు ఉచిత విద్య—లాంటి సదుపాయాలు అందజేయడమో విదిగా కల్పించాలి.

“బాబూ—అమ్మా పిల్లలుగలవాళ్ళు—దయతల్పండి” అనే వాళ్ళను ఇప్పటికే దయతల్పటంలేదు. వెంటనే “ఎందుక్కన్నావ్?” అని కోపంగా అడిగితేనే సమయం ఆసన్నమైంది. పిల్లలకు జన్మ యివ్వటమేకాదు వారిని క్రమ శిక్షణలో పెంచుతూ నిత్యావసరాలను తీరుస్తూ బాధ్యతాయుత పౌరుడిగా పెంచే బాధ్యత ప్రతి ఒక్క పౌరుడిపై ఉన్నదన్న సత్యాన్ని ప్రతి ఒక్కరు గ్రహించాలి. దీనికోసం రేడియాలను—టి.వి. లను, సినిమాలను ఉపయోగించి నిరాటంకంగా ప్రచారం చెయ్యాలి.

ప్రతి పౌరుడికి కుటుంబనియంత్రణను గూర్చి తెలియజేప్పే బాధ్యత మన అందరిపైనా ఉంది. చట్టాలు ఏమీ చెయ్యలేవు. చిక్కని మజ్జిగ త్రాగే అవకాశం అందరి చేతుల్లో ఉంది.

కోమలాదేవి, జజత్ నగర్ (ఉత్తర ప్రదేశ్)

ఎప్పటికప్పుడు ఫాషన్లు మారుతూనే ఉన్నాయి. దుస్తుల ఫాషన్లలో కూడా గబగబా మార్పులు వచ్చేస్తున్నాయి. మొన్న మొన్నటి దాకా మోకాళ్ళదాకా వచ్చే చొక్కాలు వేసు కున్న అధునిక యువతులు ఇప్పుడు చిన్న

చొక్కాలపట్ల ఆసక్తి చూపుతున్నారు. లేనులు, చిన్నచిన్న ప్రింట్లతో అందంగా ఉండే చొక్కాలు; 'కోషా' ద్వారాగానీ, అల్లిక ద్వారా గానీ రూపొందించిన చొక్కాలు - ఇవాళి యువతులు ఏరికోరి ధరిస్తున్నారు. వదులుగా, హాయిగా ఉండే కుర్తలు ఇవాళి 'ఫాషన్'!

స్త్రీల 'టాప్స్' (చొక్కాలు, బనియన్లు, కుర్తలు ఏవైనా ఈ తరహా కిందికి వస్తాయి)లో ఇవాళి ఫాషన్లు ఎలా ఉన్నాయో వర్ణచిత్రాల లోని మోడల్స్ జ్యోతి, సునీతలను చూస్తే తెలుస్తుంది!

[33 వ పేజీ చూడండి]

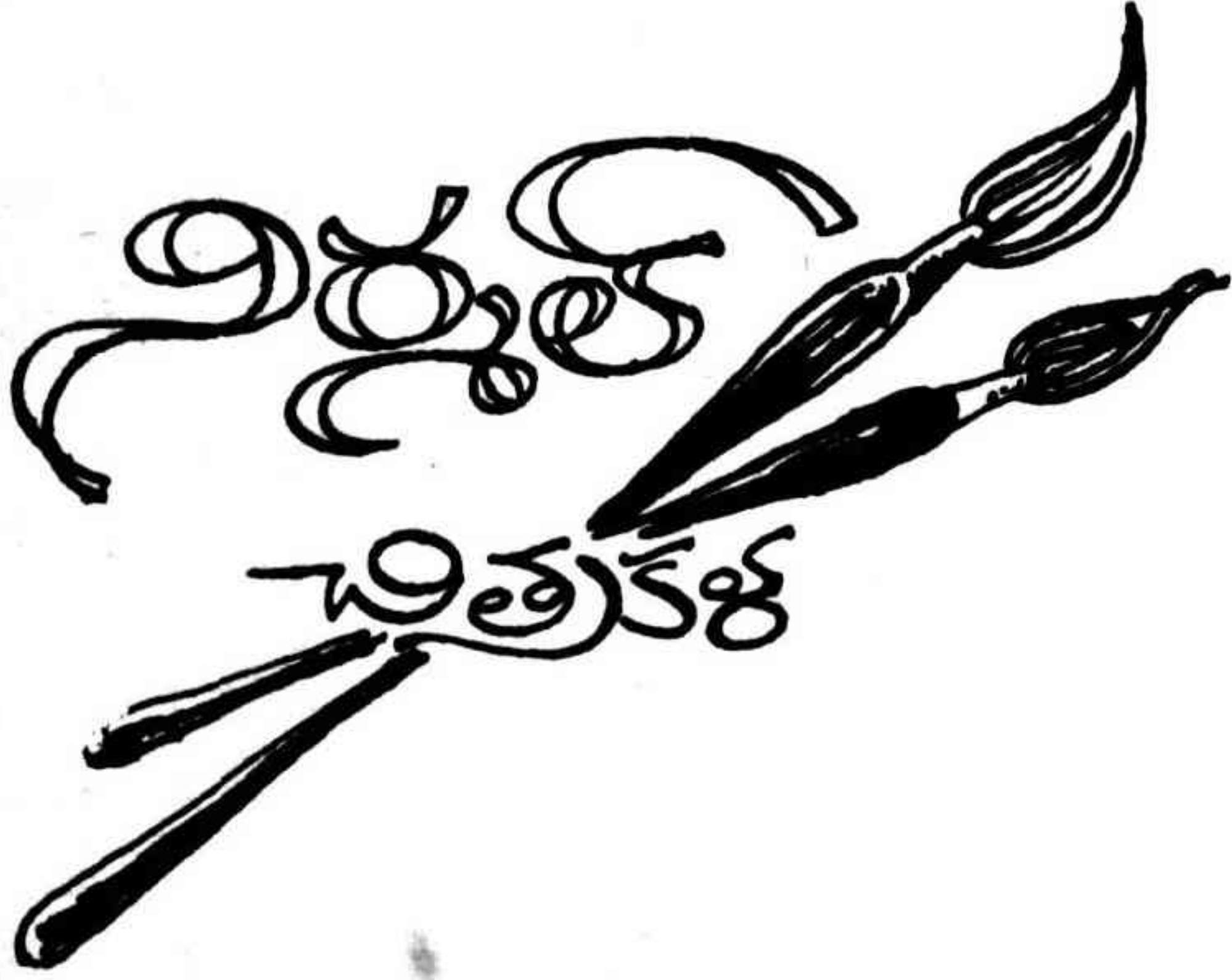
హాషన్ డ్రాప్స్

వర్ణచిత్రాలు : కరీమా

అభివృద్ధి చేసుకునే అవకాశం ఏర్పరచారు. ఇది జరిగింది—సుమారు 500 ల సంవత్సరాల క్రితం. రకరకాల దీక్షైన్లతో రాజ మందిరాలను చక్కని చేతివని గల పరికరాలతో ఆ ఇద్దరు అలంకరించే వారు. వారిద్దరేగాక కాంక్రమేణా ఆ కళను వారి కుటుంబంలోని మగవారంతా నేర్చుకోవటం ఆరంభించారు. వారి యిద్దరి కుటుంబాలు ప్రత్యేక శిల్పకారుల కుటుంబాలుగా వన్నెకెక్కాయి.

రాజుల రాజ్యాలు హరించుకుపోవడం ఆరంభ మవగానే ఆ కుటుంబాలు కర్రతో నగిషీ చేసిన చక్కని పిల్లల ఆటవస్తువులు, హండ్లు, చదరంగపు కాయలు వంటివి చేసేవారు. నిర్మల్కు చేరువలోనే అతి చవకగా దొరికే 'పుప్పీ' చెక్కతో వీరు ఆ వస్తువులన్నీ చేసేవారు. ఉక్కుకన్న గట్టిగా, చూడటానికి అందంగా వుండే ఆ చెక్కను

ప్రజలు లలితకళలను, శిల్పనైపుణ్యాన్ని ఆదరించటం ఆరంభించటానికి పూర్వం రాజులు, జాగీరుదార్లు, దొరలు మొదలైన వారి పోషణలో యీనాటికీ ప్రత్యేకంగా నిలిచిపోయినది. నిర్మల్ హస్త కళానైపుణ్యం.

హైదరాబాదుకు 190 కిలోమీటర్ల దూరంలో వున్న నిర్మల్కు చెందిన వెలమరాజులు-అంబయ్య, రింబయ్య అన్న ఇద్దరు చేతి కళానిపుణుల్ని వారి కుటుంబాలతో సహా నిర్మల్లో స్థిరనివాసం ఏర్పరచుకునేలా చేసి వారి వృత్తి విద్యలయిన వద్రంగం, కుట్టుపనులతో పాటు శిల్పకళను

కావలసిన ఆకారంలోకి ముందుగా మలచేవారు. అలా మలచిన చెక్కపైన సన్నని గుడ్డ కప్పి దానిపైన చింతగింజలను నిండిగా చేసి తయారు చేసిన జిగురుతో రాసేవారు. ఆ జిగురుపైన సుద్దమట్టిని చిక్కగా చేసి సాపుగా వుండేట్టు పూసి ఎండనిచ్చేవారు. అలా ఎండిన వస్తువుపైన తామే తయారు చేసిన రంగులతో వివిధరకాల మేక వింపులతో, నిర్ణయించుకున్న దీక్షైన్లను అందంగా, నేర్పుగా వేసేవారు. ఇది హస్త కళ. రంగులు వేసే వ్యక్తి నైపుణ్యం, సృజనాత్మక శక్తివంటి వాటిపైన ఆ వస్తువుయొక్క అందం

ఆధారపడి వుంటుంది. రంగులు పూర్తిగా ఆరిన తర్వాత ఎండకు, వానకు గురి అయినా రంగులు చెడిరి పోకుండా దానిపైన వార్నిష్ పూసేవారు. అయినా రంగులు అంత ఉత్తమశ్రేణికి చెందినవి కాకపోవటాన అవి కొద్ది సంవత్సరాలు మాత్రమే మన్నేవి.

నిర్మల్ కళానైపుణ్యం, ఆ గ్రామంలోనే నిలిచిపోయి బాహ్యప్రపంచానికి తెలియకుండా నశించిపోకుండా, ఈనాడు యావద్భారతంలోనే గాక ప్రాన్సు, ఇటలీ, ఇంగ్లాండు దేశాలలో కూడా ప్రసిద్ధి చెందటానికి మూలకారకురాలు—శ్రీమతి బలియా ఆదై. శ్రీమతి ఆదై హైదరాబాదుకు నిర్మల్ నుంచి ఆరుగురు కళాకారుల్ని తీసుకు వచ్చి వారికి రకరకాల శిల్ప విద్యలతో సంబంధం కల్పించి వాటిలోని నైపుణ్యాన్ని

గ్రహించేట్టుచేసి ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యంలో ఒక నిర్మల్ శిల్పకళా కేంద్రాన్ని స్థాపించ తేసింది. నిజాం కాలంలోని ముఖ్యమంత్రి, తదితర మంత్రుల ఆదరాన్ని నిర్మల్ కళాకారులు పొందే అవకాశాన్ని శ్రీమతి ఆదై కల్పించింది. ఫ్రెంచి దేశంలో పుట్టి నిర్మల్ వెలమరాజులకు కోడలుగా వచ్చిన 'ఆదై' కృషి ఫలితమే ఈ నాడు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యంలో నిర్వహించ బడుతున్న నిర్మల్ కళాకేంద్రం. అలా ఈ 'కళ' ఉద్ధరణ ఒక పనిత ద్వారా జరగడం విశేషం.

నిర్మల్ కళ—కుటీరపరిశ్రమగా వున్నప్పటికీ

నేడు పెద్ద పరిశ్రమగా రూపొందినప్పటికీ—పనితనం లోను, పరికరాలచేసే విధానంలోను చాలా వ్యత్యాసం వుంది. నేడు నిర్మల్ వస్తువులు బహు రకాలుగా వున్నాయి. వాటిని తయారు చేసే విధానాన్ని నాలుగు విభాగాలుగా విభజించ వచ్చు.

మొదటిది వడ్రంగం విభాగం: ఇందులో పేకు కర్రతో కావలసిన వస్తువు ఆకారాన్ని తయారుచేస్తారు. ప్లేట్లు కావలసినట్లయితే రేట్ మిషన్ పైన గుండ్రని ప్లేటు చెక్కను తయారు

చేస్తారు. పర్మీచర్ కావలసిన వై ఆ ఆకారంలోకి పేకు చెక్కను మలుస్తారు. ఈ ఆకారాలు వివిధ రకాల శైలిలో అభిరుచిని అనుసరించి మలచటం జరుగుతుంది; ఆ శైలిలో మేలైన నిర్మల్ శైలి, ఫ్రెంచి శైలి, రాజస్థాన్ సంకాదా శైలి, అదునిక శైలి మొదలయినవి కొన్ని. ఇదే విభాగంలో వైంటింగ్ కు కావలసిన బోర్డులను కూడా తయారు చేస్తారు. ఈ విభాగంలో పేకుగాక తయారు చేయవలసిన వస్తువు ననుసరించి కొన్ని సందర్భాలలో పేకు చెక్కకు బదులుగా 'హైలమ్' వంటి పదార్థం కూడా వాడటం జరుగుతుంది.

ఇలా చేయబడ్డ వస్తువు రెండవ విభాగమైన 'డ్యూకో' విభాగంలోనికి వెళుతుంది. డ్యూకో విభాగంలో వస్తువును ముందు ఉప్పు కాగితంతో రుద్ది, ఎన్. సి. వార్నిష్ ను పూస్తారు. ఇది అతక దానికి అనువైన ఆధారం (ఆడ్ హెసివ్ బేస్) గా పనిచేస్తుంది. దానిపైన ఎన్. సి. పట్టి వేస్తారు. ఈ పట్టి లప్పంలా పనిచేస్తుంది. తర్వాత రంగును వేయటానికి వీలుగా పట్టి వేసిన తర్వాత

కనీసం పన్నెండు గంటలపాటు గట్టిపడేటట్టు ఎండనిస్తారు. ఇలా ఆరిన వస్తువును చిత్రకారుల వద్దకు పంపించే ముందు చాలా మృదువుగా వుండేట్టు స్ప్రే చేస్తారు—సాధ్యమయినంతవరకు 'బేస్' రంగుతో స్ప్రే చేయటం జరుగుతుంది. ఈ వస్తువు డిజైన్ విభాగం చేరుతుంది.

మిగతా అన్ని విభాగాలకన్న డిజైన్ విభాగం చాలా ముఖ్యమయింది. వస్తువు విశిష్టత, పనితనం, చిత్రకారుల ఘనత, నేర్పు—ఈ విభాగంలో ప్రస్ఫుటమవుతుంది. సుమారు 5 వేల డిజైన్లు ఈ భాగంలో ఏర్పరచగలరు. డిజైన్ నిర్ణయించ

"దిపావళి" నవలా రచనల పురస్కార

మొదటి బహుమతి రూ. 3,000

రెండవ బహుమతి రూ. 2,500

మూడవ బహుమతి రూ. 1,500

- పాత, కొత్త రచయిత్రులెవరయినా సరే, ఈ నవలల పోటీలో పాల్గొనవచ్చును.
- మొదటి మూడు స్థానాలలో ఎన్నికైన నవలలకు పైన ప్రకటించిన ప్రకారం ధనరూపంలో బహుమతులు వుంటాయి !
- ఈ మూడే కాకుండా, తక్కినవాటిల్లో బాగున్న కొన్ని నవలలను కూడా ప్రచురణకు స్వీకరిస్తాము. వాటికి కూడా మంచి ప్రతిఫలం వుంటుంది !

పాటించవలసిన చిన్న నిబంధనలు :

- * స్త్రీలకు సంబంధించిన ఎలాంటి సమస్యనైనా ఇతివృత్తంగా తీసుకుని నవలా రచన జరగాలి.
- * లిఖిత ప్రతి రావు (ఫుల్స్కేప్) పైజులో 200 పేజీలకు తగ్గకుండా; 250 పేజీలకు మించకుండా వుండాలి.
- * నవలలో కొట్టిపేతలూ దిద్దుబాట్లూ లేకుండా, గజిబిజి రాత కాకుండా, కుట్రంగా తెలిసేలా, వుండాలి. పేజీకి ఒక పక్కనే పిరాతోనే రాయాలి.
- * ఈ నవల ఏ తెలుగు రచనకుగాని, ఇతర భాషా రచనకుగాని—అనుకరణగాని, అనువాదంగాని కాదని — పూర్తిగా సొంతంగా రాసినదేనని, ఇదివరలో ఏ రూపంలోనూ ఎక్కడా, ఎప్పుడూ ప్రచురణగాని ప్రసారంగాని కాలేదని—హామీ పత్రం రాసి, సంతకం చేసి నవలతోపాటు జత చెయ్యాలి.
- * నవలలో వాడే భాష తేలికగానూ, వ్యావహారికంగానూ వుండాలి.
- * స్వీకరింపబడిన నవలలోని భాగాలను ఎక్కడైనా అవసరమైతే తొలగించడానికి గాని, తగ్గించడానికిగాని 'వనిత' సంపాదకవర్గానికి హక్కు వుంటుంది.
- * స్వీకరింపబడిన రచనలు 'వనిత' లో 'సశేష నవల'లుగా ప్రచురింపబడతాయి. నవల మీద ఈ ప్రచురణ హక్కు తప్ప, ఇంకెలాంటి హక్కులూ 'వనిత' కు వుండవు. నవలకు సంబంధించిన తక్కిన హక్కులన్నీ రచయిత్రువే.

నవలలు చేరవలసిన అఖరు తేది : 14-8-1976

- స్వీకరింపబడిన నవలను రిజిస్టర్డ్ పోస్ట్లో తిప్పి పంపడానికి వీలైనన్ని స్థాంపులు నవలతోపాటే పంపాలి. ఈ విషయమై సంపాదకవర్గం లేఖ రాసేంతవరకూ ఎలాటి ఉత్తరాలూ రాసి ప్రయోజనం వుండదు.
- ఉత్సాహం గల రచయిత్రులు ఈ పోటీలో పాల్గొని, ఈ ప్రయత్నాన్ని జయప్రదం చెయ్యగలరని ఆశిస్తున్నాము.
- మొదటి బహుమతి పొందిన నవల 15-10-76 "దిపావళి సంచిక" లో ఆరంభమవుతుంది.

గానే చిత్రకారుడు ప్రత్యేకంగా ఏర్పరచబడిన చిల్లల ప్రేన్ కాగితం ద్వారా ఆ డిజైన్ ను వస్తువు పైన గాని, బోర్డు పైన గాని మాక్ పొడరువంటి పిండితో ముద్ర వేస్తాడు. ఆ ముద్రపద్ధతి భాగాన్ని చిత్రకారుడు వలసిన రంగులతో చిత్రీకరిస్తాడు. ఇలా చిత్రీకరించిన రంగుల వస్తువు ఫినిషింగ్ విభాగానికి చేరుతుంది. ఫినిషింగ్ విభాగంలో ట్రాన్స్ఫరెంట్ వార్నిష్ ను వస్తువు పైన స్ప్రే ద్వారా చల్లుతారు. ఈ వార్నిష్ మంచిదైతే వస్తువుపై చిత్రీకరించిన రంగుల చిత్రాలను చాలాకాలంపాటు మన్నేట్టు చేస్తుంది.

నిర్మల్ వస్తువుల మరో ప్రత్యేకత—బొమ్మలు, చిత్రాలు ధరించే ఆభరణాలను, మిగతా పచ్చని భాగాలను బంగారంతో పుయ్యడం; చెక్కడం. అలాగే తెలుపు వాటిని వెండితో పూస్తారు. అందువల్ల ఈ వస్తువుల ధర ఎక్కువగా వున్నట్టు లోస్తుంది.

ఇప్పుడు నిర్మల్ లోని కళాకారుల్లో అత్యధిక ప్రజాదరణ పొందినవారు కళానిపుణులు నర సింగం, సోమియ్య, లక్ష్మి సరసయ్య. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వం నిర్వహిస్తున్న నిర్మల్ కేంద్రంలో ఉన్న సయ్యద్ సిద్ధికి పనితనానికి 1989 లో రాష్ట్రపతి బహుమానం కూడా లభించింది. ఈ కేంద్ర ముఖ్యాధికారి సయ్యద్ మొహిమ్ముద్దీన్, భుసాని రాములు చక్కని కళాకారులుగా పేరు గడించారు. యువకులకు శిక్షణ యిస్తూ పని చేయించే కార్యక్రమం కూడా ఈ కేంద్రం చేపట్టింది.

మనదేశంలోనేగాక, యూరోపియన్ దేశాలలో, అమెరికా, కెనడాలో, ఆరబ్ దేశాలలో నిర్మల్ కళాఖండాలకు అత్యధిక ఆదరణ వుంది. ప్రభుత్వం వారు యిప్పుడు వసూలు చేస్తున్న అమ్మకపు పన్నును మినహాయించి ఈ పరిశ్రమను కుటీర పరిశ్రమగా గుర్తిస్తే కళాభిమానులైన ధనవంతులకేగాక సామాన్యులకు కూడా నిర్మల్ కళాఖండాలు అందుబాటులోకి వస్తాయని కళాభిమానుల నమ్మకం! నిర్మల్ కళాఖండాలు వనిత లను ఎక్కువగా ఆకర్షిస్తున్నాయి. అమ్మకం పన్ను మినహాయంపువల్ల ఎందరో వనితలు ఈ కళాఖండాలు కొనే వీలు కూడా లభిస్తుంది !

జి. కె. కుమారి

తాంత్రి భారతీయ మహిళా న్యాయవాది

భారతదేశం మొత్తంమీద ఇవాళ ఎందరెందరో పనితలు న్యాయవాదులుగా పనిచేస్తున్నారు. వారిలో కొందరు బాధ్యతగల పదవులు కూడా నిర్వహిస్తున్నారు. ఇవాళ న్యాయశాస్త్రం చదువుకుని పట్టా సంపాదించిన ఏ ప్రీ ఆయినా న్యాయవాది కావచ్చు. కాని దాదాపు 55 సంవత్సరాల ముందు మాత్రం పరిస్థితి అలా ఉండేదికాదు.

అది 1921 వ సంవత్సరం. అక్టోబర్ 29వ తేదీ. పాట్నా హైకోర్టు అట్టడికి పోతున్నది. 'ఒక అమ్మాయి తాను వకీలు కావాలని కేసు జరుపు తున్నది.' అన్నదే అంతటి సంవలనం కలిగించిన వార్త. 'ఆదర్శిల్ల ఏమిటి? వకీలు కావడమేమిటి? అసలు ఆదర్శి వకీలయితే కేసు అప్పగించే వాడెవడు? అయినా కోర్టులో పదిమంది మగవాళ్ళ ముందు నిలబడి ఒక ఆదర్శి తగుదునమ్మా అని ఎలా వాదించగలడు?' అని అవార్త విన్న నలుగురూ నాలుగు రకాలుగా అనుకున్నారు.

పాట్నా న్యాయవాదుల సంఘం కూడా ఈ అభిప్రాయాన్నే ప్రకటించింది. న్యాయశాస్త్రం అభ్యసించేవారి కట్టుబాట్ల ప్రకారం ఒక ప్రీ న్యాయవాదిగా పని చేయడానికి అనుమతి ఇవ్వ రాదని వారు భావించారు. తనను న్యాయవాదిగా పని చెయ్యనిమ్మని ఆ అమ్మాయి-కుమారి సుధాంకుబాలా హత్రా పాట్నా హైకోర్టులో దావా చేసింది. దాన్ని వ్యతిరేకిస్తూ పాట్నా న్యాయ వాదుల సంఘం మరో దావా వేసింది.

ఆ దావాల విచారణను ప్రత్యక్షంగా పరిశీలించ దానికి ఎందరెందరో న్యాయవాదులు వచ్చారు. అప్పటి బీహార్, ఒరిస్సా రాష్ట్రాలకు చెందిన మంత్రి మధుసూదన్ దాస్ కూడా వచ్చారు.

కలకత్తాకు చెందిన తైస్తవ యువతి అయిన సుధాంకుబాలను ఆయన పెంచుకున్నారు. కలకత్తాలో బి. ఎ. పాసయిన సుధాంకుబాల-మధుసూదన్ దాస్ ప్రోత్సాహంతో బి. ఎల్. డిగ్రీ సంపా దించింది. ఆయనవద్ద కొంతకాలం అప్రెంటిస్ గా పనిచేసింది.

సుధాంకుబాల దావాను పాట్నా న్యాయస్థానం "ఫుల్ బెంచ్" న్యాయమూర్తులు విచారించారు. సుధాంకుబాల తరపున ప్రసిద్ధ న్యాయవాదులు వాదించారు. అప్పటికి అమలులో ఉన్న 1879 నాటి న్యాయవాదుల చట్టం ప్రకారం ఒక ప్రీ భారతదేశ న్యాయస్థానాలలో న్యాయవాదిగా పని చేసే వీలులేదు. పాట్నా న్యాయవాదుల సంఘం వారు ఈ చట్టాన్ని ఆధారంగా చూసి వ్యతిరేక వాదన చేశారు. తుదకు న్యాయమూర్తులు "కుమారి హత్రా ఒక ప్రీ. ఒక ప్రీ న్యాయవాదిగా పని చెయ్యడానికి చట్ట ప్రకారం వీలులేదు" అని తీర్పు ఇచ్చి సుధాంకుబాల దావాను తోసి పుచ్చారు.

సుధాంకుబాలకు ముందే కలకత్తాకు చెందిన కుమారి రేణీనా గుహా అన్న యువతి న్యాయ శాస్త్రంలో పట్టా సంపాదించింది. తనను న్యాయ వాదిగా పని చెయ్యమని ఆమె దాఖలుచేసిన ఆర్జీని కలకత్తా హైకోర్టు నిరాకరించింది.

రేణీనా గుహాకు జరిగిన అన్యాయమే తనకూ జరగడంతో సుధాంకుబాల ఎంతో బాధ పడింది. మధుసూదన్ దాస్ ఆమెను ఊరదించాడు; అప్ప టికి భారతదేశం మీద అధికారం కలిగి ఉన్న ప్రీవీకౌన్సిలుకు అపీల్ చేసుకోడానికి అనుమతించ మని పాట్నా హైకోర్టును కోరాడు. అయితే పాట్నా హైకోర్టు అందుకు అనుమతి ఇవ్వలేదు.

అంత మాత్రాన మధుసూదన్ దాస్ ఊరుకో లేదు. ఆయన ప్రీవీకౌన్సిలుకు చెందిన 'జాడిషియర్ కమిటీకి' కి రాసి అపీల్ చెయ్యడానికి అనుమతి సంపాదించాడు. అప్పట్లో అదొక పెద్ద ఘనకార్యం.

సరిగ్గా ఆ రోజుల్లోనే ఇంగ్లాండులో 'ఉద్యోగవ కాళాలు కల్పించే విషయంలో ప్రీ పురుష భేదం చూపకూడదు' అంటూ కొత్తచట్టం అమలుకు వచ్చింది.

ప్రీవీకౌన్సిలు కుమారి హత్రా కేసును విచా రిస్తున్న రోజుల్లో - మధుసూదన్ దాస్ లండన్ లోని ఇండియా అసోసియేషన్ కు చెందిన సర్ విలియం డ్యూక్ కు కాస్త మాటుగా ఒక ఉత్తరం రాశాడు. "ప్రీలు న్యాయవాదులుగా పని చెయ్యడం సమంజ సమే" అని ప్రీవీకౌన్సిల్ తీర్పు చెప్పింది. అందుకు తగ్గట్టు న్యాయవాదుల చట్టాన్ని మార్చారు.

మొదట తాను న్యాయమూర్తిగా పని చెయ్య డానికి అనుమతించని పాట్నా న్యాయస్థానంలోనే సుధాంకుబాల న్యాయవాదిగా పని చేసింది.

అలా భారతదేశంలో న్యాయవాదిగా పని చేసిన తొలిప్రీగా ఆమె చరిత్రకెక్కింది. కొన్నేళ్ళ బాటు ఆమె పాట్నాలో న్యాయవాదిగా పనిచేసింది. ఆ తర్వాత మధుసూదన్ దాస్ కలకత్తా కుటుంబాన్ని తరలించడంతో సుధాంకుబాల కూడా అక్కడికి చేరుకుంది. ఆమె విద్యా శాఖలో ఉద్యోగినిగా పని చేసి కలకత్తాలోనే మరణించింది.

ప్రీలకు జరుగుతున్న అన్యాయాన్ని ప్రతిఘటించి తన ఆశయాన్ని నెరవేర్చుకున్న సుధాంకుబాలా హత్రా ఆదర్శ పనిత.

“వదినగారూ : ఓ వదినగారూ :” పక్కంటి పార్వతమ్మని పిలుస్తున్న జయమ్మను చూసి చదువుతున్న పుస్తకంలోంచి తలెత్తి చూసింది - ఎదురింటి వరండాలో వున్న కరుణ.

‘ఇంకేం : ఎవరి కొంపో మునిగే ఉంటుంది. ఈమె వార్తలు వింటేచాలు’ అనుకుంటూ మళ్ళీ పుస్తకంలోకి తలదూర్చింది కరుణ.

వాకిట్లోకి రావడమే తరువాయి జయమ్మ ప్రారంభోపన్యాసం మొదలు పెట్టింది. “మన విశాలాక్షి కూతురు నీలిమ రేదూ : ఆమెకు పెళ్ళి నిశ్చయించారా - పెళ్ళిపీటలమీద ‘నాకి పెళ్ళి వద్దు’ అని రగడ చేసిందట. పరువు పోయిందన్న దిగులుతో ఈశ్వరావుగారు తలెత్తుకు తిరగలేక పోతున్నారు.”

విషయాన్ని వినాలనే ఉత్సుకత కల్గింది కరుణలో కూడా. ‘నీ అవసరం మాకు లేదులే’ అన్నట్లు కళ్ళు కూడా మనసును అనుసరించాయి పుస్తకంలో నుంచి తప్పుకొని.

“ఎందుకు వద్దంటే పెళ్ళి?” అడిగింది పార్వతమ్మ.

“కారణం మాన్పించి ఆ పుత్రికా రత్నానికి చెప్పకుండా నిశ్చయించారట. బరితెగించింది కాకపోతే - పెంచి పెద్దచేసిన తల్లిదండ్రులనే దిక్కరిస్తుందా!”

“ఇదెక్కడి చోద్యమమ్మా....ఈ వయసులో గుట్టుగా సంసారం చేసుకొని భర్తతో హాయిగా గడపాలిగాని.” ఇది పార్వతమ్మ వ్యాఖ్యానం.

వాళ్ళ మాటలతీరు. నటభంగిమలను చూసి ఆ క్షణంలో అసహ్యం వేసినా మరుక్షణంలో కరుణలోని ‘విచక్షణ’ - ‘జాలి’ని సరఫరా చేసింది.

‘నీలిమ సంగతి నాకు తెలియదా : ‘ఎప్పుడు దాక్కర్ని అవుతానా’ అన్న దీక్షతోనే చదువు సాగిస్తుంది. ఈ ప్రాయంలోనే పెళ్ళి చేస్తే ఏం సాధించగలుగుతుంది? చాలా మంచిపని చేశావు నీలిమా!’ అంటూ ఆమెను తలుచుకుంటున్న సమయంలో తన పెళ్ళి చూపుల రోజు గుర్తు కొచ్చింది కరుణకు.

“అమ్మా : పెళ్ళయిన తర్వాత నేనే అత్త వారింటికెందుకెళ్ళాలి? అతను మనింటి దగ్గర ఉండకూడదా?” ప్రశ్నలో స్వాభిమానం తొంగి చూసింది కరుణలో.

నేటి వ్యవస్థలో రోసట మనిషి

బి. నీహారామం

“అదెలా కుదుర్చుతుందమ్మా. పెళ్ళయిన తరువాత భర్త అదీనంలోనే ఉండాలి” జడ వేస్తున్న తల్లి సమాధాన మిచ్చింది.

“మరి నాకొచ్చే జీతంతో మిమ్మల్ని పోషించే అర్హత లేదా?” తనే ఏదో పోగొట్టుకుంటున్నట్లు దీనంగా అడిగింది కరుణ.

ఈ ప్రశ్నలు అడుగుతుంది కూతురులోని అమాయకత్వమో, మొండితనమో అర్థంకాలేదు. అయినా స్థిమితపడి “చూడమ్మా : ప్రీతి ఎంత చదువున్నా - ఎన్ని నీరి సంపదలున్నా భర్తకు అణకువగా అతనికి యిష్టమైన రీతిలోనే నడుచుకోవాలి.” అని కూతురికి జడవేయడం పూర్తిచేసి వంటింట్లోకి వెళ్ళింది.

తల్లి మాటలలోని అంతరార్థం గ్రహించింది. ‘ఏమిటి వ్యక్తులు? పరిస్థితుల మార్పు. కాలంలోని మార్పు గ్రహించి కూడా తమలో మార్పు తెచ్చుకోకుండా సంప్రదాయపు వలల్లోనే చిక్కుకుంటారు : నాన్నగారు రిటైర్ అయిపోయారు. అన్నయ్యకింకా ఉద్యోగం రాలేదు. రోజులు ఎలా గడుపుతారు? వీళ్ళని పోషించే బాధ్యత నాకు లేదా? అన్న ఆలోచనలతో సతమతమయిన కరుణ ‘ఈ పెళ్ళి చూపులనే తిరస్కరించాలి’ అని దృఢంగా సంకల్పించుకుంది.

ఆ రోజు సాయంత్రం పెళ్ళిచూపులకు వచ్చిన వాళ్ళు నిందలువేస్తూ తిరిగి వెళ్ళిపోయారు.

“ఛీ....ముదనష్టపుదానా : వచ్చిన మంచి సంబంధం తిరగ్గొట్టేశావు కదే! మళ్ళీ యింకొకరు నీముఖం ఎలా చూస్తారు? ఎవరిని ఉద్ధరిద్దామని పెళ్ళి వద్దని పంపేశావు!” తండ్రికి సమాధానం చెప్పలేకపోయింది ఆ అభిమానవతి. ఏమైనా మాట్లాడితే కోపం మరింత ఎక్కువౌతుందని మౌనంగానే ఉండిపోయింది.

‘నాన్నా’ అన్న అన్నయ్య పిలుపు విన్న కరుణ - గత స్మృతిలో నుంచి తేరుకుని గదిలోకి వెళ్ళింది.

అన్నయ్య మనసులోని దైన్యం ఆ పిలుపులోనే వ్యక్తమయింది కరుణకు.

పడక్కుర్చీలో కూర్చున్న తండ్రి తలెత్తి “ఊఁ”. అన్నాడు. “చెప్పవలసిందేదో చెప్పు” అన్నట్లున్నాయి అతని చూపులు. మనసులో నిండి ఉన్న బాధలు, సమస్యలు ఆ ముఖకవళికలే చెప్తున్నాయి.

“మూడు రూపాయలు కావాలి”

“ఎందుకు”

సమాధానం చెప్పే శక్తి లేదు శేఖర్లోని ‘వ్యక్తి’కి.

“ఆ మధ్యనే యిచ్చాను” గుర్తు చేశాడు తండ్రి.

“అప్లికేషన్ కి ఖర్చయిపోయాయి”

“అప్లికేషన్ లకే డబ్బు తగలేస్తున్నావు కదరా : ఇన్నేళ్ళయింది నీ దరిద్రగొట్టు మొగానికి ఆ ఉద్యోగం ఎప్పుడొస్తుంది? ఏళ్ళు వైబిడ్డాయి.... ఎందుకు? ఎదిగిన చెల్లెలికి పెళ్ళి చేయవలసింది పోయి దాని సంపాదన మీదే....ఛీ. ఛీ....వెధవ బ్రతుకు” ఆ తిట్లు కూలాల్లాగ తనకు కూడా తగులున్నాయని ఎవరికి తెలుస్తుంది? “నా దగ్గర ఒక్క- పైసా లేదు. కరుణనే అడుగు....ఉన్నాయేమో” అంటూ కణతలు నొక్కుకుంటూ కళ్ళు మూసుకున్నారు.

తీరని ఆవమానం కల్గినట్లు బాధపడుతూ వీధిలోకి వెళ్ళిపోయాడు శేఖర్. కరుణ వరండాలోకి పరుగున వచ్చి “అన్నాయ్ :” అంటూ నిండైన స్వరంతో పిలిచింది.

విననట్లు వెళ్ళిపోదామనుకున్నా ఆ పిలుపులోని అర్థాంతర. ఆస్థానాంత కాళ్ళను గుమ్మం దగ్గరే కట్టి పడేశాయి.

“నన్నదగదం నీ అభిమానాన్ని దెబ్బ తీస్తుందనే. డబ్బును బీరువాలో ఉంచుతున్నాను కదా! నీ అవసరాలకి తీసుకుంటావేమోనని....” అంటూ తన చేతిలోని ఐదు రూపాయల నోటును జేబులో కుక్కింది.

“పనికిరాని వెధవ, పనికిరాని వెధవ” అంటూ తండ్రి తిడుతున్నట్లు అనిపించింది. షర్టు జేబులోని ఆ నోటుని చూసి. వెంటనే ఆ నోటును తీసి చెల్లెలి చేతిలో పడేసి వెళ్ళిపోయాడు శేఖర్.

ఈసారి చెల్లెలి పిలుపులోని అర్థాంతర ఆతనిని ఆపలేకపోయింది.

*

“ఏవండీ! భోంచేద్దురుగాని లెండి” పడక్కుర్చీలో కూర్చుని ఆలోచిస్తున్న భర్తను పిలిచింది కామేశ్వరమ్మ.

కామేశ్వరమ్మది విచిత్ర మనస్తత్వం. ఆమెలో చైతన్యం ఏ కోణానా కనిపించదు. నిర్లిప్తంగా ఉంటుంది. ఇంట్లో ఎవరిమీద తను స్వయంగా సరియైన బాధ్యత తీసికొనకపోయినా, పరిస్థితులు చూసి అందరికంటే ఎక్కువ బాధనే అనుభవిస్తుంది. అణచుకుంటుంది. కారణం, తండ్రి పెంపకం! భర్త అజమాయిషీ!!

భార్య పిలుపు విని తలెత్తారు రంగనాథం. “వాడు భోంచేశాడా?” నిరాశ ధ్వనించింది కంఠంలో.

ఏం సమాధానం చెప్పాలో తెలియలేదు కామేశ్వరమ్మకి.

మౌనంలో అంతరార్థం గ్రహించాడు రంగనాథం.

“మధ్యాహ్నం నుంచి రాలేదా?”

“వాడొస్తాడు లెండి, మీరు భోంచేయండి.”

“ఫరవాలేదు వాడు రానీ యిద్దరం కలిసే భోంచేస్తాం” అని అన్నారే కాని ‘వాడెందుకొస్తాడు? నా అసమర్థతని నేను నిరూపించుకుంటే వాడి పౌరుషం వాడు నిలబెట్టుకోవద్దా?’ అనుకుంటూ మనసులోని బాధను మనసులోనే అణచుకున్నారు రంగనాథంగారు.

“నువ్వు రా అమ్మా భోంచేద్దువుగాని” ఏదో పత్రిక తిరగవేస్తున్న కూతుర్ని పిలిచింది.

“పదమ్మా!” అంటూ లేచింది కరుణ.

ఎన్ని బాధలు, సమస్యలు ఉన్నా కరుణ భరిస్తుంది—కాని క్రుంగిపోదు. ఏదో సాధించాలనే తపన, సాధిస్తాననే ఆత్మవిశ్వాసం ఆమెలో అడుగుడుగునా వ్యక్తమవుతూనే వుంటాయి.

*

రోజూలాగే తెల్లవారినా, రోజూలాగే లేదు కరుణ మనసు. ‘అన్నయ్య రాత్రి కూడ రాలేదు. ఏమిటి వాడి తత్వం! అన్నీ తెలిసిన వయసుకి ఎదిగి, ఏమీ తెలియనట్లు ప్రవర్తిస్తాడు!’ ఆలోచిస్తున్న కరుణ అడుగుల చప్పుడు విని బయటికొచ్చింది.

“మధూ నువ్వా? రా రోపలికి” బయట నిల్చున్న మధును ఆహ్వానించింది. ఒకప్పుడు మధు, శేఖర్, కరుణ ఒక కాలేజీలోనే చదువుకొనేవారు.

“ఫర్వాలేదు. ‘నెలూన్’ కు వెళ్ళడానికి ఇటువైపు వెళ్తూ మీ యింటికి వచ్చాను.” అని ఊణం ఆగి “చూడు కరుణ! మీ అన్నయ్య ఏదో తప్పు చేసినట్లు బాధ పడుతున్నాడు. నిన్న రాత్రి నా దగ్గరికి వచ్చాడు. భోజనం చేయమంటే చేయలేదు. జ్వరం వచ్చినట్లుంది. నా కేం అర్థం గాక నీకు చెప్పవలసి వచ్చింది. నా రూమ్లోనే ఉన్నాడు.” అని ముగించాడు.

‘కరుణ మనసు ద్రవించింది. కన్నీటి పొరలను దాచుకుంటూ “పద....వస్తున్నాను” అంటూ చెప్పులేసుకొని బయల్దేరింది.

“నేను నెలూన్ కి వెళ్ళి వస్తాను — నువ్వెళ్ళు రూంకి”

పదినిముషాలలో రూమ్ కి చేరుకుంది. తలుపు నెట్టి రోపలికివెళ్ళింది. మంచం మీద నిద్రపోతున్న అన్నయ్య దగ్గరగా వెళ్ళి ప్రక్కన కూర్చుంది. నిద్రలోనైనా ప్రశాంతత లభిస్తుందా లేదా అని ముఖంలోకి చెమ్మగిల్లిన కళ్ళతో చూస్తూ నుదుటి మీద చేయి వేసింది.

చల్లని స్పర్శకు కళ్ళుతెరిచాడు. రోజూ తెల్లవారు రూమున మొట్టమొదట కనిపించే చెల్లాయిని ఎదురుగా చూసేసరికి ఊణకాలం ఆనందం మనసులో మెదిలింది. లేచి నీరసంగా తల దించుకొనే కూర్చున్నాడు.

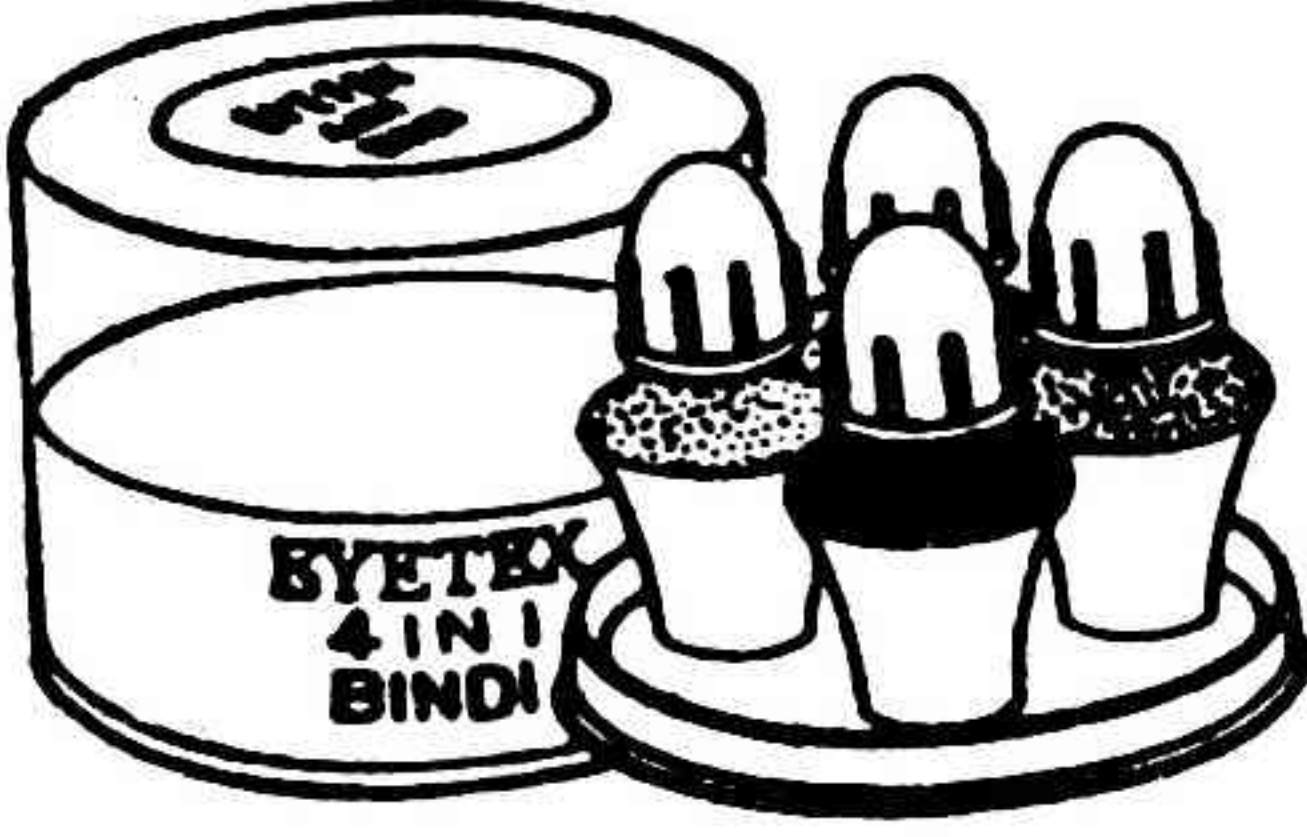
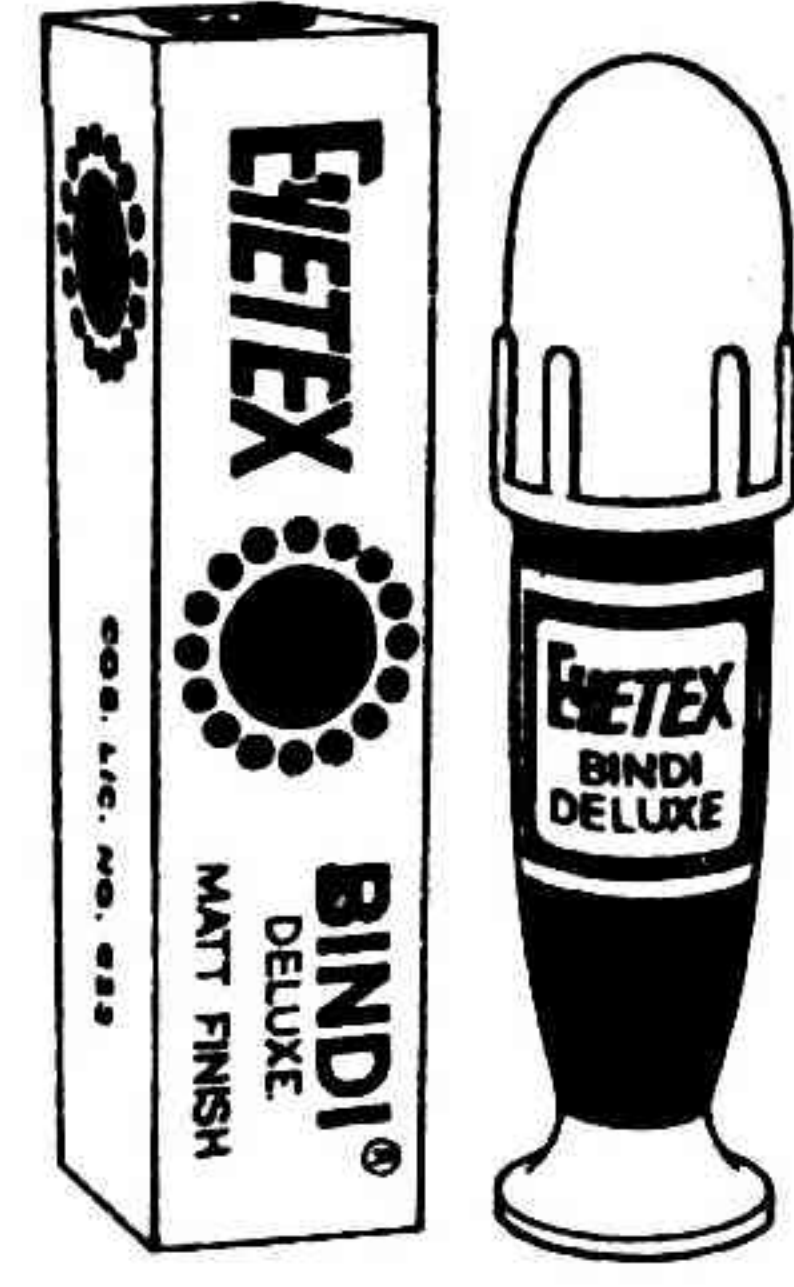
“ఏరా అన్నయ్యా! ఇంకా కోపం తీరలేదా?” మాటల్లో లాలన, కళ్ళలో మెరుపు కనిపిస్తున్నాయి. ఎవరితోనూ మాట్లాడలేనంత అవమానంతో క్రుంగి పోతున్నాడని గ్రహించింది కరుణ.

“చూడు అన్నాయ్! నీ మనసులో బాధ నాకు తెలుసు. ‘అడది....అందులో చెల్లెలి సంపాదన మీద బ్రదకడం ఎంత హేయం’ అంటూ అర్థం లేని ఊహలతో నిన్ను నువ్వే హీనపరుచుకుంటున్నావు. నన్ను కాలేజీలో చేర్పించడానికి

బిటెక్స్

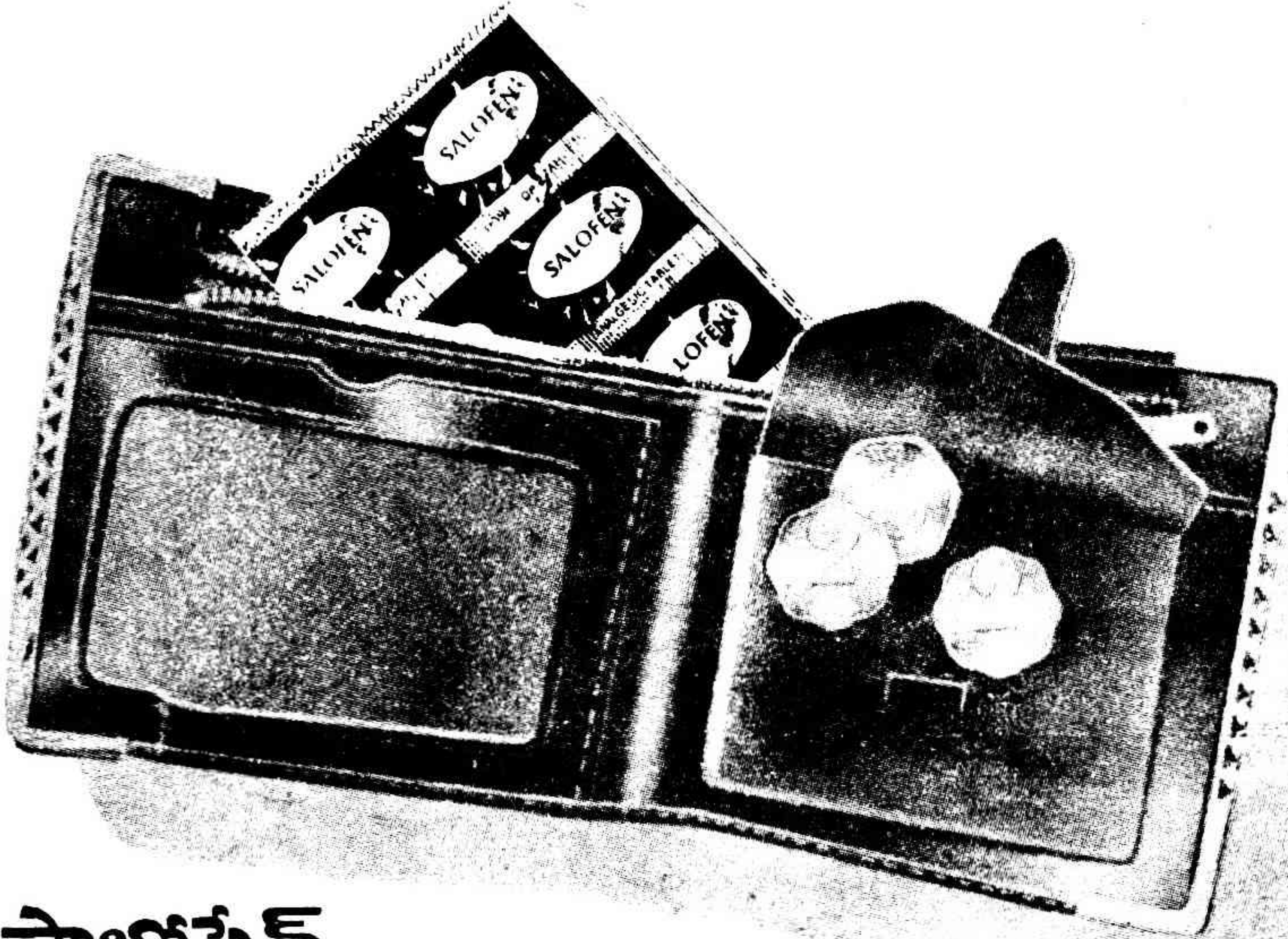
సౌందర్య సాధనములు

ARAVIND LABORATORIES MADRAS-600 033

75-76-1

ఈ రోజుల్లో తలనొప్పి అంటే తలనొప్పి మాటలా!
సాలోఫేన్ ను వాడండి. అమోఘంగా నొప్పులను నివారించే
మాత్ర విశిష్టమైన రకము వెల అతిచౌక

సాలోఫేన్

అమోఘమగు నిరపాయకరమైన నొప్పుల నివారిణి

మంచిరకపు నొప్పుల నివారిణి
సాలోఫేన్ ను గమనించండి.
దీనిలో రెండు మందులు
అమోఘంగా నొప్పులను
పొగొట్టేవి చేరివున్నాయి —
ఆస్పిన్, ఫెనాసిటిన్ —
అయినప్పటికీ వెల మాత్రము
7 పైసలే ఒక మాత్ర.
సాలోఫేన్ అతిశీఘ్రంగా,
తలనొప్పులకు జలుబులకు,
పండ్లనొప్పి, ప్లూ జ్వరాలకు
కండలనొప్పులకు ఉపశమనం
కల్గిస్తుంది.
సాలోఫేన్ నొప్పుల నివారణ
మాత్రాలు—వీళ్ల తరబడి
ఇంటింటా ప్రసిద్ధిపొందిన
అమృతాంజన్ లిమిటెడ్ వారి
తయారీ.

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్ వారి
నమ్మకమైన తయారీ

SAA/AMS/2000 TEL

అమ్మా, నాన్నా ఒప్పుకోని సమయంలో నన్ను చదివించాలన్న నీ పట్టుదలే లేకపోతే నా పంతులు, పట్టింపులు ఎవరిక్కావాలి? అలాగే నా ఉద్యోగం కోసం నువ్వు చేసిన కృషిని ఎలా మరిచిపోగలను?

కారేజీలో కూడా డిబేట్సులో శ్రీ స్వేచ్ఛ శ్రీ స్వేచ్ఛ అంటూ ఉపన్యాసాలిచ్చే వాడివి. ఆ బౌద్యర్యం, ఆ అభ్యుదయం—ఇప్పుడు నీ చెల్లాయిని ఇంట్లో బాధ్యతగల ఒక వ్యక్తిగా గుర్తింపు తేలేకపోయాయా?”

“అదికాదు చెల్లాయి” అంటూ సతమత మవుతున్న అన్నయ్య ముఖంలోకి సూటిగా చూసింది కరుణ.

“నీ మననెందుకలా మధన పడ్తుందో వాకు తెలుసు? అభ్యుదయం, అభ్యుదయం అంటూ సినిమా తెరమీద బొమ్మల్లాగ—సంఘంలో అభ్యుదయాన్ని చూడాలనుకుంటారు. కాని, మానసికంగా తమలో అభ్యుదయాన్ని తెచ్చుకోలేక పోతారు కొందరు బలహీనులు. వారిలో నువ్వొక డివి” అన్నయ్య ముఖంలో భావాలు ఎలా ఉంటాయో చూడడానికి ప్రయత్నించింది కరుణ.

“నా బాధ ఎవరి కోసమో నీకు అర్థం కాదు చెల్లాయి! నువ్వు యిలా పెళ్ళిచేసుకోకుండా....?”

“ఎంతకాలం ఉంటావు ఆ నంటావు. అంతేనా” అంటూ మధ్యలోనే అందుకుంది.

“తప్పకుండా చేసుకుంటాను. కాని, నేను కోరేది మూడుముళ్ళు వేసి స్వంతం చేసుకొనే వ్యక్తిని కాదు. పెళ్ళయినా పురుషుడిగా తన వారిని పోషించడానికి తనకు ఎటువంటి బాధ్యత ఉందో—శ్రీగా నాక్కూడా నా వారిని పోషించడానికి అటువంటి బాధ్యత ఉందని గుర్తించే వ్యక్తి కావాలి. చేసుకొనే వివాహం నా వాళ్ళని, తన వాళ్ళని ‘మనవాళ్ళు’గా గుర్తించే దృక్పథాన్ని ఏర్పరచాలి. ఒకరి ఆధీనంలో ఒకరు నడిచేటట్లు కాకుండా, ఇరువురి మధ్య స్నేహ, సాన్నిహిత్యాల్ని వృద్ధి చెందించేదిగా వుండాలి మా వివాహం” అంది ఆవేశంగా కరుణ.

ఆ ముఖంలో ఎన్నడూ లేని గాంభీర్యాన్ని చూసి “నువ్వు రేపటి వ్యక్తిని చెల్లాయి!” అని మనసులోనే మెచ్చుకొన్నాడు శేఖర్.

“బీరువాలో పూర్తిచేసిన అస్టికేషన్ పోస్టుచేసే కానుక. పద; ఇంక వెళ్దాం” అంటూ అన్నయ్య కళ్ళలోకి అప్యాయంగా చూస్తూ లేచింది కరుణ.

సాహెబ్

ఆయన తనను ఎన్నడూ అగౌరవంగా పిలవ
డమో, కొట్టడమో చెయ్యలేదని శారదాదేవి
చెప్పింది.

ఆమె తన భర్త శిష్యులను ఎంతో ఆదరాభి
మానాలతో చూసుకొనేది. వారి అన్నపానాల
గురించి ఎంతో ప్రయాస పడేది. ఆమెలోని
వాత్సల్య గుణం, పవిత్రత అందరికీ మార్గ
దర్శకమైనవి. 1886 లో రామకృష్ణుడు పరమ
పదించడంతో శారదాదేవిపై - ఆయన శిష్యుల
సంరక్షణభారం పడింది. ఆయన అంత్యదశలో
ఒకరోజు “నీవేమీ చెయ్యవా, అంతా నేనే
చెయ్యాలా?” అని ఆమెను అడిగాడు. ఆమె
“ఆడదాన్ని నేనేమి చెయ్యగలను?” అన్నది.
అందుకు ఆయన “కాదు, కాదు - నీవు చెయ్య
వలసిందెంతో ఉంది” అన్నాడు.

రామకృష్ణుడి ఆదేశం ప్రకారం ఆమె ఎందరో
శిష్యులకు శ్రద్ధగా జ్ఞానబోధ చేసింది. శిష్యుల బాగు
కోసం ఆమె ఎంతో శ్రమించేది. ఆమె బోధల
వల్ల ఎందరో ఆధ్యాత్మికంగా అభివృద్ధి పొందారు.
ఆమె ఎందరి ప్రవర్తనలనో తీర్చిదిద్దింది.

ఆమె కులమత భేదాలను గర్హించింది. నివే
దిత, దేవమాత, క్రిస్టిన్, ఓలిబుల్ వంటి పాశ్చాత్య
వనితలు ‘మాతృదేవి’తో సన్నిహితంగా మెల
గడం తమకు ఎంతో ఆనందం కలిగించినారు.

స్త్రీల స్థితి గతుల గురించి ఆమె ఎంతో విచా
రించేది. స్త్రీకి విద్య ఎంతో అవసరమైనదని ఆమె
భావించారు. ‘జపతపాలు అనే డబ్బు ఇచ్చి
కొనడానికి భగవంతుడు కూరగాయల వంటి వాడు
కాడు’ అని ఆమె అభిప్రాయం. శుష్కమైన
భక్తి నిరర్థకం అని ఆమె బోధించింది. ఆచారాల
పేరిట చాదస్తంగా ఉండడాన్ని ఆమె నిరసించింది.

1919 లో ఆమె ఆరోగ్యం క్షీణించసాగింది.
1920 జూలై 20 న ఆమె మరణించింది. బేలూ
రులో గంగానదికి ఎదురుగా ఆమె శరీర దహనం
జరిగిన చోటున ఒక ఆలయం నిర్మించారు.

‘స్త్రీలు గుడ్డిగా పురుషులను అనుకరించ
కూడదు. పని పాటలు లేకుండా కాలాన్ని వ్యర్థం
చెయ్యకూడదు’ అని ఆమె బోధించింది. ఆ
బోధన వనితలందరికీ పరమార్థం కాదగినది! *

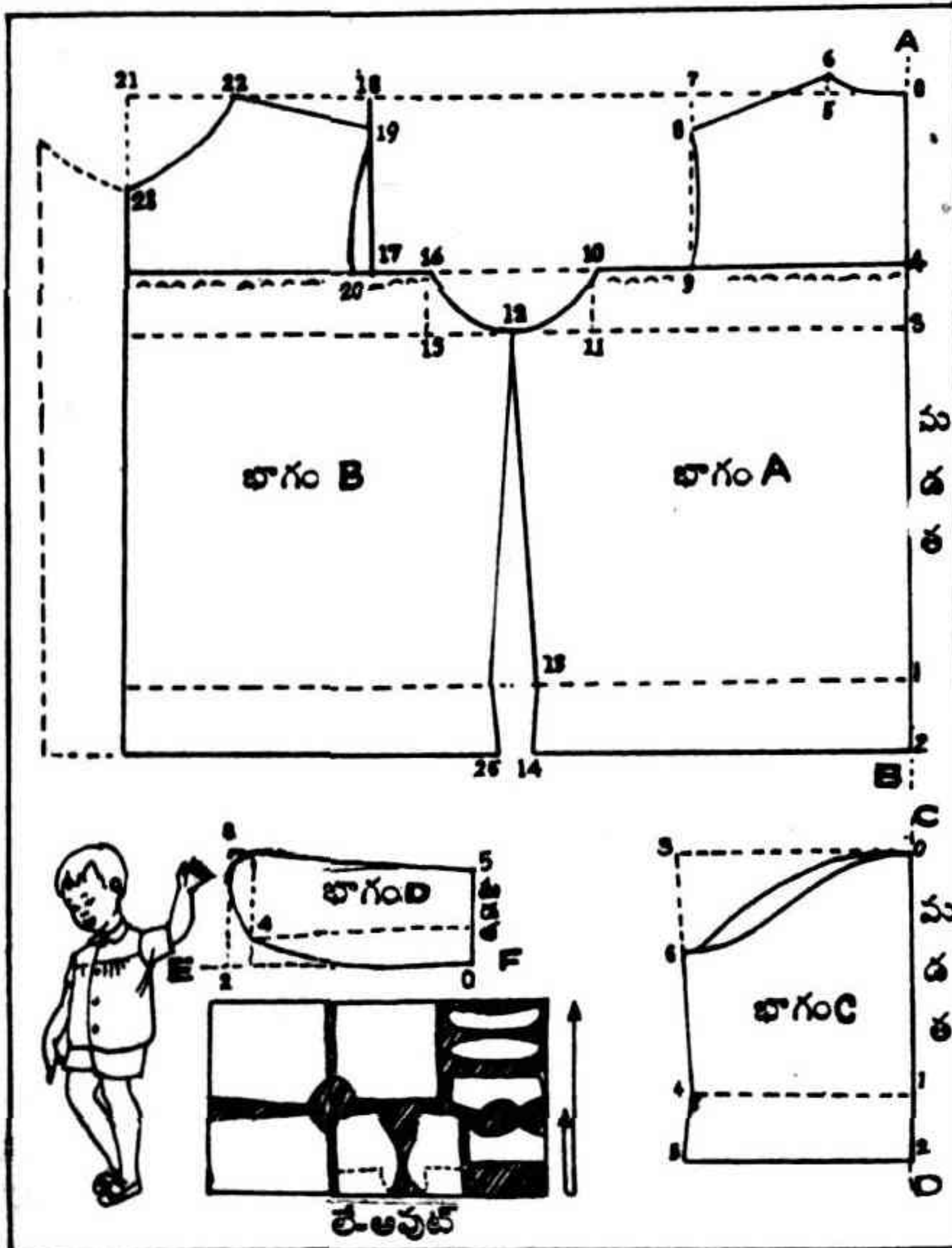
సిడి-అనే నిర్మాణ రేఖను గీసి, దానిమీద ఒకచోట 0-అనే బిందువును గుర్తించండి.

1-0 చేతి పొడవు + $\frac{1}{2}$ ".

2-1 $1\frac{1}{2}$ " బర్నింగుకు గాను, బిందువు 0, 1, 2 నుంచి అడ్డంగా చదరపు గీత.

3-0 $\frac{1}{2}$ వర్కింగ్ స్కేలు.

4-1 (3-0) తగ్గింపు $\frac{1}{2}$ "; 4, 3 కలపాలి.

5-2 (4-1) + $\frac{1}{4}$ " కు సమానం; 5 4, కలపండి.

6-3 $\frac{1}{4}$ వర్కింగ్ స్కేల్ తగ్గింపు $\frac{1}{2}$ "; డ్రాఫ్టులో చూపినట్లుగా స్టీవ్ యొక్క టాప్ సీము షేప్ను తీయండి.

భాగం-డి (కాలరు)

ఇ ఎఫ్ - అనే నిర్మాణ రేఖను గీసి, దాని మీద ఒకచోట 0-అనే బిందువును గుర్తించండి.

1-0 $\frac{1}{2}$ నెక్.

2-1 $\frac{1}{2}$ "; బిందువులు 0, 1, 2 నుంచి అడ్డంగా చదరపు గీత.

3-2 $2\frac{1}{2}$ "; బిందువు 3 నుండి అడ్డంగా చదరపు గీత.

4-1 $\frac{1}{2}$ "; 4 నుంచి 0 కి డ్రాఫ్టులో చూపినట్లుగా షేప్ తీయండి.

5-0 $2\frac{1}{4}$ "; డ్రాఫ్టులోలాగా 5 నుంచి 4 వరకు కాలరు షేప్ను తీయండి.

కుట్టుపని: అభ్యాసం

వారిత - డి షే కుట్టుపని బడి

[కుట్టుమెషిన్లు తయారు చేసే ప్రసిద్ధ సంస్థ ఉషా 'వారి సౌజన్యంతో']

బట్ట అంచనా :

(2 పొడవులు + 9")

(1) రే - అవుట్లో చూపినట్లు గుడ్డను కత్తిరించాలి.

(2) కత్తిరించ వలసినవి—ఒక పూర్తి బ్యాక్ షోల్డరు; రెండు పొట్టి ఫ్రంటు షోల్డర్లు, మూడు ముక్కలు కాలరు, ఒక పూర్తి ముక్క దిగువ బ్యాక్, రెండు సగం ముక్కలు దిగువ ఫ్రంటుకు.

(3) మధ్య ఫ్రంట్లు, షోల్డరు సీములు, దిగువ ముక్కలు మూడింటి టాపులమీదా సీమ్కు గాను క్లి" అదనంగా వదలాలి.

బేబీ స్టాక్కు

7-వ పాఠం

కాలతలు :

పొడవు 25", వెయిస్టు 22", సీట్ 24", టాటమ్ 14", బ్రేస్టులు 18".

వర్కింగ్ స్కేల్ : $\frac{1}{2}$ సీట్ + 1" = 13".

భాగం-ఎ (ముందు, వెనుక)

ఎ బి-అనే నిర్మాణ రేఖను గీసి, దాని మీద ఒకచోట 0-అనే బిందువును గుర్తించండి.

1-0 క్లి వర్కింగ్ స్కేల్ తగ్గింపు 1" (బెట్టు వెడల్పు).

2-0 పూర్తి పొడవు-1".

3-2

4-3 $1\frac{1}{2}$ ", బిందువులు 0, 1, 2, 3, 4, 5 నుంచి అడ్డముగా చదరపు గీత.

6-1 $\frac{1}{2}$ సీటు + $1\frac{1}{2}$ ".

7-6 $\frac{1}{2}$ వర్కింగ్ స్కేల్ + $\frac{1}{4}$ ". బిందువు 7 నుంచి 8 వరకు వైకి చదరపు గీత.

8-0 $\frac{1}{4}$ వెయిస్టు + $1\frac{1}{2}$ " నుంచి 2", 8 నుంచి

6 కి మధ్య-ముందు సీమ్ యొక్క షేపు తీయండి.

9-8 $\frac{1}{2}$ వర్కింగ్ స్కేలు + $\frac{1}{4}$ ".

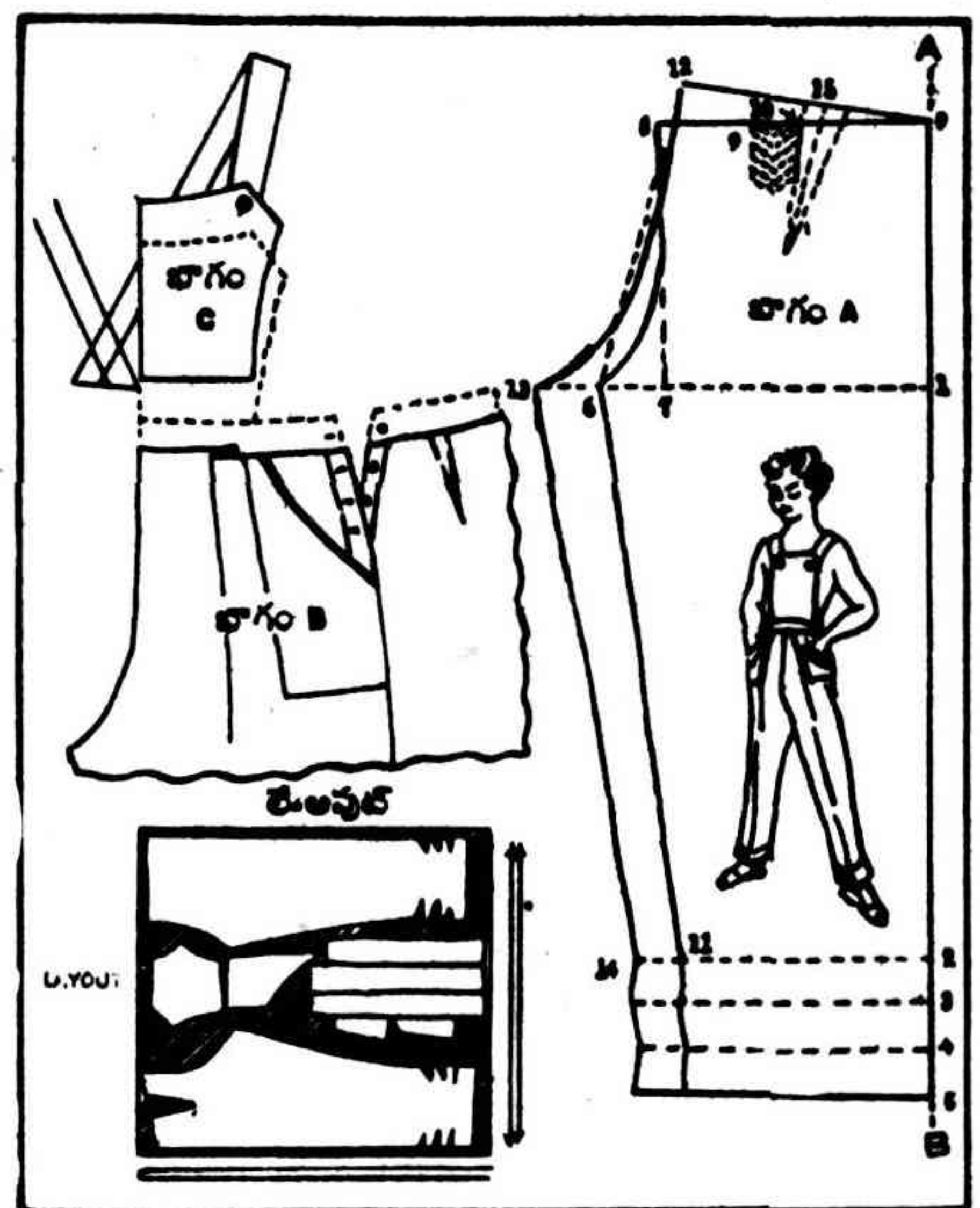
10-9 1" నుంచి $1\frac{1}{2}$ " వెయిస్టు మీద ఉంచిన వదులునుబట్టి.

11-2 $\frac{1}{2}$ టాటమ్; 11, 6 కలపండి. బిందువు 4 నుంచి అడ్డంగా చదరపు గీత మీద $\frac{1}{2}$ టాటమ్ వెడల్పు తీసుకోండి; 3, 5 బిందువుల నుంచి అడ్డంగా చదరం చేసిన లైన్లమీద ఇంకొక $\frac{1}{4}$ " తీసుకోవాలి.

వెనుక భాగానికి ఈ క్రింది మార్పులను చేయండి.

12-0 $\frac{1}{4}$ వెయిస్టు + $1\frac{1}{2}$ ". సూచన బిందువు 12 ముందు భాగపు టాప్ లైనుకు ఒక అంగుళం పైన; 12, 6 కలపండి.

13-6 $1\frac{1}{2}$ ". డ్రాఫ్టులో చూపినట్లుగా 12 నుంచి 13 కి సీట్ సీమ్ యొక్క షేప్ తీయండి.

14-11 1" రిటవత వచ్చే లైన్లు అన్నింటి మీదా అదే దూరం ఉంచండి. 14, 13 లను.

తరువాత వచ్చే లైన్లను ఒకదానితో ఒకటి కలపండి.

15-0 $\frac{1}{2}$ (12-0) తగ్గింపు $\frac{1}{2}$ ".

బిందువు 15 కి ఇరు వైపులా $\frac{1}{2}$ " వెడల్పు గల చార్లు తీసుకోండి. దాని పొడవు సుమారు $\frac{1}{2}$ వర్క్స్ స్కేర్ ఉంటుంది.

సూచన:—భాగం - బి లో చిత్రించినట్లుగా స్లాక్కు కాళ్లు రెండూ కుట్టాలి. ఎడంచేతివేపు 3"-3 $\frac{1}{2}$ " లోతుని వెయిస్ట్ ఓపెనింగు ఉంచి, దానిపైన బొత్తములు లేదా కొక్కిలు వెయ్యాలి. చేయిలు ఓపెనింగ్ క్రింద 3" నుంచి 4" లోతునా, 3 $\frac{1}{2}$ " వెడల్పునా ఉండాలి.

భాగం-సి

ఇది స్లాక్ మీద ఫ్రంట్ ప్లాప్ యొక్క పూర్తి చేసిన ఆకారాన్ని చూపిస్తుంది; ఖండ రేఖలను చూపింది. అంతేకాదు. వెనుక భాగాన్ని, ప్లాప్ మీద, ప్లాప్ (బ్రేస్టులు) చేర్చవలసిన స్థానాలను కూడా చూపిస్తుంది. గుడ్డ రెండు ముక్కలనూ 10"X6"గా కత్తిరించి సగానికి మడిస్తే, ఒక్కొక్క ముక్క కొలత 5"X6" వస్తుంది. తరువాత షేప్ ను, చూపినట్లుగా కత్తిరించింది. బ్రేస్టులు వెడల్పు సుమారు 1" ఉండాలి; పొడవు కొలత ప్రకారం, అనగా - (18" తగ్గింపు ప్లాప్ ఎత్తు).

కత్తిరింపు: ఒక ముక్క (రెండు పొడవులు + 12") పొడుగుది తీసుకుని, దాన్ని పొడుపునా మడవండి. లే - అవుట్ లో చూపినట్లుగా కత్తిరించండి.

సూచన: కావాలంటే, ఈ స్లాక్కు బాటమ్ ను మడవకుండా ఫ్లెయిన్ గానే ఉంచుకోవచ్చు.

బేబీ ఫ్రాక్

8-వ పాఠం

కొలతలు:

పొడవు 18", చెస్టు 20", షోల్డర్ 9", స్లీవ్ 5", కవ్ 7".

వర్క్స్ స్కేర్: $\frac{1}{2}$ చెస్ట్ + 1" = 11".

భాగం-ఎ

ఎ బి-అనే నిర్మాణ రేఖను గీసి, దాని మీద ఒక చోట 0-అనే బిందువును గుర్తించండి.

1-0 పొడవు + $\frac{1}{2}$ ".

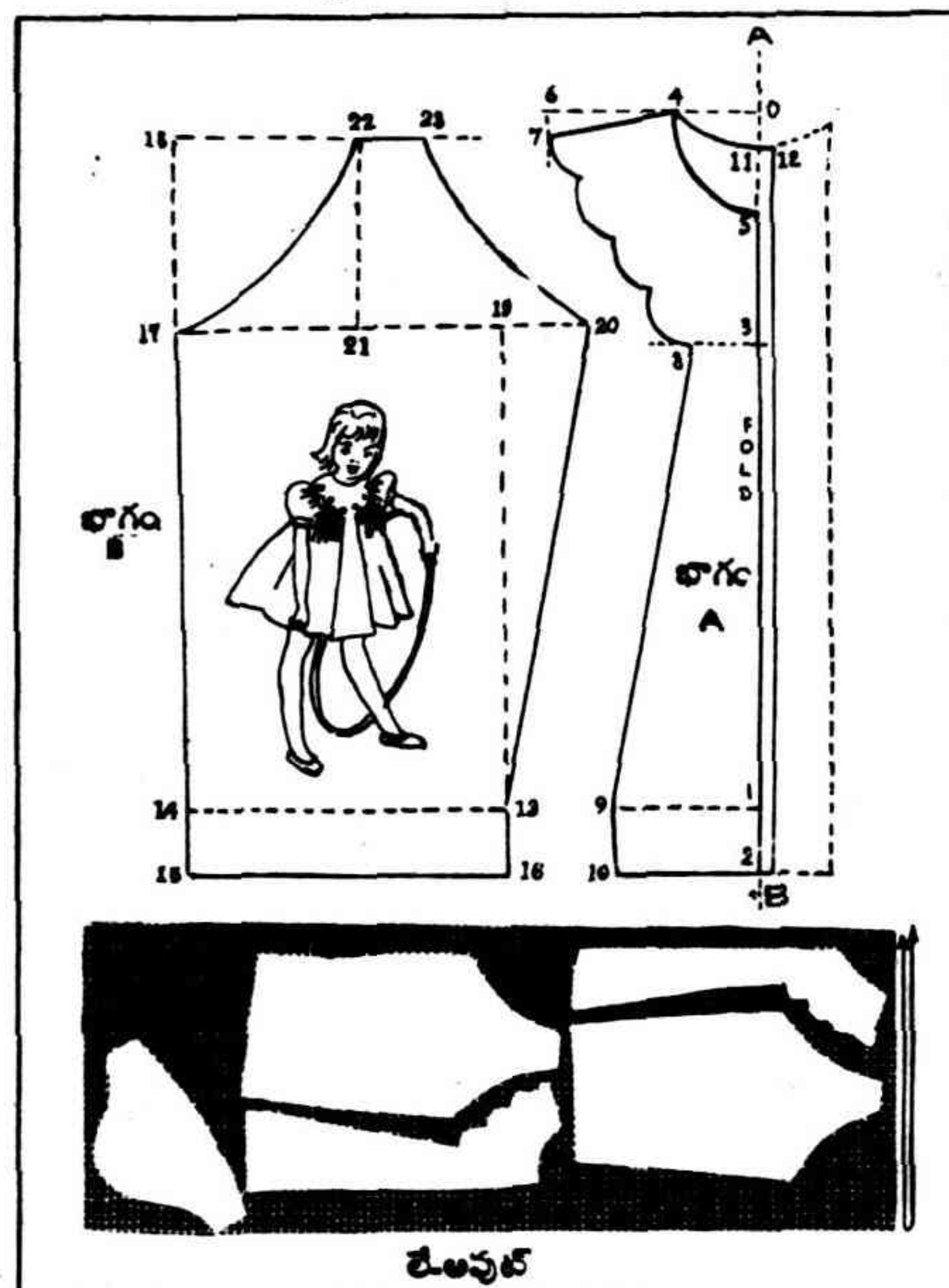
2-1 1 $\frac{1}{2}$ " బర్నింగుకుగాను.

3-0 $\frac{1}{2}$ వర్క్స్ స్కేర్. బిందువులు 0, 1, 2, 3 నుంచి అడ్డంగా చదరపు గీత.

4-0 $\frac{1}{2}$ వర్క్స్ స్కేర్ + $\frac{1}{4}$ ".

5-0 (4-0) + $\frac{1}{2}$ " కు సమానం; 4 నుంచి 5 కి నెక్ యొక్క షేపు తియ్యండి.

6-0 $\frac{1}{2}$ షోల్డర్ + $\frac{3}{8}$ "; బిందువు 6 నుంచి

కిందికి చదరపు గీత.

7-8 $\frac{3}{4}$ "; 7, 4 కలపండి.

8-3 1 $\frac{1}{2}$ "; డ్రాప్ లో చూపినట్లుగా గాని, ఇష్టానుసారం గాని 8 నుంచి 7 కి షేప్ తియ్యండి.

9-1 3 $\frac{1}{2}$ "; 9, 8 కలపండి.

10-2 3 $\frac{1}{4}$ "; 10 9 కలపాలి.

బ్యాక్ కు ఈ క్రింది మార్పులను చెయ్యండి;

11-0 $\frac{3}{4}$ "; 4 నుంచి 11 కి నెక్ షేప్ తియ్యండి.

12-11 $\frac{3}{8}$ "; బిందువు 12 నుంచి క్రిందికి చదరపు గీత.

నెట్ లో వద్ద వెనుక భాగానికి పూర్తి ఓపెనింగ్ ఉంచి, నెర్వ్-బటన్ హోల్ (కాజా) పట్టి తయారీకిగాను అదనంగా 1 $\frac{1}{2}$ " గుడ్డ ఉంచాలి. మెడ అంచును, 7 నుంచి 8 నుంచి 9 కి నైడ్ నూ, విరుద్ధమయిన రంగుగల బయాన్ గుడ్డముక్కతో బైండు చెయ్యండి. ప్రతి స్కాలప్ వైనా షో-బటన్ ను వెయ్యండి.

భాగం-బి

14-13 7 $\frac{1}{2}$ " లేదా స్కర్ట్ యొక్క ఫ్లేర్ కి తగినట్లు. 14, 13 ల నుంచి పైకి చదరపు గీత

15-14 1 $\frac{1}{2}$ " బర్నింగుకు.

16-15 (14-13) + $\frac{1}{4}$ " కు సమానం.

17-14 భాగం ఎ-నుంచి (3-1) + $\frac{1}{2}$ " కు సమానం.

18-14 ప్రాకు పొడవు తగ్గింపు $\frac{1}{4}$ ". 17, 18 ల నుంచి అడ్డంగా చదరపు గీత.

20-19 2".

21-17 $\frac{1}{2}$ (20-17) తగ్గింపు 1"; బిందువు 21 నుంచి 22 వరకూ పైకి చదరపు గీత గీసి, 22 నుంచి 17 కు, చూపినట్లుగా షేప్ తియ్యండి.

23-22 1 $\frac{1}{2}$ "; 23 నుంచి 20 కి చూపినట్లుగా షేప్ తియ్యండి. బిందువులు 18 నుంచి 17 కి అడ్డంగా చదరపు గీత గీయబడిన లైన్ల మధ్య బట్టను చేర్చి ఉంచాలి. అంటే-అది 17 నుంచి 20 వరకు గల దూరము - భాగం ఎ-నుండి $\frac{1}{4}$ చెస్ట్ + 2" తగ్గింపు (8-3) కు సమానంగా ఉండాలి. బట్టను కుచ్చెళ్ళు చెయ్యటానికి 17-18 నుంచి అడ్డంగా చదరం చేయబడిన లైన్లకు సమాంతరంగా $\frac{1}{2}$ " దూరంలో ఒకదానికొకటి అనేకమయిన మిషీన్ సీములు తీసుకోవాలి.

నిక్కర్

9-వ పాఠం

కొలతలు:

సీట్ 24".

వర్క్స్ స్కేర్: $\frac{1}{2}$ సీట్ + 1" = 13".

మాదిరి 1

ముందు భాగం

ఎ బి-అనే నిర్మాణ రేఖను గీసి, దానిమీద ఒక చోట 0-అనే బిందువును గుర్తించండి.

1-0 1 $\frac{1}{2}$ " బర్నింగుకుగాను.

2-1 $\frac{3}{4}$ వర్క్స్ స్కేర్ + 1".

3-2 2 $\frac{1}{2}$ " లేదా కావలసినట్లు.

4-3 1".

బిందువులు 0, 1, 2, 3, 4 నుంచి అడ్డంగా చదరపు గీత.

5-2 $\frac{3}{4}$ సీటు + 1".

ఎంబ్రాయిడరీ

[రైల్వే : మధురా కోట్స్ సౌజన్యంతో]

హెడ్ రెస్ట్ కుషన్

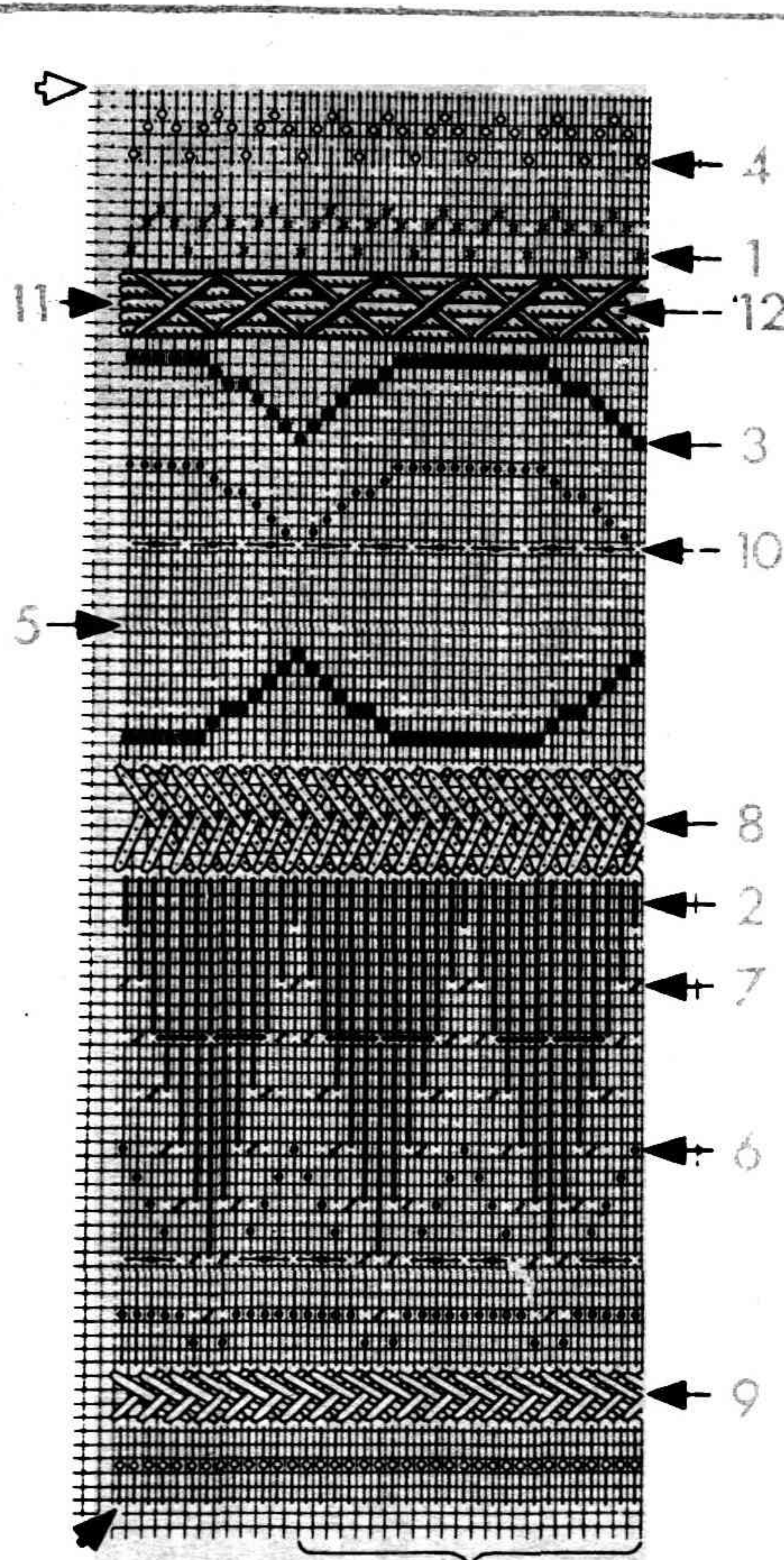
కుర్చీల్లోనో, సోఫాల్లోనో కూచున్నప్పుడు కానేపు కూచోగానే మెడ నొప్పి ప్రారంభమవుతుంది. ఈ నొప్పిని అరికట్టడం కోసం చాలామంది కుర్చీలకు, సోఫాలకు తల ఆన్ని ఉంచుకోడానికి వీలుగా హెడ్ రెస్ట్ కుషన్లు వాడుతుంటారు. అయితే 'హెడ్ రెస్ట్ కుషన్'లు డబ్బు పెట్టి పాపులో కొని తేవడం కన్నా - ఎంబ్రాయిడరీ ద్వారా రూపొందించితే ఎంతో ఆత్మసంతృప్తి లభిస్తుంది.

కావలసినవి :

'హెడ్ రెస్ట్ కుషన్' కుట్టడానికి అవసరమైన సరంజామా-కోట్స్ వారి ఆంకర్ స్ట్రాండెడ్ కాటన్: తొమ్మిది ఎమెరాల్డ్ 0228 దారపు కండెలు, ఏడు వయోలెట్ 0101 దారపు కండెలు, ఏడు ఇండిగో 0156 దారపు కండెలు, ఏడు పీకాక్ బ్లూ 0169 దారపు కండెలు; స్ప్రింగ్ గ్రీన్ 0238 దారపు కండెలు ఐదు; జేడ్ 0187 దారపు కండెలు నాలుగు (ఇవన్నీ కోట్స్ కంపెనీ వారి నంబర్లు). మొత్తమంతటా 9 స్ట్రాండులు వాడాలి. 58.3 సెంటీమీటర్ల వెడల్పుగల 45.7 సెం. మీ.ల సింగిల్ ట్రెడ్ టాపెస్ట్రీ కాన్వాస్ (2.5 సెంటీమీటర్లకు 18 పోగులుగల కాన్వాస్), దానికి 'మాచ్' అయ్యేలా 121.7 సెం. మీ. వెడల్పుగల 34.3 సెం. మీ. ల మీడియం వెయిట్ క్లోస్ వీవ్ ఫర్నిషింగ్ ఫాబ్రిక్ (ఈ గుడ్డ వెనుక వైపు ఉంచి కుట్టడానికి, నాడలు కుట్టడానికి అనువుగా వుంటుంది), సీసపు గుండీలు ఆరు, 61 సెం. మీ. పేపులుగల టాపెస్ట్రీ ప్రేము ఒకటి, 19వ నెంబరు టాపెస్ట్రీ సూది ఒకటి - కావలసిన తక్కిన వస్తువులు. ఇవన్నీ ఎంబ్రాయిడరీ సరంజామా అమ్మే పాపుల్లో దొరుకుతాయి.

ఎంబ్రాయిడరీ చేసే వర్గతి :

మొదట కాన్వాసును ప్రేము మీద అమర్చుకోవాలి. చిత్రం-1లో కనిపించేది. హెడ్ రెస్ట్ కుషన్ డిజైనులోని ఒక భాగం. చిత్రం మీది భాగంలో ఉన్న భాగం బాణపు గుర్తు డిజైను మధ్య భాగాన్ని సూచిస్తున్నది. చిత్రంలో అటు - ఇటు ఉన్న గళ్ళు - కాన్వాస్ లోని దారాలను సూచిస్తున్నాయి. డిజైను కింది భాగంలో చూపిన నల్లని బాణపు గుర్తు (క్రింది భాగం నుంచి, ఎడమ కొననుంచి ఐదు సెంటీమీటర్ల దూరం) నుంచి ఎంబ్రాయిడరీ

చిత్రం-1 హెడ్ రెస్ట్ కుషన్ డిజైన్

ప్రారంభించాలి. అలా ఇచ్చిన మొత్తం డిజైనును చిత్రంలో సూచించిన ఆంకెలనుబట్టి ఆయారంగుల దారాలు, కుట్టు ఉపయోగించి పూర్తి చెయ్యాలి.

ఇలా చేశాక డిజైను కింది భాగాన బ్రాకెట్టులో చూపిన భాగాన్ని - ఈ డిజైను చేసిన భాగానికి కుడివైపు మళ్ళీ వెయ్యాలి. ఇలా మొత్తం 11 సార్లు కుడివైపున డిజైనును కలిపి - వేసుకుంటూ పోవాలి. ఇలా చేశాక ఎడమ వైపు చివర ఉన్న డిజైను తీరుకు తగ్గట్టు కుడి వైపు చివర కూడా డిజైనును ఎంబ్రాయిడరీ చెయ్యాలి. ఇప్పుడు డిజైను కింది భాగం పూర్తయింది. మళ్ళీ మీది భాగాన ఈ డిజైనును వెయ్యాలి. అందుకు భాగం బాణపు గుర్తు నుంచి ఎంబ్రాయిడరీ ప్రారంభించాలి.

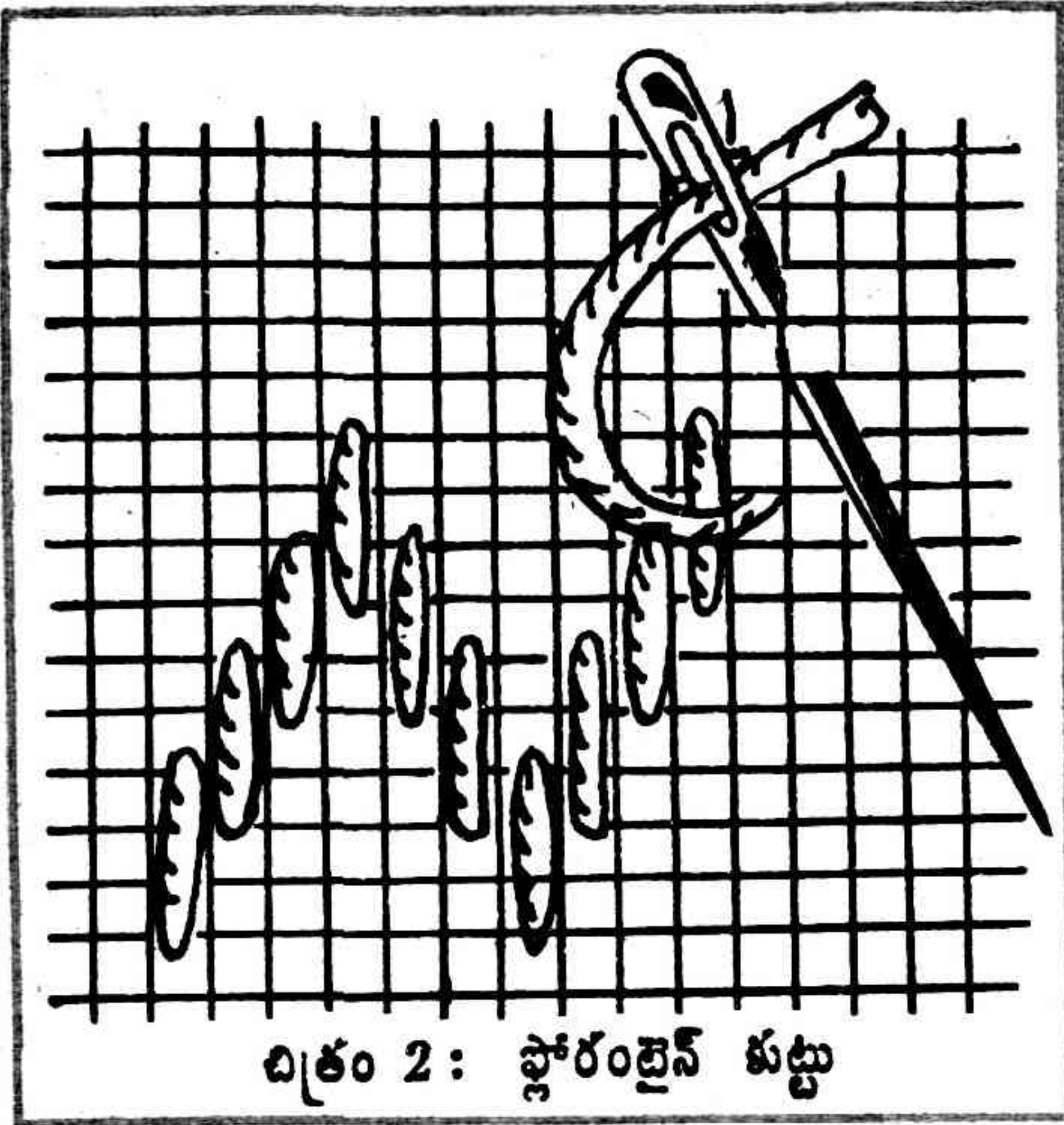
ఇలా మొత్తం డిజైను పూర్తి చేశాక కాన్వాసును ప్రేము నుంచి తీసి ఎంబ్రాయిడరీ చేసిన

భాగాల నుంచి 2.5 సెం. మీ. విడిచిపెట్టి - అంచులలో అదనంగా ఉన్న కాన్వాసును కత్తిరించి 'ట్రీమ్' చెయ్యాలి. ఇక కత్తిరించగా మిగిలిన కాన్వాసు గుడ్డ వైజులో - వెనుక వైపు ఉంచి కుట్టడానికి ఫర్నిషింగ్ గుడ్డ ముక్క కూడా కత్తిరించి తీసుకోవాలి. ఆ తర్వాత దాని నుంచి 68.5 సెం. మీ. పొడవు, 12.7 సెం. మీ. వెడల్పు ఉన్న రెండు ముక్కలు కత్తిరించుకోవాలి. ఈ ముక్కలు నాడలు (స్ట్రాప్స్) చెయ్యడానికి ఉపయోగపడతాయి. ఈ రెండు ముక్కలను సీదా వైపున మడతలు ఒక దానిమీద ఒకటి అనేలా నిలుపునా సగానికి మడిచి, ఆ అంచులను కుట్టు మెషిన్ సాయంతో కుట్టాలి; నిలువుగా ఇలా కుట్టాక అడ్డంగా (క్రింది అంచు నుంచి 1.3 సెం. మీ మీద) కూడా కుట్టాలి. ఇలా రెండు ముక్కలూ కుట్టాలి. ఇలా చేశాక రోపల ఉన్న సీదా భాగాన్ని మీదికి లాగాలి. సీసపు గుండీలను (లేదా బరువులను) మూడేసి చొప్పున ఒకటిగా పెట్టి రెండు నాడలలోనూ ఉంచాలి.

ఇక ఎంబ్రాయిడరీ చేసిన కాన్వాసు వెనుక భాగాన రెండు వైపులా నాడలు అమర్చుకోవాలి. ఎంబ్రాయిడరీ చేసిన కాన్వాసు భాగం మీద, వెనుక ఉంచి కుట్టవలసిన గుడ్డ సీదా భాగం అనేలా ఉంచి, కింద ఒక వైపు తప్ప తక్కిన అంచులన్నీ ఎంబ్రాయిడరీ చేసిన భాగాలకు దగ్గరగా కలిపి కుట్టాలి. (ఇలా కుట్టకుండా వదిలేసిన వైపు నుంచి రోపలికి మెత్తని పాద్ జొనుపు కోవచ్చు.) ఇలా కుట్టిన తర్వాత సీదా భాగాలను బయటికి లాగాలి. పాద్ ను రోపల ఉంచాలి. కుట్టకుండా వదిలేసిన వైపున ఉన్న కాన్వాస్, ఫర్నిషింగ్ గుడ్డ అంచుల సీములను కొద్దిగా రోపలికి నెట్టి, అంచులు స్లిప్ కుట్టు ద్వారా కలిపి కుట్టాలి.

ఇక ఈ ఎంబ్రాయిడరీ చెయ్యడానికి కావలసిన రెండు కుట్ల గురించి తెలుసుకుందాము.

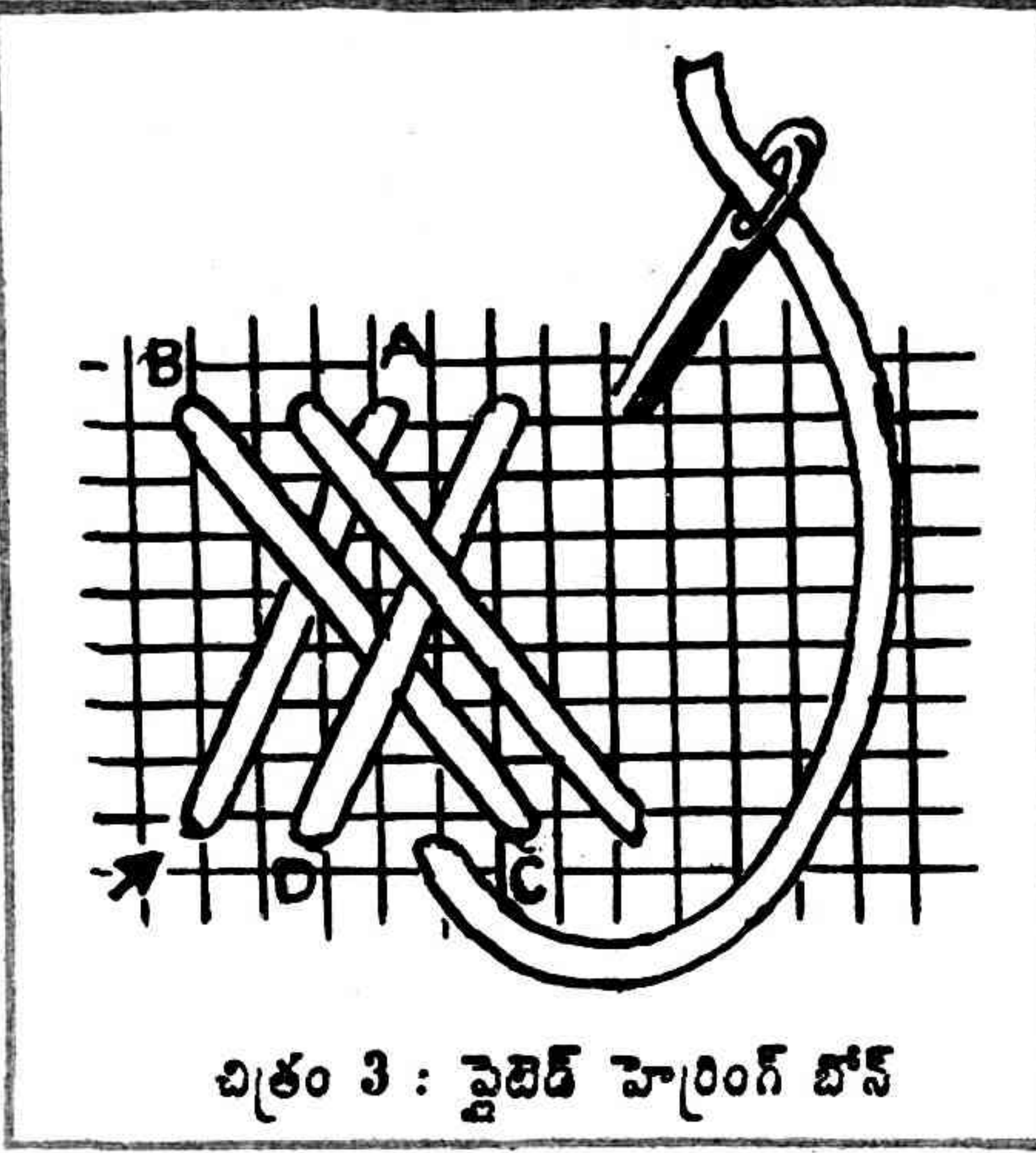
చిత్రం 2: ఫ్లోరంబైన్ కుట్టు: సాధారణంగా ఎక్కువ స్థలాన్ని నింపడానికి ఈ కుట్టు వాడుతూ ఉంటారు. రకరకాల రంగు దారాలను ఉపయోగించి రెండు మూడు వరుసలు కుట్టి 'అల'లా వచ్చేలా చేస్తారు. ఈ అల వైజు-వేసిన కుట్ల సంఖ్యమీద, ఆ కుట్లు వెయ్యడానికి ఉపయోగించిన దారాల సంఖ్యమీద ఆధారపడి ఉంటుంది. చిత్రంలో సూది ఒక కదలికలోనే కాన్వాస్ రోపలికి వెళ్ళి రావడం చూపించినా కాన్వాసును ప్రేముమీద

చిత్రం 2 : ప్లోరంబైన్ కుట్టు

సరిగా లాగి ఉంచినప్పుడు మాత్రం రెండుసార్లలో కదిలించాలి.

చిత్రం 3 : పైటెడ్ హార్రింగ్ బోన్ : దారంతో ఉన్న సూదిని బాణపు గుర్తు వద్ద నుంచి తీసి A (కుడివైపున నాలుగు పోగుల అవతల — కింది నుంచి ఎనిమిది పోగుల మీద) వద్ద గుచ్చాలి. A వద్ద గుచ్చిన సూదికి (ఎడమ వైపున నాలుగు పోగుల ఇవతల) B దగ్గర నుంచి బయటికి లాగి

చిత్రం 3 : పైటెడ్ హార్రింగ్ బోన్

మళ్ళా C (మీది నుంచి ఎనిమిది పోగులు కింద—కుడివైపున ఆరు పోగుల అవతల) వద్ద గుచ్చాలి. అక్కడినుంచి సూదిని D (ఎడమవైపున నాలుగు పోగుల ఇవతల) దగ్గరనుంచి బయటికి లాగాలి. అలా కుట్టుకుంటూ వెళ్ళాలి. కురుచగా కావలసిన చోట—కింది నుంచి ఎనిమిది పోగుల మీదికి కాక—నాలుగు పోగుల మీది దాకా వెళ్ళవచ్చు.

చిత్రం-1 లోని అంకెల వివరణ :

1. 0101
2. 0127
3. 0156
4. 0169
5. 0187
6. 0229
7. 0238

ప్లోరంబైన్ కుట్టు

8. 0101
9. 0169

10. 0229—వెనుక కుట్టు
11. 0238—రెయిడ్ తెడ్స్
12. 0156—క్రాస్ కుట్టు

*

టేబుల్ క్లాత్

ఇదివరలో 'వనిత'లో — ఎంబ్రాయిడరీ ట్రేక్లతో కుట్టే పద్ధతి వివరించాము. ఈ మారు ఒక టేబుల్ క్లాత్ కుట్టే పద్ధతి గురించి తెలుసుకుందాం.

కావలసిన సరంజామా :

కోట్స్ అంకర్ స్ట్రాండెడ్ కాటన్ : జేడ్ 0188
దారపుకందెలు ఆరు : మాన్ గ్రీన్ 0268 దారపు

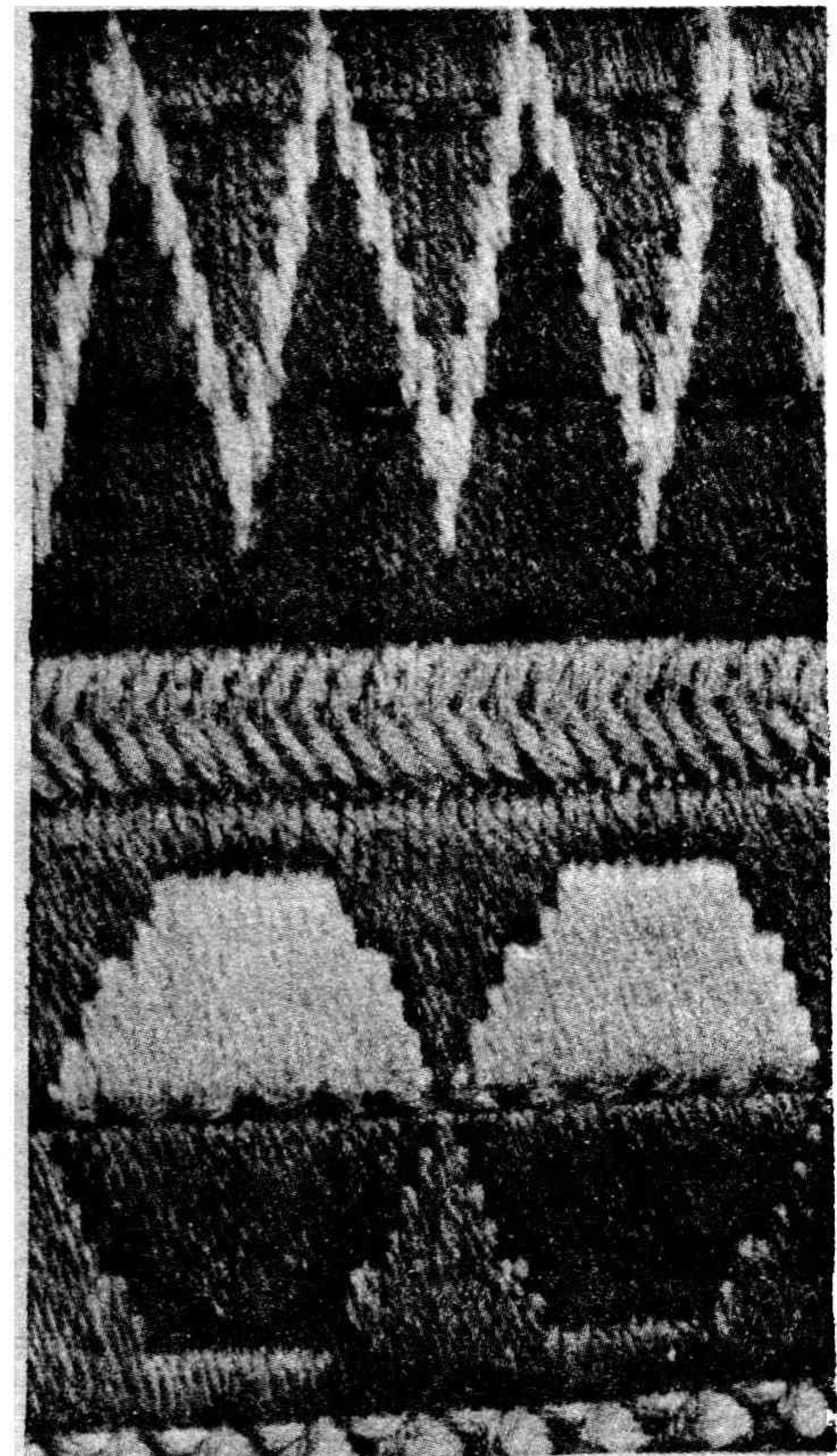
కందెలు ఐదు : పారబ్ గ్రీన్ 0256 దారపు
కందెలు నాలుగు : జేడ్ 0185 దారపు కందెలు
మూడు : అంబర్ గోల్డ్ 0307 దారపు కందెలు
మూడు : తెల్ల దారపు కందెలు మూడు :
టాంజెరిన్ 0375 దారపు కందె ఒకటి. డబుల్
నాట్ కుట్టు వెలుపలి వృత్తాలకు ఆరు స్ట్రాండులు,
స్ట్రైప్ కుట్టు వెయ్యడానికి మూడు స్ట్రాండులు,
తక్కిన ఎంబ్రాయిడరీకి నాలుగు స్ట్రాండులు
ఉపయోగించాలి. 127 నెం. మీ—పొడవు, అంతే
వెడల్పుగల పసుపురంగు నూలు లేదా లినెన్
టేబుల్ క్లాత్ ముక్క : 6 స్ట్రాండులకు క్రువెల్
సూది నెం. 5; 4, 3 స్ట్రాండులకు క్రువెల్ సూది
నెం. 6 కావలసిన తక్కిన సరంజామా.

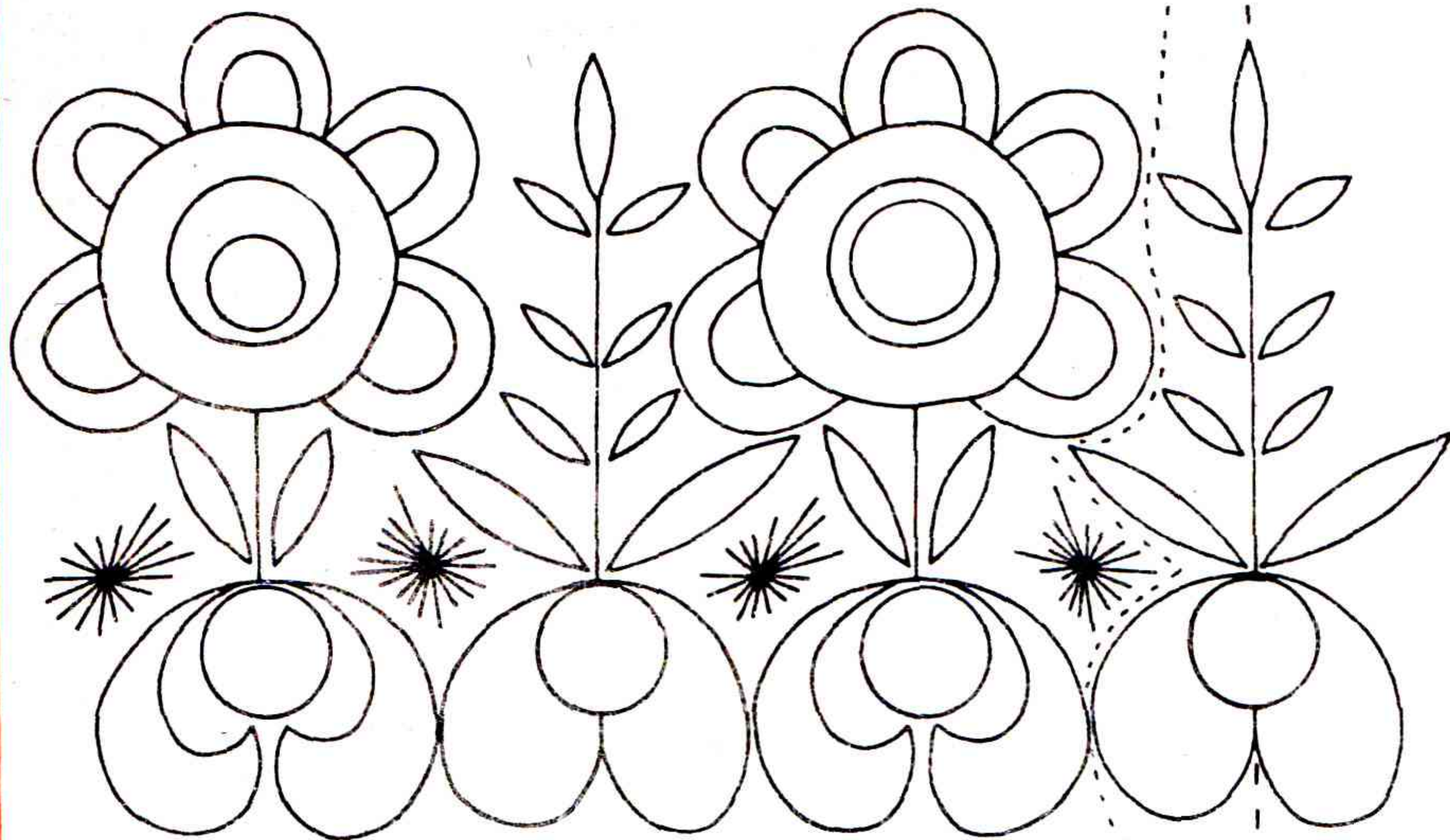
ఎంబ్రాయిడరీ చేసే పద్ధతి :

ఇ వ న్ని నిర్దం చేసుకున్నాక — టేబుల్ క్లాత్ ముక్కను నిలుపునా, అడ్డంగా కూడా సగానికి సగం మడిచి, తేలిగ్గా గీతగీయాలి. ఇచ్చిన చిత్రం మొత్తం డిజైనులో ఒక భాగం మాత్రమే. చిత్రంలోని కలియని గీత (---) డిజైను మధ్య భాగాన్ని సూచిస్తుంది. ఆ గీత—గుడ్డ మడత మీద పడేలా ఉంచుకోవాలి. అలా ఉంచుకుని మడత మూల (అంటే గుడ్డ కేంద్రం) నుంచి మడత వెంబడి 15. 5 నెం. మీ అవతల ట్రేస్ చేసిన డిజైనును గుడ్డమీద గుర్తించుకోవాలి. ఆ తర్వాత డిజైనును ఎడమ వైపున కూడా ఎక్కించుకోవాలి. ఇలా చేస్తున్నప్పుడు డిజైను మధ్యగీత నుంచి, డిజైనులో కలియని గీత ద్వారా విడిగా చూపించిన భాగాన్ని వదిలిపెట్టి తక్కిన డిజైను భాగాలను గుడ్డ మీదికి ఎక్కించాలి. ఇలా నాలుగు వైపులా డిజైనును ఎక్కించుకోవాలి. చిత్రం - 1 లో సూచించిన కుట్టు, దారాలు ఉపయోగించి కుట్టి ఎంబ్రాయిడరీ పూర్తిచేయాలి. ఎంబ్రాయిడరీ పని పూర్తి చేశాక, ఎంబ్రాయిడరీ చేసిన వైపుకు వెనుక పక్క ఇస్త్రీ చేయాలి.

చిత్రం-2 : డబుల్ నాట్ కుట్టు

చిత్రంలో A నుంచి దారాన్ని లాగాలి. A నుంచి B మధ్య కనిపించే గీతనుదాటి B దగ్గర ఒక చిన్న కుట్టు కుట్టాలి. తర్వాత గుడ్డను గుచ్చుకుండా C దగ్గర చూపించినట్లు వచ్చేలా—సూదిని B దగ్గరి కుట్టు కిందినుంచి వెళ్ళనిచ్చి తియ్యాలి.

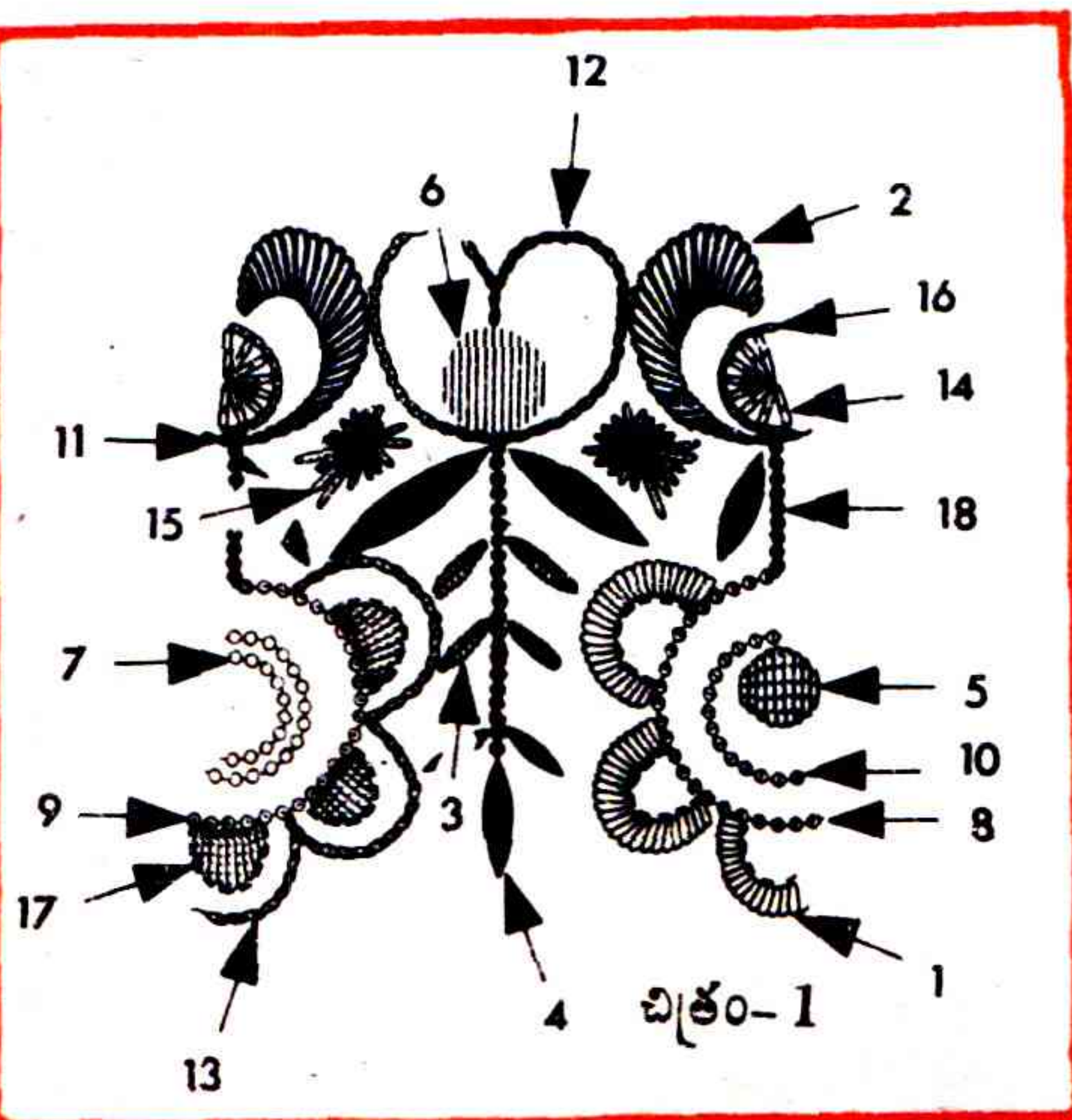
లేబర్ క్లాస్ డిజైన్

ఇలా దారం సూదికింద ఉండగానే, మొదటి కుట్టు కిందికి వెళ్ళనిచ్చి D దగ్గర చూపించినట్టు వచ్చేలా తీయాలి. ఈ ముళ్ళు సమానమైన దూరాల్లో వచ్చేలా కుట్టుకుంటూ పోవాలి. ఆ ముళ్ళు దగ్గరదగ్గరగా ఉండి చూడడానికి పూసల్లా కనిపించేట్టు కుట్టడం అవసరం.

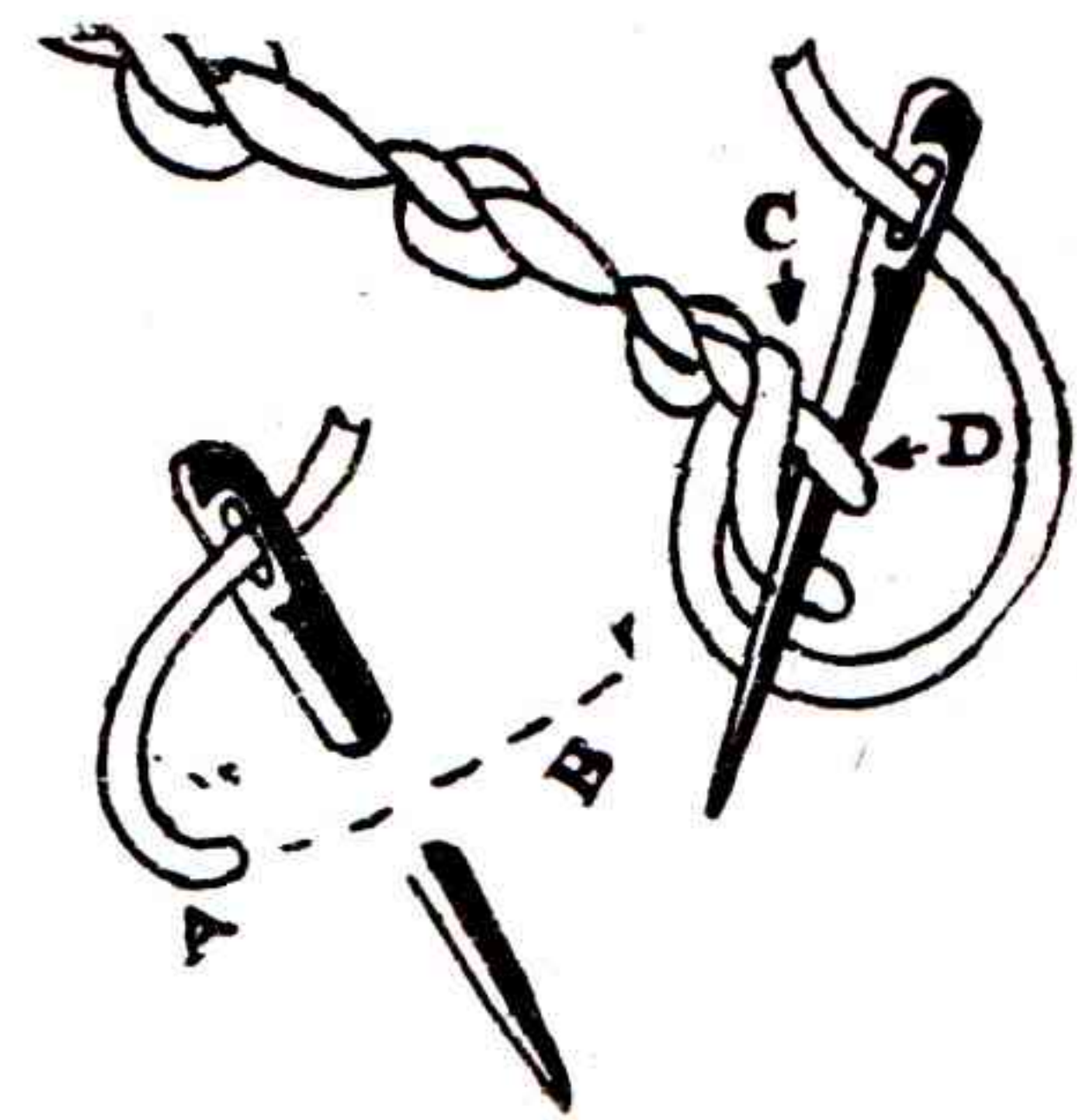
7. 0185	} డబుల్ నాట్ కుట్టు
8. 0188	
9. 0256	
10. 0315	
11. 0188	} స్టైమ్ కుట్టు
12. 0256	
13. 0315	
14. 0256	} స్ట్రైట్ కుట్టు
15. 0307	

చిత్రం-1 లోని అంకెల వివరణ :

1. 0185	} సాటిన్ కుట్టు
2. 0186	
3. 0256	
4. 0268	
5. 0307	
6. తెలుపు	

చిత్రం-1

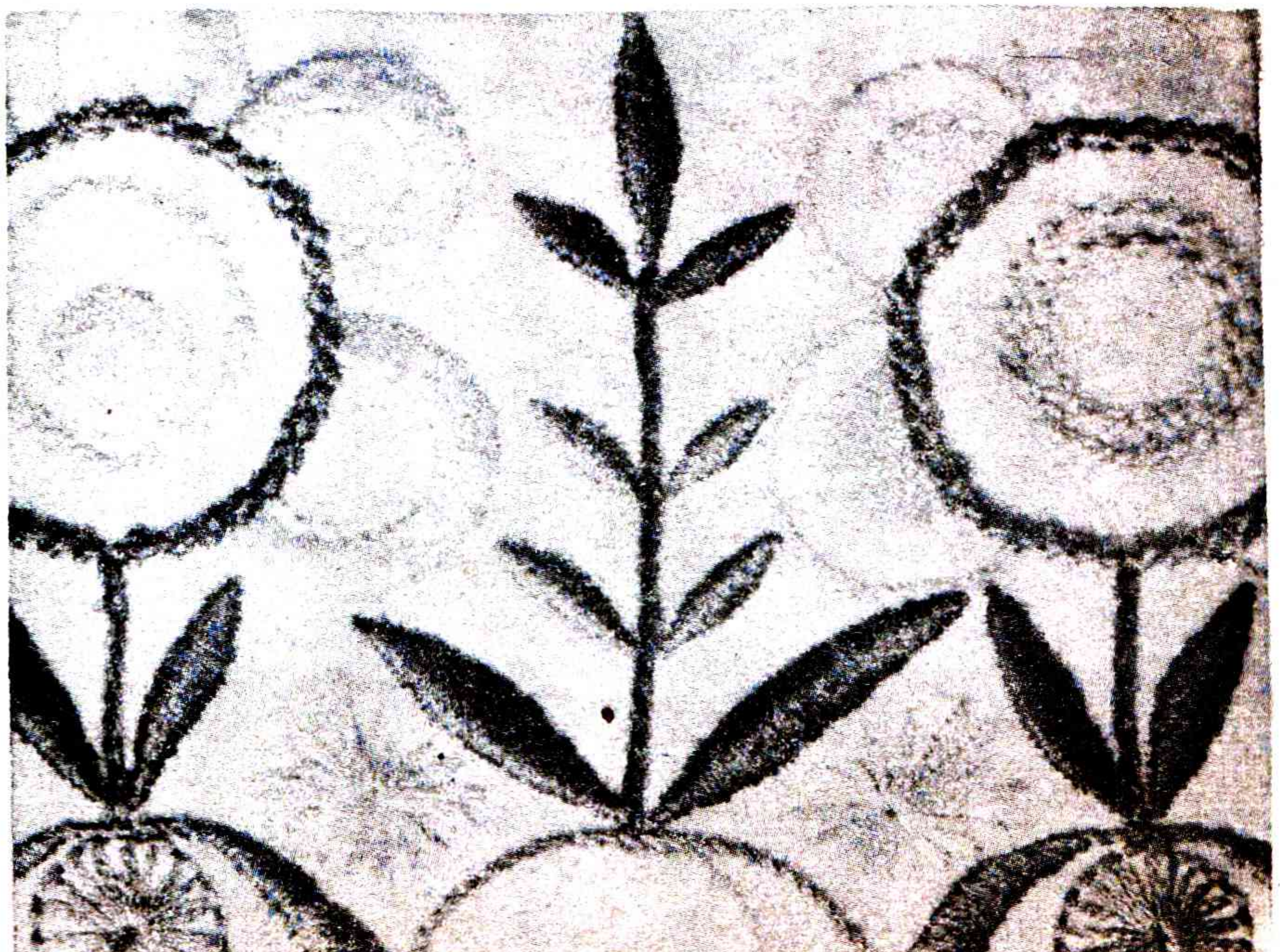

చిత్రం-2 : డబుల్ నాట్ కుట్టు

16. 0256	} వెనుక కుట్టు
17. తెలుపు	
18. 0268	గొలుసు కుట్టు.

వర్ణచిత్రాలు చూస్తే ఇక్కడ వివరించిన హెడ్ రెస్ట్ కుషన్, లేబర్ క్లాస్ డిజైన్లు ఎంత్రాయదరీ చేస్తే ఎలా ఉంటాయో తెలుస్తుంది.

ఎంత్రాయదరీ కుట్టు పనుల్లో ఉత్సాహం ఉన్న వారు, ఇవి చేసి చూసినవారూ 'వనిత'కు రాస్తే - లోటుపాట్లు, మంచి చెడ్డలూ తెలుస్తాయి; ఏవైనా ఇబ్బందులుంటే సరిదిద్దుకోడానికి కూడా వీలుంటుంది. □

“అరిపోయేముందు దీపం ఎగిరి పడుందిలే! నువ్వెవరితో మాట్లాడుతున్నావో ఏమైనా ఒళ్ళు తెలుస్తోందా?” ఎదురుగా నరహరే లేకుంటే మీద పడి కొట్టేటట్లే ఉంది మంగమ్మ దోరణి.

“ఇంతకూ ఇది మనవాడిచ్చిన అలుసు. బాగా పొగరెక్కింది.” జయలక్ష్మి వాగుడు ప్రారంభించింది: “ఎంతదైర్యం, హద్దులు దాట వద్దని అంక్ష పెట్టడానికి? కట్టుగుడ్డలతో వచ్చిన దానికెంత కండకావరం?”

ఈ వాదాలతను భరించలేకపోయింది మీర. “నా యింటికి నేను కట్టుగుడ్డలతో రావడం నామోషీకాదు; కట్టుకున్నవాడితోసహా కన్నవాళ్ళ పంచన పడివుండేదానికి ఇతరుల గురించి మాట్లాడే విలువ ఎక్కడిది? ఇది నా యిల్లు, ఇది నా సొంత విషయం. మీరెవ్వళ్ళూ మాట్లాడవలసింది లేదని

మరోసారి చెప్తున్నాను.” హెచ్చరించినట్లే అనేసి మరోగదిలోనికి నిష్క్రమించుతున్న ఆ మెను జయలక్ష్మి మాటలువచ్చి ఈటెలలాగా పొడిచాయి.

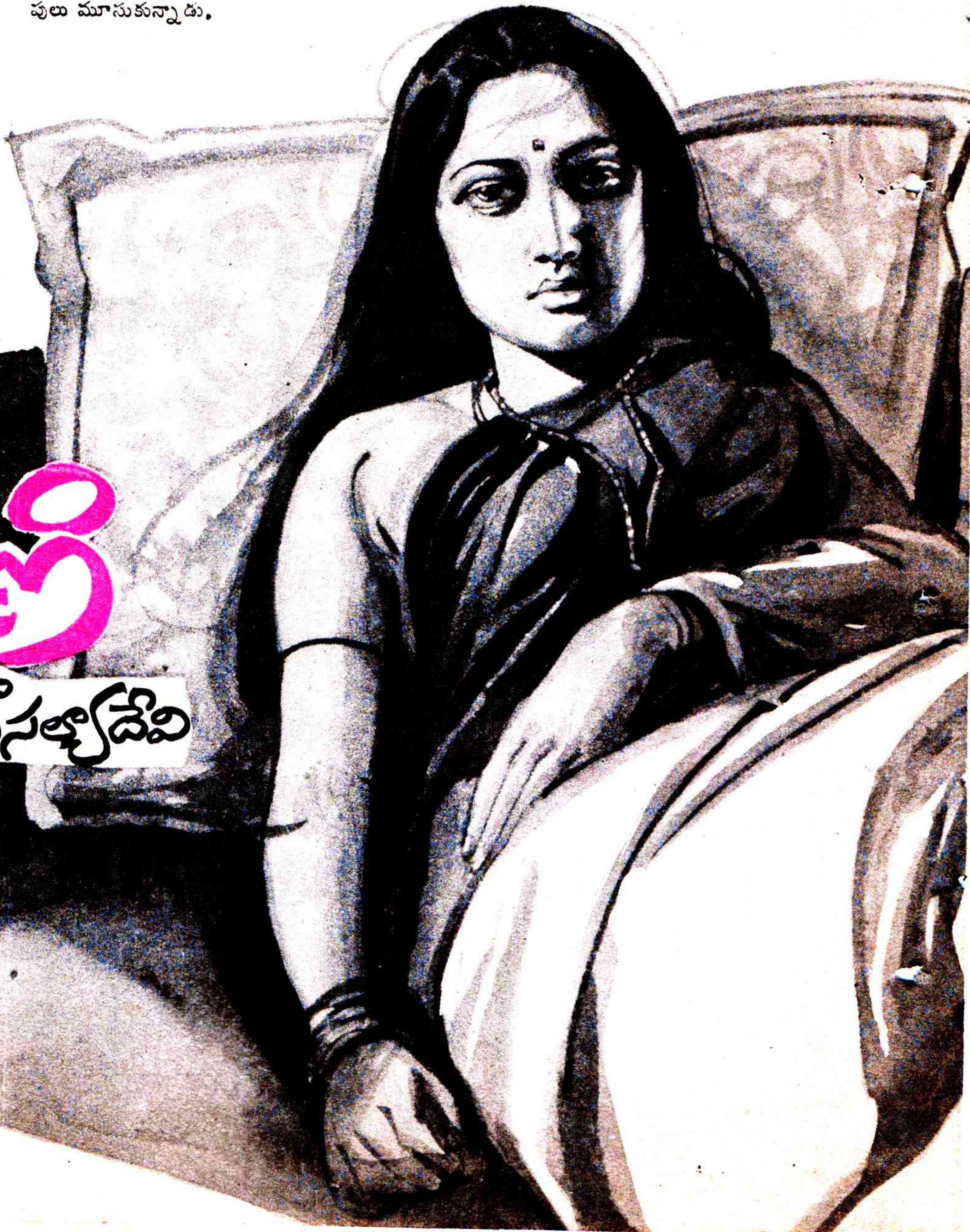
“కన్నతల్లి బండారం బయటపడ్డాక కూడ ఏ ముఖంతో మాట్లాడుతున్నావ్? బాస్టే, నానా వేషాలూ వేసేదానికి మాటలు రాకపోతే ఇంకెవరి కొస్తాయి?”

వేస్తూన్న అడుగు వెనక్కుతీసి వెనుదిరిగి చూచింది మీర.

నరహరి మతిలేని వాడిలాగా తలను రెండు చేతులతో పట్టుకొని ఎదుటి గదిలోకిపోయి తలుపులు మూసుకున్నాడు.

“అంతేమరీ, కన్న తలిదండ్రులను లెక్క జేయకుండా కన్నుమిన్ను గానక కనిపించినదాన్ని కట్టుకుంటే ఇలాగే వుంటుందిరా నాయనా బ్రతుకు. మతిపోయి ఏడుస్తున్నావుకదురా?” కొడుకు పై చూపుతున్న సానుభూతిలో కోడలిపై దూషణలను మిళాయించిన వర్ధనమ్మను “అత్తగారూ!” అన్నది మీర అదలింపుగా.

“ఆ.. ఏమిటే? ఏమిటి బెదిరించుతున్నావ్? లేచిపోయిన దాన్ని కూతుర్న నే నిగ్నా శరమా ఏమాత్రమైనా వున్నాయా ఆ ముఖాన? ఛీ.” వర్ధనమ్మ చీత్కారం చేసింది.

ప్రజ్ఞాని
ఆర్కప్రజ్ఞి(కాడూరి) కౌసల్యదేవి

“మరొకరి యింటిపై పడి నోటికొచ్చినట్టు మాట్లాడేది. కొడుకునూ కోడలిని విడదీసేది అంతకంటే గొప్పదేమీకాదు. సానితో సమానం” అంటూనే మీర గది తలుపులను మూసుకున్నది.

నోటికొచ్చినట్టు వదిలివదిలి. “లక్షలకొలదీ కట్నాలతో వచ్చే లక్షణమైన పిల్లలున్నారురా అబ్బాయి, తెలిసో తెలికో కొరివితో తల గోక్కు

న్నావ్ కానీ ఇంతైనా వదిలిండుకో ఈ తద్ది నాన్ని!” అని గది బయటినుండే కుమారునికి సలహాలు విసిరి, ఘనతవహించిన తమ కుటుంబానికి వచ్చిన అపకీర్తికి దురపిల్లుతూ నిష్క్రమించింది వర్తనమ్మ బృందం.

తుపాను భీభత్సానంతరం అలముకొనే భీకర నిశ్చబ్దం ఆవరించింది ఆ యింట.

‘ఏమిటి జరిగింది? ఎన్నడూలేనిది నేనీరోజు ఎందుకు అధికంగా మాట్లాడాను?’ ఒంటరిగా కూర్చున్న మీర ఆత్మ విమర్శ జరుపుకొంటూ తన ప్రవర్తనకు సిగ్గుపడిపోయింది.

‘ఉచ్చసీచా రెరుగని మనుష్యులతో ఎందుకు తర్క వితర్కాలు జరిపాను? సంస్కార హీనులతో వాద ప్రతి వాదాలు సలుపుతూ నా నోటి నుండి ఎటువంటి అశ్లీల పదాలు వచ్చాయి..?’

బుట్టలో కొన్ని పళ్ళకుళ్ళు అన్నిటికీ అంటినట్టే. అల్పుల నడుమ ప్రతికే వారందరి సంస్కృతి అల్పంగా నీచంగా మారిపోయే ప్రమాదం ఉన్నదా? అనుకుంది ఆమె.

స్థిరనిశ్చయంతో లేచి నరహరి గది దెసగా నడిచింది. అయితే ఆ గది తలుపులు మూసి ఉన్నాయి.

తాను పిలచినా, ప్రాచేయపడినా పరితం వుండదని తెలిసిన మీర ఓపికగా కాచుకుని వున్నది.

రాత్రి తొమ్మిది గంటలవేళ - తనను ఎవరో కలుసుకోను వచ్చారని పిలువగాపిలువగా, తప్పని సరిగా బయటకు వచ్చాడు నరహరి.

వచ్చినవారిని పంపివేసి అతడు తిరిగి తన గదిలోనికి వెళ్తుండగా మల్లి అడిగింది: “భోజనం చేయరా బాబూ?”

“వద్దు.”

“బాబూ. మీరు తినకపోతే..అమ్మ వీరసంగా వున్నారు....ఆమె తినరు....” అంతకంటే ఏం మాట్లాడాలో మల్లికి తెలియలేదు.

అయితే ఆ విషయం తనకనవసరమన్నట్లుగా మాట్లాడకుండా వెళ్ళిపోయిన నరహరి. మీర పోన్లో ఎవరితోనో మాట్లాడుతుండడం విసవచ్చి జాగ్రత్తగా విన్నారు.

“ఈ దినవారాలూ, క్రాంత్యర్మిలూ వగైరా తంతులలో నాకు నమ్మకం లేదు డాక్టర్ సుభద్రా దేవిగారూ! తన నడవడి ఎంత ఉన్నతమైనదైనా, తన మనశ్శరీరాలెంత పవిత్రమైనవైనా కళంకిని గానే చలామణి అయిన దురదృష్టవంతురాలు- అమ్మ-నాకు తెలియకపోయినా, ఆమె మహా భక్తురాలూ, ధర్మాత్మురాలూ అని విన్నాను....తన స్వహస్తాలతో చేసిన పూజలూ, దానధర్మాలూ ఆమె జీవితకాలంలో ఒక్కరోజు కాదు సరికదా-ఒక్క ఘడియ మాత్రపుకాలమైనా సుఖాన్ని కాంతిని ప్రసాదించలేదు. ఇక మరణించిన మన మందరం చేనే కిర్మకాండలు ఎక్కివో వున్న ఆ ఆత్మకు సద్గతులు కలిగించకమేమిటి? ఏ రోకమైతే ఆమెను సుఖంగా బ్రతకనియలేదో-ఆ రోకం ఆమెకు ఏమీ చేయకపోవడమే మంచిది.”

అవతలి వ్యక్తి మాట్లాడుతున్న విషయం వింటూ కొంతనేపు ఆగిన మీర మరలా మాటలు ప్రారంభించింది: “అమ్మకు ఈ నమ్మకాలు, అధ్యాత్మిక చింతనా ఎక్కువ గనుక ఇవన్నీ జరగా

44

45

46

మీరా తమ నిర్దోషిననీ, తనను నమ్మమనీ ఎంతగా ప్రాచేయపడినా నరహరిలో మార్పు రాలేదు. రెండు రోజులుగా భర్త ఇంటికి రాకపోయేసరికి మీర దిగులుతో బాధపడసాగింది. నరహరి లేచి నమయంలో అతని పెద్దన్న రాజు ఇంటికి వచ్చి మీరాతో వెలిగి మాట్లాడుతున్న నమయంలో నరహరి రావడం జరిగింది. తన కాపురం చక్కదిద్దుకోవాలని మీర ఎంతగా వ్రయత్నిస్తున్నా, ఆమెకు అడుగడుగునా ఆటంకాలు ఎదురవుతూనే వున్నాయి.

అంటారా? కానివ్వండి. నే నెవరిని వద్దనటానికి? నేను అమ్మను చూచినదీ మాట్లాడినదీ ఇప్పుడు. ఈ ఆఖరి రోజులలోనే కదా?”

“.....”

“నేను ఆమె కన్న దిద్దనైనా జీవన్మృతురాలిగానే రెక్క. మీరంతా ఆమెగారి అభిమాన సంతానం; ఆమెగారి అంతరంగం బాగా అర్థం చేసుకున్నవారు. అందువల్ల మీకు తోచినట్లు చేయండి.... మరో మాట.... ఇక నాకు పోన్ చేయవద్దు. నేను వెళ్ళిపోతున్నాను. ఇక్కడికి మరి పోన్ చేయకండి.” రిసీవర్ యథాస్థానంలో వుంచేసిన శబ్దం.... అవతలివారు ఇంకా ఏదో మాట్లాడదలచుకున్నట్లుగా పోన్ మోగడం వినవస్తోంది. మీర దుఃఖిస్తున్నట్లుగా వెక్కిళ్ళు....

అంతా వినిన-గమనించిన నరహరి వడిగా అటునడిచాడు. టేబుల్ పై తలవార్చి లోలోన రోదించుతున్న మీర. అడుగుల శబ్దం విని తల యెత్తి చూచింది.

క్షణకాలం ఇరువురి చూపులా కలుసుకున్నాయి.

నరహరి వెంటనే ముఖం త్రిప్పుకున్నాడు.

మీర కనులు మరింత దుఃఖంతో చాలిపోయాయి.

“ఎక్కడికి వెళ్తున్నావ్?” సూటిగా అడిగాడు.

“ఎక్కడనుంచి వచ్చానో, ఎవరైతే నన్ను భరించడం అవమానంగా భావించరో అక్కడికి!”

నరహరి బాధగా కనులు మూసుకున్నాడు అది వినలేనట్లు. ఆ వ్యధ బరువైన నిశ్వాసంగా బయల్పడింది.

అచోవదనమై వున్న మీర అది గమనించలేదు కానీ, చూచివున్నట్టైతే గ్రహించి వుండేది అతడెంత మనఃకోభకు గురి బొతున్నాడో; మరెంత దుఃఖిస్తున్నాడో!

“ఆలోచించే నిర్ణయించుకున్నావా?”

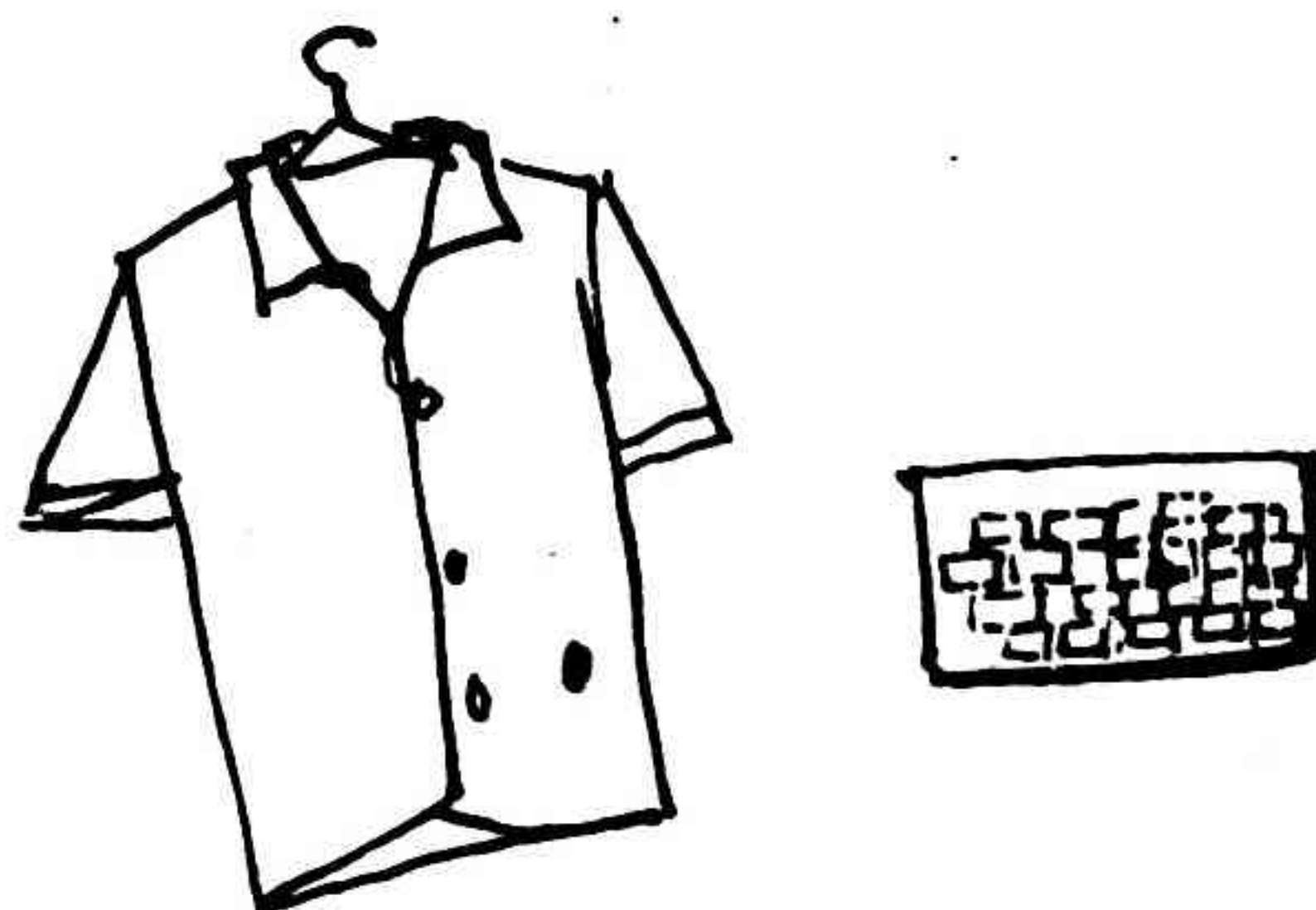
బాణపు చెబ్బ తిన్నట్లుగా తలెత్తింది మీర: “నా ఆలోచన కాదు; మీ ప్రవర్తన అన్యాయం చేశాడేమిట చేసిన నిర్దేశం!”

అతడు మాట్లాడలేదు.

ఆమె తన మాటలు సాగించింది: “నేనే మీ స్థానంలో వుండి మీరే నా స్థితిలో వుంటే ఈ నిరసనలనూ అవమానాలనూ భరించి వుండేదాడేనా? మరదానన్నమైవున్న తల్లి నుండి

నిర్దాక్షిణ్యంగా లాక్కొచ్చారు; నా తల్లిని గురించి ఏమీ తెలుసుకోకుండానే నానా దుర్భాషలా ఆచారు. సహించాను - మీ ప్రేమకు ఆనందించి నల్లే మీ చెంప పెట్టునూ భరించాను. భార్య భర్తలుగా మన మధ్య సరసమూ వుండవచ్చు; విరసమూ సంభవించవచ్చు. కానీ మీ బంధువర్గమంతా నన్ను కనుమించుతూంటే మీరు చూసిన నిర్లక్ష్యాన్ని నేను మరువలేను.

“భార్య భర్తలు జీవిత భాగస్వాములు. ఒకరి కష్టం ఇరువురిదీ; ఒకరి అవమానం ఇరువురిదీ. ఈ విషయం గుర్తించలేని దాంపత్యం అనవసరం. ఒక్క గూతులో బద్ధ శత్రువులలా బ్రతకడంలో నాకు అర్థం కన్పించలేదు. ఈ ఇల్లు మీది. నా కారణంగా మీరు రోజుల తరబడి ఇంటికి

‘చూయింగ్ గమ్’ ఒకోసారి బట్టలకు అంటుకుని వదలదు. అలా అంటుకున్న ‘చూయింగ్ గమ్’ ఎంత ఉరికినా పోదు; ఆ అంటుకున్న భాగం కింద బసుముక్క ఉంచితే-చూయింగ్ గమ్ ఉడి వస్తుంది.

దూరం కావడం, ఉపవాసాలు చేయడం నా కిష్టం కాదు.”

భయంకర నిశ్శబ్దంలో కొన్ని నిమిషాలు గడిచాయి.

“సరే, నిర్ధంగా వుండు ప్రయాణానికి!” అని నరహరి గబగబా నిష్క్రమించాడు అక్కడి నుండి.

ఆ తర్వాత ఇరువురూ తమ తమ గదులలో ఎంత దుఃఖంలో మునిగిపోయారో, ఎటువంటి అయోమయవస్థలో గడిపారో అనుభవజ్ఞులే గ్రహించగలిగిన సంగతి; మానవ పరి భాషలో వర్ణింపజాలని మానసిక స్థితి అది.

‘వద్దు మీరా, నువ్వు వెళ్ళవద్దు!’ అని

చెప్పాలని అతడి మనసు ఆరాటపడినా నాలుక ఉచ్చరించలేక పోతున్నది.

‘ఈ జరిగిన సంఘటనలు వేటికీ మీర బాధ్యురాలు కాదు. తల్లి దుర్వర్తనమైతే కుమార్తె తప్పేమిటి?’ అని అతడి సహృదయం ప్రశ్నించసాగింది.

‘కావచ్చు. కానీ ఈ విషయాలు నా దగ్గర ఎందుకు దాచినట్లు? భాస్కర్ ను ఎరుగనని ఎందుకు అబద్ధం చెప్పింది? నేను ఇంటలేనప్పుడు భాస్కర్ రాకపోకలు ఎందుకు సాగాయి? నాకు తెలియకుండా తల్లిని కల్చుకోవడానికి ఎందుకు వెళ్ళింది?’ అతడి అంతరంగం అడుగుతూన్న ప్రశ్నావళి అనంతం.

మానవుడు వివేకవంతుడే కావచ్చు. కానీ ఆ వివేకాన్ని విస్మరింపజేసి, వివకులను చేసి ఆడింపగల శక్తి ఉన్నది విధాతకు!

47

“మల్లీ, స్టేషన్ వరకూ వస్తావా?”

“వస్తానమ్మా.” అంటూనే భోరుమన్నది మల్లీ: “అసలే లోకం తెలియని మీరు.... ఒక్కరూ ఎలా వెళ్ళగలరమ్మా?”

నీరసహాసం వెలిసింది మీర పెదవులపై: “నువ్వు టికెట్టుకొని యిద్దువుగాని. ఆ తర్వాత ఏమున్నదీ-ఇక్కడ ఎక్కితే అక్కడ దిగడమే కదా?”

“అయినా, ఒక్కరూ.... ప్రయాణం....” మల్లీ మాటలను పూరింపలేక పోయింది.

“నన్ను అరైర్యపరచకు మల్లీ. ఇక మిగిలిన జీవన యాత్ర అంతా ఒంటరిగానే చేయాలి నేను.”

“లేదు తల్లీ, లేదు. అలా అనవద్దు. దేవుడున్నాడు పైన. అంతా చక్కబడతది.”

“వెళ్ళి టాక్సీ పిలు. ఇదిగో. ఇది తీసుకో.” మీర అందించుతూన్న వంద నోటువైపు మతిలేనిదానిలా చూచింది మల్లీ.

“తీసుకో మల్లీ. ఏమైనా కొనుక్కో!” బలవంతంగా మల్లీ గుప్పిటలో పెట్టింది మీర.

భర్త నుంచి ఆఖరుసారిగా నెలపు తీసుకోను అతడి గది వైపు నడచిన మీరకు అక్కడ హృదయం కరగిపోయే దృశ్యం కంటబడింది.

రాత్రి భోజనం అలాగే పడి వున్నది బల్లపై.

వాలు కుర్చీలో వెనక్కు వారి కళ్ళు మూసుకొని వున్న ఆ స్థితి, గడిచిన రేయి అంతా అతడు అలాగే గరిపినట్లు స్పష్టీకరించుతూన్నది. చెక్కిళ్ళపై ఎండిన కన్నీటి చారితలు ఆ వ్యక్తి మానసిక అశాంతిని వర్ణించుతున్నాయి.

‘భర్తను ఈ స్థితికి తెచ్చిన నేను క్షమార్హురాలినా?’ చలించిన హృదయంతో యోచించింది మీర.

‘బాధ్యురాలివి మాత్రం నీవు కావు!’ మనస్సు సమాధాన పరచింది.

“నిద్రపోతున్నారా?” మెల్లగా అడిగింది. నరహరి కనుల మీది నుండి చేయి తొలగించి చూచాడు.

భారమైన అతడి నిట్టూర్పు మీర వినగలిగింది.

“వెళ్తున్నాను!” ఆ గొంతులోని వణుకు ఆమె అంతరంగ కల్లోలాన్ని విశదీకరించుతూన్నది.

“ఊ..” ప్రక్క గదిలోనికి నీరసంగా నడుస్తూన్న అతడిని అలాగే రెప్పవేయకుండా చూచింది మీర కొన్ని క్షణాలు.

జలవంతంగా చూపులు మరల్చుకొని, భారంగా అడుగులు వేయసాగింది—ఆ గృహం నుండి బయటకు, గార్వ్యస్థ జీవితం నుండి బయటకు!

గేటువరకూ వచ్చిన మీరకు మల్లి చెప్పింది “అయ్యగారు టాక్సీని పంపించేశారు!”

నమ్మలేనట్లుగా చూడసాగిన మీర మరింత అయోమయంగా చూచింది— గారేజ్ నుంచి కారు తెచ్చి తన ముందు ఆసిన సరహరిని.

“నేనే. తీసుకువచ్చాను—నేనే ఒప్పజెప్పి వస్తాను. నడు.” ఆ న్నాడు మీర దెస చూడకుండా.

“మల్లీ, సామాన్లేవీ? త్వరగా తీసుకురా.” అంటూన్న అతడికి మీర సమాధానం చెప్పింది: “సామాన్లేమీ లేవు. ఎలా వచ్చానో అలాగే వెళ్తున్నాను!” అంటూనే కారులో కూర్చుని తలుపు వేసేసింది.

ఆమె చేతిలో ఒక్క హ్యాండ్ బాగ్, ఆ నాడు తల్లి తరపున వకిలు అందజేసిన కాగితాలున్న ట్రైప్ కేస్ మినహా ఏమీలేవు. శరీరం మీద నగలేమీ లేవు—వివాహం నాటి మంగళసూత్రాలూ, నల్లపూసలూ మినహా.

“నన్నెందుకిలా చిన్నబుచ్చుతున్నావ్?” నరహరి వదనంలో క్రోధంలేదు; మంద్రస్థాయిలో

వున్న ఆ స్వరంలో ఆవేశం లేదు. నిర్వేదం మాత్రమే నిండి వున్నది.

ఒక్కసారి అతడిని చూచి, మరలా దృష్టి త్రిప్పుకొన్నదే కాని, మీర జవాబీయలేదు.

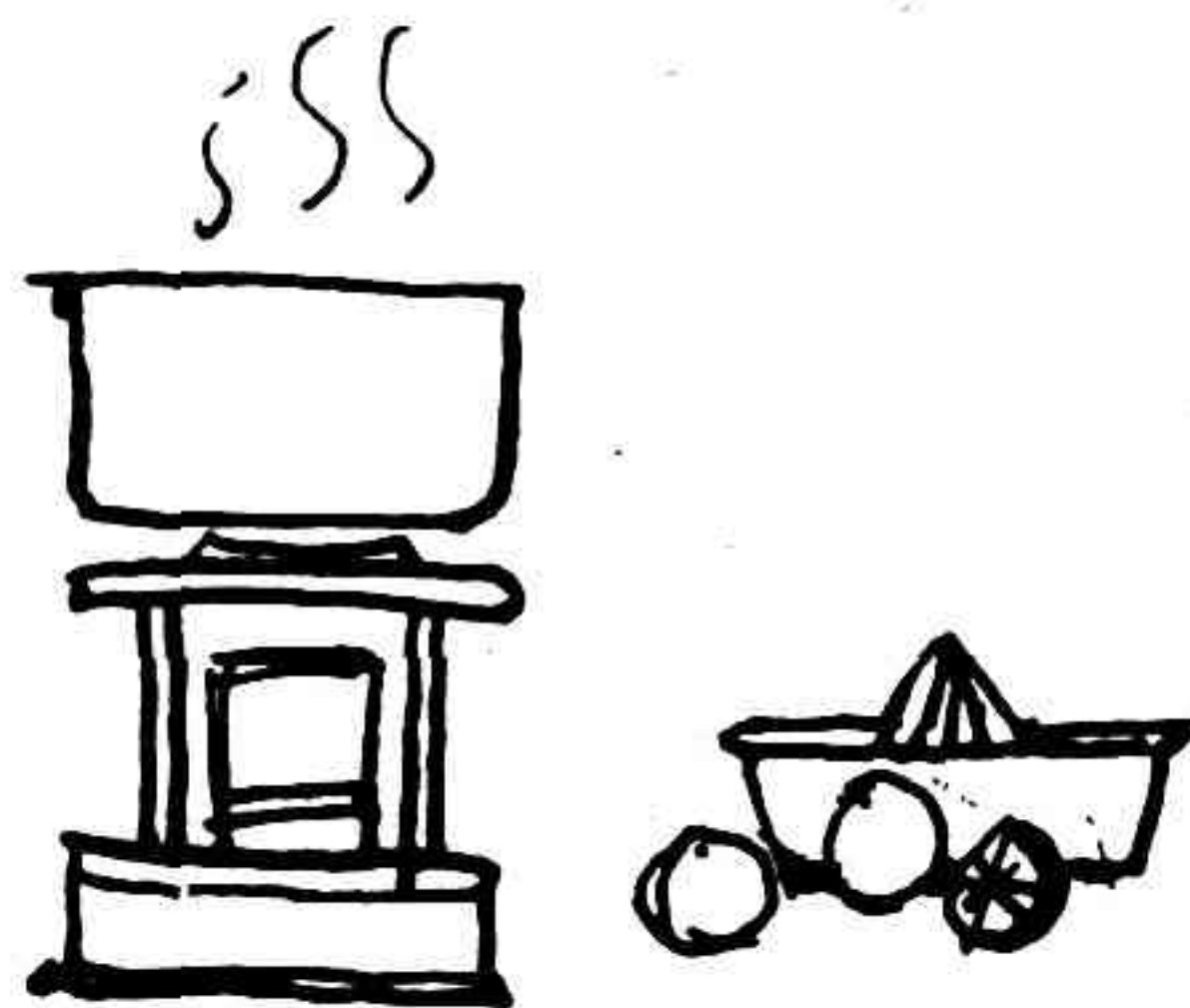
“ఇలా కట్టుబట్టలతో వెళ్ళడం ఎలాగుంటుందో ఏమైనా ఆలోచించావా?”

“కట్టుబట్టలతో వచ్చిన గతిమాలినదాననని అందరూ పడే పడే గుర్తుచేస్తున్నారు కదా?”

“నేను అనలేదు. ఎవరో అంటే బాధ్యుడను నేనా?”

తారాజువ్వలా తలెత్తింది మీర. “చాలా విషయాలకూ నేనూ బాధ్యురాలిని కాను!”

తల వాల్చుకున్నాడే కానీ నరహరి నుండి

నిమ్మ రసం పిండుతున్నప్పుడు రసం పూర్తిగా రాక ఇబ్బందిగా ఉంటుంది. పిండే ముందు నిమ్మ వండ్లను వేడిచేస్తే—ఆ తర్వాత రసం మరింత బాగా వస్తుంది.

—ఈ చిట్కాలు పంపినవారు శ్రీమతి విజయాప్రసాద్

సమాధానం రాలేదు.

ఇరువురిలోనూ ఆశ రెపరెపలాడుతూన్నది—మరొక విధంగా జరగాలని; ఇద్దరూ నిరీక్షిస్తున్నారు—రెండవ వారి నుండి మరొక రకమైన మాట వినాలని.

కానీ ఆశలను నాశనం చేసి, ప్రీపురుషులను తన గోటిపై నాట్యం చేయించగల శక్తి విధికున్నది. ఏదో మాట్లాడాలనుకున్న నరహరి ఏమీ వ్యక్తీకరింపలేక పోయాడు.

“వెళ్ళు. కావలసిన వస్తువులన్నీ తీసుకో!” అని మాత్రం అనగలిగాడు. కానీ ఆమాటలు తనకే అసహజంగా వినిపించాయి.

మీరచేయి అప్రయత్నంగా తన గర్భాన్ని

స్పృశించింది! “అపురూపమైన వస్తువునే తీసుకు వెళ్తున్నాను. విడదీసి ఇచ్చివేయగల శక్తిని దైవం ప్రసాదించలేదు.”

చెప్పలేక చెప్తూన్నట్లుగా ముఖం ప్రక్కకు త్రిప్పుకున్నది ఆమె.

వినగల శక్తి లేనట్లుగా నరహరి వెంటనే కారును బయలుదేరదీశాడు.

48

అనాడు నూతన దంపతులై వచ్చారు ఇదే బాటపై. పచ్చగా నిండుగా నూతన వధూవరుల మనసుల వలెనే కన్నట్టాయి అనాడు సన్యత్యమల మైన భూములూ, చేలూ.

ఇటీవల సంభవించిన తుఫాను భీభత్సంవల్ల నేల మట్టమైన చెట్టు చేమలూ, పంటలను నాశనం చేసి క్రుశ్కబెడుతూన్న నిలవ నీటితో—దుఃఖిస్తూన్నట్లున్న పొలాలూ— అల్లకల్లోలితమైన తమ మనసులవలెనే, ఒడిదుడుకులకులోనైన తమ జీవితాలవలెనే కన్నట్టాయి నరహరి మీరలకు.

వికల మనస్కయైన మీర ముకుళిత నేత్రయై శిరస్సు వెనక్కు వాల్చింది.

గమనించాడు నరహరి.

“ఏమిటి? అలసటగా వున్నదా?”

“లేదు.” కనులు విప్పకనే జవాబిచ్చింది ఆమె.

“ఎక్కడైనా కొంతనేపు ఆపనా?”

‘అవసరంలే’ దన్నట్లుగా తల అడ్డంగా తిప్పింది మీర.

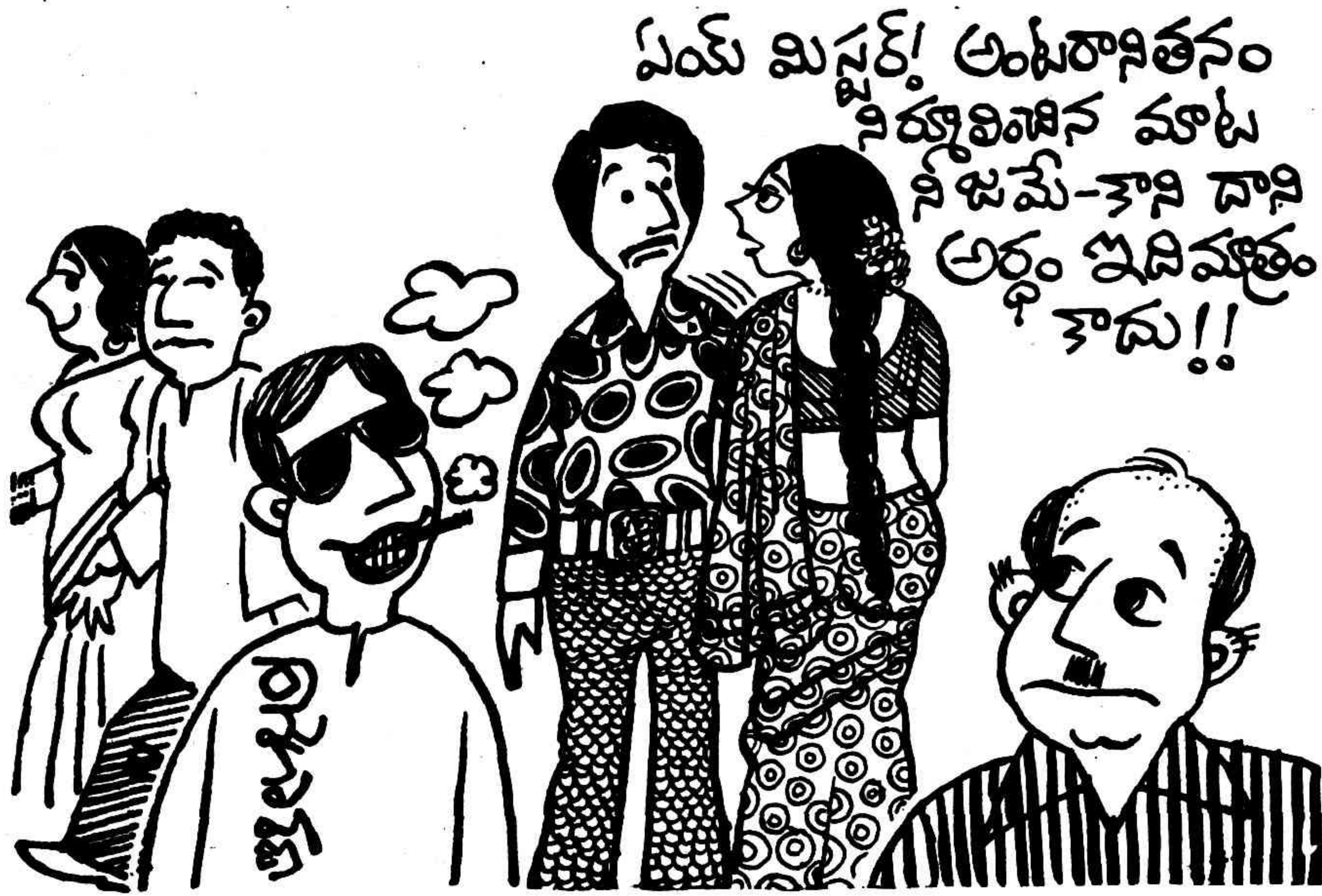
అతడి శ్రద్ధకూ, ఆ స్వరంలోని మార్దవతకూ పూర్వమైతే సంతోషించి వుండేదేకాని నేటి ఆమె మానసిక సంచలనం అవేవీ గమనించగల స్థితిలో లేదు.

కారువేగం తగ్గించి నిదానంగా నడపసాగాడు. భార్య యెడల అతడి అనురాగం అణుమాత్రమైనా తగ్గలేదు. కానీ పరిస్థితుల ప్రాధాన్యతవల్ల ప్రాణాధీనమైన బాహ్య ప్రవర్తనలో ఆ ప్రేమ ప్రదర్శితం కావటం లేదు.

గ్రామాలూ, చిన్న చిన్న పట్టణాలూ దాటి పోతున్నాయి.

మెల్లగా చీకటి అలుముకుంటూన్నది. ఎక్కడో ఒకచోట మజిలీ చేయక తప్పదు.

హోటల్ గదిలో అడుగిడుతూనే నీరసంగా

మరో వైపుకు తిరిగి పడుకున్నది.

దిగ్భ్రాతుడైన నరహరి నిర్మి మేపు నై చూచాడు కొంతసేపు.

మౌనంగా వెళ్ళి పడుకున్నాడు.

49

కొద రామదాసు నివాసం వద్ద ఆగగానే ఒక్క సారిగా గుండె ఆగినట్టైంది మీరకు.

‘ఏమి చెప్పారీ బాబయ్యగారితో? ఈయన ఏమి అడగబోతారో బాబయ్యగారిని? ఎంతటి హేయకరమైన పరిస్థితి యిది!’

క్రిందికి దిగి నిలబడిన ఆమెకు ఒడలంతా ముచ్చెమటలు పోతాయి. అడుగు ముందుకు సాగలేదు.

రామదాసు ఆశ్రమం పూర్వంవలెనే నిర్మలంగా ప్రశాంతంగా కనబడుతున్నది. రోనినుండి ఏవోదో సంగీతసాధన సన్నగా శ్రావ్యంగా వినవస్తున్నది.

వివకురాలై నిలచిన మీర వెనుకనుండి కారు సాగిపోతున్న శబ్దంవిని ఉలికిపాటుతో వెనుదిరిగి చూచింది.

అతివేగంతో సాగిపోతున్న నరహరి కారు చూస్తూండగానే కనుమరుగైపోయింది.

రామదాసు ముఖం చూడను కూడా ఇష్టపడడం లేదా నరహరి?

ఇలా జరుగుతుందని ఊహించను కూడా లేదు మీర. మ్రాన్నడి నిలబడిపోయింది-కాలగమనమే గ్రహించనిదానివలె.

ఎంతసేపు అక్కడ నిలబడిందో ఆమెకే తెలియదు.

ఎవరో శిష్యుడు చూచి చెప్పగా అటు వచ్చిన రామదాసు “ఎవరూ? ఎవరమ్మా?” అంటూ ముఖానికి చేయి అడ్డంపెట్టుకుంటూ చూచాడు పరీక్షగా.

“అమ్మా! మీరా! నువ్వా?” ఊహించని విషయమేదో జరిగినట్లుగా అనందాశ్చర్యాలను ప్రకటించుతూ పరుగున వచ్చి అక్కున జేర్చుకున్నాడు.

“అంతా కులాసానా? ఒక్కతెవ్వా వచ్చా వేమిటి? నరహరికి తీరికలేదా?” ప్రశ్నలవర్షం కురిపించేకాదు ఆయన.

“రోవలికి వెళ్దాం. నడవండి బాబయ్య గారూ!” అన్నది మీర.

[నశేషం]

శయ్యపై వాలిపోయింది మీర.

నరహరి ముఖం కడుక్కు వచ్చేసరికి మీర ఇంకా అలాగేవున్నది మంచంపై.

“భోజనం తెప్పించనా?”

మీర మాట్లాడలేదు.

నరహరి మరి తర్కించకుండా భోజనాలకు అర్హురయిచ్చాడు.

అరగంట గడచినా మీర వై ఖరిలో మూర్చలేదు.

నరహరి అలాగే ఓపికగా కూర్చున్నాడు.

మరో పావుగంట గడిచింది.

“మీరా! భోజనం చేయి.”

నెమ్మదిగా కనులు తెరిచి చూచిన మీర అతడూ భోజనం చేయకుండా తన కోసం చూస్తూ కూర్చున్నాడని గ్రహించింది.

తప్పనిసరిగా లేచివచ్చింది.

ఏమి తింటున్నారో తమకే తెలియదు. ఎవరి ఆలోచనలలో వారున్నారు.

మధ్యలోనే లేచిపోయింది మీర వాంటి చేసుకుంటూ.

నరహరి ఖంగారుగా చూస్తూ తానూ భోజనం వదలి లేచాడు.

అలసి పోయినట్లుగా మంచం మీదకు చేరిన ఆమెను కలవరంతో చూస్తూ పోన్ చేరికి తీసుకున్నాడు.

పావుగంట అనంతరం వచ్చిన డాక్టరు ఆమె

స్థితిని విన్నాడు నరహరి నోటి నుండి.

నాడి పరీక్షిస్తూన్న డాక్టర్ తో అన్నది మీర: “ఆయన పూరికే ఖంగారు పడ్డారు, వారం రోజుల నుండి ఇలాగే వుంటోంది.”

“మరికొన్ని రోజులు కూడా యిలాగే వుంటుంది!” చిరునవ్వుతో అంటూ నరహరి వైపు తిరిగాడు డాక్టర్. “ఇంకా మందులులేని జబ్బుల వంటిదే - గర్భిణీ ప్రీక్లి ప్రథమ దశలో వుండే ఈ అసౌకర్యస్థితి. టానిక్స్ వాడితే కొంత బలంగా వుంటుంది. ప్రస్తుతం ఇంజక్షన్ ఇస్తాను.”

కలుక్కుమన్నది నరహరి హృదయం.

డాక్టర్ని పంపి వచ్చి మీరనే చూస్తూ కూర్చున్నాడు, కలతబారిన మనస్సుతో.

ఈ నాల్గరోజులుగా అన్నం తినివుండదు; మందులు అసలే వాడివుండదు.

పాలిపోయిన చెక్కిళ్ళు; అలసటతో మూత బడిన కనులు ఆమె శరీర స్థితి ఆరోగ్యంగా లేదని విశదీకరించుతున్నాయి.

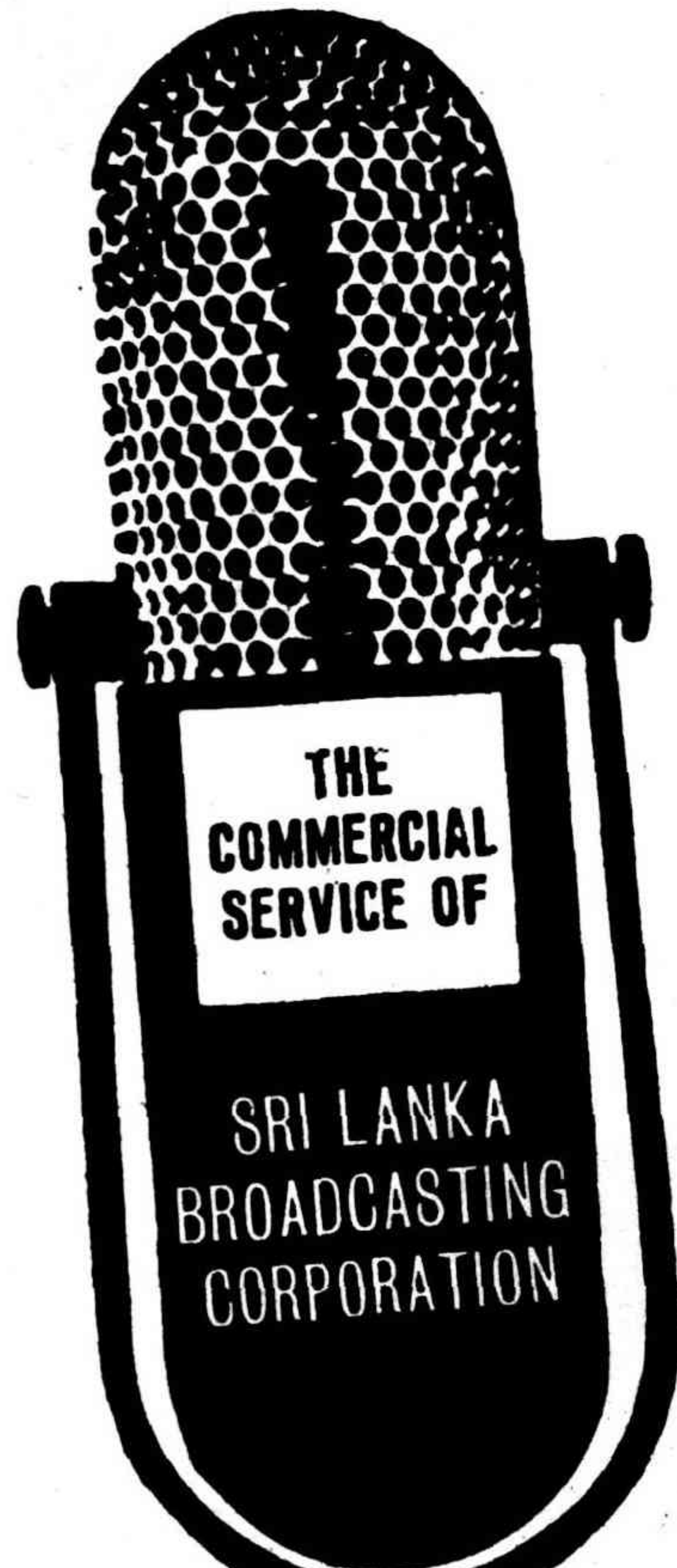
సుఖం లేనట్లుగా, ఏదో చీకాకుగా వున్నట్లు మధ్యమధ్యలో కడుపు నవరించుకుంటున్నది.

మరి నిగ్రహించుకోలేకపోయాడు నరహరి.

“ఏమిటి మీరా? ఏమైనా బాధగావున్నదా?” నుదుటి మీద చేయివేస్తూ అడిగాడు.

పామును చూచినట్లు అదరిపాటుతో లేచింది మీర. అతడి స్పర్శ ఇష్టంలేనట్లుగా ఆమె తీరే చెప్పక చెప్పుతున్నది.

“ఏమీ లేదు. బాగానే వున్నాను!” అనేసి

కావాలి అనుకుంటే కావలసినంత వినోదం!

రేడియో సిలోన్

రేడియో కార్యక్రమాల్లో ఇంటిల్లిపాదికి అనందం కలిగించాలంటే - 'రేడియో సిలోన్' కు మించినది లేదు! ఇంగ్లీషు, హిందీ, తెలుగు, తమిళం, కన్నడ, మలయాళ భాషల కార్యక్రమాల్లో స్పష్టత, స్వచ్ఛత కావాలంటే 'రేడియో సిలోన్' వినవలసిందే! రేడియోలో అన్ని స్టేషన్లూ త్రిపు చూడండి - ఏ స్టేషన్ విస్పష్టంగా విన వస్తుందో అది, కచ్చితంగా 'రేడియో సిలోన్'.

విదేశాలలో వ్యాపారాభివృద్ధి కోరుకునే ప్రకటన దారులు ఈ విలాసాన్ని సంప్రదించండి.

రేడియో అడ్వర్టైసింగ్ సర్వీసెస్
సివిల్ కోర్ట్
లాండ్స్ డౌన్ రోడ్
బొంబాయి 400039
తెలిఫోన్ : 213048/7
గ్రామ్మో : RADONDA

30, ఏప్రిల్ బ్రస్ట్ క్రాస్ స్క్వేర్
మందవల్లిపాక్కం
మదరాసు 600028
తెలిఫోన్ : 73736
గ్రామ్మో : RADONDA

ఇంగ్లీషు-ప్రతిదినం
0600 to 1000 hrs

15525 KHZ (19 మీ)
9720 KHZ (31 మీ)
6075 KHZ (49 మీ)
1800 to 2300 hrs
15425 KHZ (19 మీ)
9720 KHZ (31 మీ)
7190 KHZ (41 మీ)

హిందీ-సోమవారం
0600 to 1000 hrs
1200 to 1400 hrs
1900 to 2300 hrs

నుండి శనివారం వరకు
11800 KHZ (25 మీ)
7190 KHZ (41 మీ)
11800 KHZ (25 మీ)
6075 KHZ (49 మీ)

హిందీ-ఆదివారాలు మాత్రం

0600 to 1400 hrs
1900 to 2300 hrs

11800 KHZ (25 మీ)
7190 KHZ (41 మీ)
11800 KHZ (25 మీ)
6075 KHZ (49 మీ)

తమిళం-ప్రతిదినం
1630 to 1900 hrs

11800 KHZ (25 మీ)
6075 KHZ (49 మీ)

మలయాళం-ప్రతిదినం
1530 to 1630 hrs

11800 KHZ (25 మీ)
7190 KHZ (41 మీ)
6075 KHZ (49 మీ)

తెలుగు-ప్రతిదినం
1430 to 1530 hrs

11800 KHZ (25 మీ)
7190 KHZ (41 మీ)

కన్నడం-ప్రతిదినం
1400 to 1430 hrs

11800 KHZ (25 మీ)
7190 KHZ (41 మీ)

వివాహాలు, పండుగలు వంటి అన్ని శుభ సందర్భాలలోనూ

వాణి

పట్టు చీరలు ధరించు ఆనందించండి!

కంచపురం, ఆరణి, ధర్మవరం
పట్టు చీరలు
ఉత్పత్తి ధరకే లభిస్తాయి.

వాణి లిల్స్

132, రాయపేట హైవే
(బి.ఎస్. బిల్డింగ్ సమాసాన)
మైలాపూర్
మద్రాసు - 600004.

